

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

VI

IZREDNA
SEJA

62

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 62. IZREDNA SEJA

(29. april 2014)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANOK IN DRŽAVLJANOV, KI TEMELJNA
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANOV, IZVRŠILNO IN
PO NAČELU DELITVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZVRŠILNO IN SODNO.
SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANOK IN DRŽAVLJANOV, KI TEMELJNA
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANOV, IZVRŠILNO IN
PO NAČELU DELITVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZVRŠILNO IN SODNO.
SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANOK IN DRŽAVLJANOV, KI TEMELJNA
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANOV, IZVRŠILNO IN
PO NAČELU DELITVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZVRŠILNO IN SODNO.

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejhinih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejhinih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejhini zapisi Državnega zbora. Sejhini zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejhini zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejhini zapisi Državnega zbora. 62. izredna seja (29. april 2014)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 62. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI Z ZAUSTAVITVIJO IZPLAČIL KOHEZIJSKIH SREDSTEV, EPA 1923-VI

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	6
1. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI Z ZAUSTAVITVIJO IZPLAČIL KOHEZIJSKIH SREDSTEV, EPA 1923-VI	6
JOŽE TANKO	6
JOŽE TANKO	7
MATJAŽ HAN	7
MAG. ANDREJ VIZJAK	7
SREČKO MEH	10
ANDREJA KERT	10
MARKO PAVLIŠIČ	11
FRANC BOGOVIČ	12
FRANC BOGOVIČ	12
IVAN HRŠAK	14
MAG. MATEJ TONIN	15
ZVONKO LAH	17
MIRKO BRULC	20
MAG. ANDREJ VIZJAK	21
JAKOB PRESEČNIK	22
JOŽEF HORVAT	23
ROBERT HROVAT	23
SAMO BEVK	24
MAG. KATARINA HOČEVAR	25
LJUBO ŽNIDAR	26
FRANC PUKŠIČ	26
SREČKO MEH	28
MAG. ANDREJ VIZJAK	29
SREČKO MEH	30
SREČKO MEH	30
SREČKO MEH	30
SREČKO MEH	30
SREČKO MEH	30
SREČKO MEH	31
SREČKO MEH	31
SREČKO MEH	31
MAG. ANDREJ VIZJAK	31
IVAN VOGRIN	32
TOMAŽ LISEC	32
BRANKO SMODIŠ	33
MAG. ANDREJ VIZJAK	34
BRANKO SMODIŠ	34
MAG. ANDREJ VIZJAK	34
IVAN SIMČIČ	34
BRANKO FICKO	35
DANIJEL KRIVEC	35
DR. LJUBICA JELUŠIČ	36
FRANC BREZNIK	38
MAG. MAJDA POTRATA	39
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	40
ZVONKO LAH	40
METOD DRAGONJA	41
MAG. ANDREJ VIZJAK	42
MAG. ANDREJ VIZJAK	43
DANIJEL KRIVEC	44
METOD DRAGONJA	44

MAG. ANDREJ VIZJAK	44
ZVONKO LAH.....	45
JOŽE TANKO	45
FRANC PUKŠIČ	45
MAG. ANDREJ VIZJAK	46
MATEJA VRANIČAR.....	46
MAG. ANDREJ VIZJAK	46
DANIJEL KRIVEC	47
MATEJA VRANIČAR.....	47
MAG. ANDREJ VIZJAK	47
JOŽE TANKO	48
MATEJA VRANIČAR.....	48
MAG. ANDREJ VIZJAK	48
JOŽE TANKO	48
MAG. ANDREJ VIZJAK	49
MATEJA VRANIČAR.....	49
MAG. ANDREJ VIZJAK	49
JOŽE TANKO	49
MAG. ANDREJ VIZJAK	49
DANIJEL KRIVEC	50
ZVONKO LAH.....	50
MAG. ANDREJ VIZJAK	51
MAG. ANDREJ VIZJAK	51
JOŽEF HORVAT.....	51
MAG. ANDREJ VIZJAK	52
JAKOB PRESEČNIK.....	52
JOŽE TANKO	52
SREČKO MEH.....	53
MAG. ANDREJ VIZJAK	53
JAKOB PRESEČNIK.....	53
MAG. MATEJ TONIN.....	53

Državni zbor VI. mandat

62. izredna seja 29. april 2014

Predsedujoči: Janko Veber.....predsednik Državnega zbora
Renata Brunskole..... podpredsednica Državnega zbora
Romana Tomc..... podpredsednica Državnega zbora

Seja se je začela 29. aprila 2014 ob 10. uri.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 62. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi prvega odstavka 58. člena in prvega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: gospa Polonca Komar, gospa Irena Tavčar, gospa Jasmina Opec, dr. Andreja Črnak Meglič, gospa Alenka Pavlič, gospa Mateja Pučnik, gospa Ljudmila Novak, mag. Barbara Žgajner, gospa Aleksandra Osterman, gospod Bojan Starman, gospa Eva Irgl, dr. Vinko Gorenak, gospod Zvonko Černač in gospod Roberto Battelli.

Na sejo sem vabil predstavnike Vlade in vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 62. izredne seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v petek, 18. aprila 2014, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel, zato zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem.

Prehajamo na odločanje in pred odločanjem vas prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav. Lahko odločimo? Torej, glasujemo o dnevnem redu.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 64, proti nihče.

(Za je glasovalo 64.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 62. izredne seje zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA PRIPOROČILA V ZVEZI Z ZAUSTAVITVIJO IZPLAČIL KOHEZIJSKIH SREDSTEV.**

Predlog priporočila je v obravnavo zboru predložila skupina 26 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom priporočila je skupina 26 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom

zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Predno dam dopolnilno obrazložitev ima postopkovni predlog gospod Jože Tanko. Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik! Spoštovani predstavniki Vlade, kolegi poslanci!

Točka dnevnega reda, ki jo obravnavamo danes na plenarni seji, je zelo pomembna. Mi smo k tej točki povabili, zahtevali, da se udeležita seje dve najpomembnejši osebi, ki sta odgovorni za izvajanje te politike, to je predsednica Vlade, pri kateri je zdaj alocirana služba, in pa seveda minister za kmetijstvo in okolje. In ugotavljam, da nobenega na tej seji ni. Minister Židan je napisan celo kot prvi predstavnik Vlade, da bo pri tej točki dnevnega reda sodeloval, pa se seje ni udeležil. Kot sem obveščen, ga ni bilo tudi včeraj na seji delovnega telesa. Nekaj dni pred tem, dva dni pred včerajšnjo sejo Odbora za gospodarstvo, je predmetno materijo ali pa zelo podobno materijo obravnaval tudi Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje. Tam je minister Židan obljubil nekatere zaveze, dal zaveze, bili so sprejeti sklepi in Vlada Republike Slovenije je potem v svojem stališču sprejela diametralno nasprotno sklepe od tistega, k čemur se je zavezal minister Židan. Tu je z nami minister Dragonja, ki ga na spisku Vlade ni med predstavniki Vlade.

In zdaj sprašujem, gospod predsednik, kako bo ta seja potekala. Ni tistih, ki so odgovorni za izvedbo točke, ni tistih, ki so dali zaveze, tu sedijo pa povsem drugi predstavniki Vlade. In predlagam oziroma zahtevam, da pride na sejo Državnega zbora tudi minister za kmetijstvo gospod Židan, ki je dal neke zaveze, pomembne za izvajanje teh projektov. Zdi se mi, da je na tak način, ko se predstavniki Vlade menjavajo na obravnavah iste materije, iste točke, dajejo eni ene obljube, drugi druge, problem pa ostaja odprt, obravnava nevzdržna.

Zato v imenu poslanske skupine zahtevam, da se seja prekine, dokler se je ne

udeleži minister Židan in podaja ustrezne odgovore za področje, za katerega je pristojen. In tudi za bodoče predlagam, da zagotovite, kljub temu, da je konfuzija, kar zadeva delo Vlade, popolna, da na tak način peljemo stvari naprej.

Torej, predlagamo prekinitve in zahtevamo udeležbo gospoda Židana na tej seji pri obravnavi te točke dnevnega reda. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala, gospod Tanko.

V zvezi z vašo zahtevo, da ne moremo nadaljevati dela, ker ni kompetentnih predstavnikov Vlade, vas moram opozoriti, da temu ni tako. Eno je, kar vi želite kot predlagatelj, drugo je, kako potem Vlada sprejme odločitev, kdo jo bo zastopal pri tej točki dnevnega reda oziroma na tej seji. Tako ugotavljam, da kompetentne predstavnike Vlade imamo. Res je, da minister za gospodarsko gospod Dragonja trenutno še nima pooblastila, zato mu tudi ne bom mogel dati besede, dokler tega pooblastila s strani Vlade ne pridobi. Zagotovo pa je prisotnost ostalih predstavnikov Vlade na takšnem nivoju, da se lahko razpravo v Državnem zboru opravi. Ne nazadnje pa je včeraj oziroma v zadnjih dnevih zasedalo tudi matično delovno telo, ki je pripravilo poročilo, ki je oblikovalo sklepe, tako da govoriti o tem, da ni možno izvesti seje, dejansko ni mogoče. Tako z delom lahko nadaljujemo, ne glede na to, da ta hip recimo mag. Dejana Židana, minister za kmetijstvo in okolje, ni prisoten. Res ni poslovnih razlogov, da ne bi nadaljevali z delom v Državnem zboru.

Postopkovno, gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Mislím, da je nedostojno od Vlade Republike Slovenije, da problem, ki je povezan s specifičnim področjem vodooskrbe – gre za 11 projektov, ki smo jih napisali mi, in še 7, ki se jih je dodatno odprlo – poriva na področje oziroma resor, za katerega pravzaprav gospod minister ni pristojen. To se mi zdi neprimerno in na tak način se v tej državi problemov ne bo reševalo. V torek so bile na seji Odbora za kmetijstvo dane jasne zaveze, kar zadeva izvajanje kohezijskih projektov. Vlada je dva dni po tem te zaveze povozila, se pravi, na nek način je anulirala odločitve podpredsednika Vlade, gospoda Židana, in situacija, v kateri smo, je povsem nevzdržna. Nevzdržna. Eni resorji Vlade govorijo eno, drugi resorji Vlade govorijo drugo, Vlada sprejema nekaj tretjega, osebe, ki so bile pristojne za izvajanje teh projektov, se seje niso udeležile. Mimogrede, sedanja državna sekretarka na Ministrstvu za kmetijstvo gospa Jerina, je že najmanj pol desetletja zadolžena za kohezijsko politiko. Že takrat, ko je bila pri gospodu Gaspariju državna sekretarka, so bili problemi s kohezijo, danes, ko je na kmetijstvu, so problemi s kohezijo samo še večji in tukaj je

nujno, da tiste osebe, ki so odgovorne za izvajanje teh politik, pridejo v Državni zbor in dajo ustrezna pojasnila in odgovore. Tukaj se ne morejo menjavati državni uradniki, ki so slučajno zajeti nekje v neki strukturi in se potem s temi stvarmi ukvarjamo na ne dovolj visoki ravni. Tu imamo sejo Državnega zbora, problem je velik, gre za zadržanje sredstev, gre za neizvajanje projektov, za blokado projektov, gre za staro in novo perspektivo, in predlagamo, da tukaj na ustrezni ravni opravimo to diskusijo kar zadeva črpanje evropskih sredstev. Gre za približno 400 milijonov in še nekaj več denarja, ki čaka. In zdaj se tukaj, vidim, tišči ključni, ki so za to odgovorni, kot je minister Židan, na vse mogoče načine izogibajo razpravi v Državnem zboru.

Predlagam, gospod predsednik, da zagotovite udeležbo resornega ministra, ki se seje izogiba, in da opravimo primerno razpravo v tem delu in ni nobene potrebe, da se temu izogibamo in delamo težave eden drugemu.

Tako da predlagam, da prekinete sejo, da zagotovite udeležbo ministra in potem lahko nadaljujemo naprej.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala, gospod Tanko, ampak vašega postopkovnega predloga ne morem upoštevati. Po poslovniku lahko nadaljujemo z delom, kompetentni predstavniki Vlade so na seji, tako da ne morem sprejeti vašega postopkovnega predloga.

Postopkovni predlog pa ima gospod Matjaž Han. Izvolite.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Jaz vem, da nekatere poslance zdaj vodi tudi predvolilna bitka. Na obisku so tudi župani, ki jih ta tematika zanima, in verjemite mi, županov ne zanima, kdo bo v tej dvorani sedel, ampak kdo bo na kakšen način to zadevo rešil. / oglašanje iz klopi/ Umirite se, halo, ne biti nervozni, saj bo še vse dobro.

In drugo, ta kohezijska sredstva ne stojijo zaradi Židana, ministra za kmetijstvo, ampak vi veste, da predvsem zaradi financ. Državna sekretarka je tukaj, šefica za kohezijo je tukaj in jaz mislim, da lahko brez problema nadaljujemo in tudi zadeve rešimo. / oglašanje iz klopi./ Gospodje in gospe iz SDS, verjamem, da je bila noč težka, zato se malo umirite, poslušajte in gremo naprej z delom. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Torej, nadaljujemo z delom in za dopolnilno obrazložitev predloga priporočila dajem besedo predstavniku predlagateljev, mag. Andreju Vizjaku. Izvolite, gospod Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani minister, spoštovane državne sekretarke in ostali predstavniki Vlade.

Danes smo na izredni seji in obravnavamo tematiko črpanja evropskih sredstev in želimo pravzaprav opozoriti, preden nastanejo problemi s tem črpanjem oziroma preden se ti problemi poglobijo, da bi bilo dobro narediti vse, res vse, da Slovenija kar se da učinkovito in v celoti počrpa evropska sredstva. To je danes temeljni cilj in namen, zato smo tudi Vladi predlagali priporočila in jaz sem vesel, da so tista ključna vsebinska priporočila včeraj podprli tudi poslanci koalicije na matičnem delovnem odboru, to je Odboru za gospodarstvo.

Poglejte, ne bom povedal nič novega, če rečem, da črpanje evropskih sredstev v Sloveniji ne poteka optimalno in da imamo pravzaprav veliko težav pri črpanju evropskih sredstev. O tem pričajo tudi podatki, ki jih je Vlada pripravila za vključno do konca marca letošnjega leta, iz katerih izhaja, da je bilo izplačil, sredstev iz proračuna povezanih z koriščenjem finančne perspektive 2007–2013, torej finančne perspektive, ki je praktično za nami, 66 %. Govorimo o vseh operativnih programih. Še posebej je kritično to, da če pogledamo Vlado, ki trdi, da učinkovito črpa evropska sredstva, lahko ugotovimo, da je v prvih treh mesecih letošnjega leta uspela nadgraditi to črpanje za 145 milijonov evrov in če bo s to dinamiko Vlada nadaljevala do konca prihodnjega leta, ko je res tisti zadnji, skrajni rok, da se povrnejo plačila, bo počrpala še eno milijardo sredstev. Mi pa vemo, da to pomeni, da bo ostalo približno 400 milijonov nepočrpanih sredstev. Torej, spoštovani predstavniki Vlade, če boste s tako dinamiko nadaljevali, bomo izgubili 400 milijonov. S tako dinamiko, kot ste črpali evropska sredstva 3 mesece letošnjega leta.

Še bolj kritičen je operativni program, zaradi katerega smo danes tu. Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture, še posebej projekti, vodarski projekti oziroma projekti povezani z zagotavljanjem vodooskrbe. Pa poglejmo številke na tem konkretnem operativnem programu. Jaz bom primerjal črpanje oziroma učinek črpanja iz 30. junija lani in iz 31. marca letos. To se pravi za devetmesečno obdobje. V devetmesečnem obdobju ste počrpali iz tega operativnega programa, govorim o izplačilih iz proračuna, za 135 milijonov evrov – v devetih mesecih – in če nameravate s tako dinamiko, kot ste črpali evropska sredstva v teh devetih mesecih, to je približno 15 milijonov na mesec, boste do konca prihodnjega leta, to se pravi do konca leta 2015, počrpali 314 milijonov in bo ostalo pol milijarde evrov nepočrpanih sredstev samo na tem operativnem programu.

In spoštovani kolegice in kolegi, iz teh števil, ki se nanašajo na zadnje obdobje, ko Vlada pravi, da je povečala učinkovitost, izhaja, da bomo izgubili evropska sredstva in da bodo ta sredstva ostala v proračunu Evropske unije oziroma jih mi ne bomo videli. Jaz ne bi tu rad

ponavljal, kako pomembna so evropska sredstva za investicije v tej državi. To so pravzaprav edina investicijska sredstva, saj mi ostale proračunske prihodke porabimo za tekoče odhodke in še veliko zmanjka. Edina investicijska sredstva – tudi te bi verjetno pojedli, če bi bilo to možno, pa morajo biti namenjena investicijam – so namenjene investicijam in posledično zagotavljanju neke višje kakovosti življenja v tej državi in tudi pomembno prispevajo h gospodarskemu zagonu, k delovnim mestom. Skratka, če teh sredstev ne bi bilo, bi bilo stanje slovenskega gospodarstva še slabše, da ne govorim o številu delovnih mest in številu brezposelnosti – brezposelnih bi bilo gotovo še več.

Spoštovani predstavniki Vlade, zato so evropska sredstva izredno pomembna in jih je treba izredno skrbno porabljati in ne nazadnje tudi načrtovati to porabo. Da bomo počrpali zadnji cent, ne evro, zadnji cent iz evropske blagajne in da bodo, še posebej podčrtam, ta sredstva porabljena učinkovito. To se pravi za projekte, ki bodo stali, ki bodo dali rezultate in ki bodo nadgrajevali kakovost življenja prebivalcev te države. In številke kažejo, da ste tu neuspešni.

Še več. Mi smo bili v zadnjih mesecih soočeni tudi z zadržanjem izvrševanja črpanja evropskih sredstev zaradi ugotovljenih nepravilnosti. Pravite, da to ni nič novega, da se je to že zgodilo in da boste vse uredili. Ne vem, če boste. Jaz bi samo opozoril, da naj Vlada stori vse, da se čim prej sprosti teh 185 milijonov zadržanih sredstev in da se ne zgodi slučajno, da bodo zadržana še kakšna dodatna sredstva. In to pomeni lahko velik problem pri doseg tega cilja, o katerem govorim.

Da je Vlada relativno neučinkovita pri načrtovanju porabe evropskih sredstev priča tudi to, da smo že v novi finančni perspektivi 2014–2020, pa še nimamo sprejetih in potrjenih ključnih strateških dokumentov – partnerskega sporazuma in operativnega programa. To se pravi, da smo mi praktično 4 mesece mimo leta tekoče finančne perspektive, ko bi morali biti že razpisani, ko bi moralo biti načrtovanje projektov za sedanjo finančno perspektivo 2014–2020 že v teku, če želimo učinke teh projektov čim prej, pa še nimamo sprejetih strateških dokumentov. To je slabo, to priča o relativno mačehovskem, brezbriznem odnosu Vlade in tudi odgovornih ministrstev do te problematike. Zato menim, da se očitno Vlada ne zaveda, kakšen pomen imajo evropska sredstva tako za gospodarstvo kot tudi za delovna mesta.

In poglejmo zdaj konkretno. Dostikrat v javnosti celo odmeva neko stališče, da ni projektov. Da bi črpali evropska sredstva, pa ni projektov. To enostavno ni res. Ko ugotavljamo, da je najbolj šibko črpanje sredstev na Operativnem programu razvoja okoljske in prometne infrastrukture, lahko ugotovimo, da imamo na tem konkretnem operativnem programu za dobro milijardo in pol pravic

porabe, da smo do konca preteklega meseca, to se pravi do konca marca, izplačali iz proračuna zgolj 688 milijonov evrov, kar je približno 44 % pravic porabe. To se pravi, vi, spoštovani, se nadejate, da boste na tem operativnem programu porabili v enem letu in 9 mesecih več kot v dosedanjih 7 letih in 3 mesecih. In skozi zatrujete, da ni več prostora za dodatne projekte. Izkazalo se je, da je teh dodatnih projektov dovolj in še več.

Tu so danes z nami številni župani, ki imajo najmanj 11 projektov, ki se nanašajo na vodooskrbo, ki imajo pravnomočna gradbena dovoljenja, ki imajo izbrane izvajalce in samo čakajo sofinancerske pogodbe oziroma pogodbe, da lahko začnejo graditi te projekte in zato rabijo ustrezno odločbo organa upravljanja, v tem primeru ministrstva. Za kakšne projekte gre? Spoštovani, ne gre za projekte, ki so nek nadstandard, ali pa, za katere bi bilo fino, da so, ampak brez njih bomo tudi lahko. Ne, gre za elementarno nujno potrebne projekte za zdravo življenje. Gre za projekte vodooskrbe – kako problematične vodovode zamenjati s sodobnimi, boljšimi in s tem zagotavljati ljudem zdravo pitno vodo. V tem parlamentu je bila diskusija, ali naj bi bila to ustavna pravica. Tako kot imamo vsi pravico dihati, imamo verjetno vsi tudi pravico do zdrave pitne vode, ampak je številne regije v tej državi ne morejo zagotavljati, ker imajo stare, zastarele, neustrezne vodovodne in vodooskrbne sisteme in hkrati pa občine, ki jim režete denar na vsakem koncu in jim dajete nove pristojnosti, ne morejo tega same financirati, zato so pripravile in do te faze financirale projekte. Gre za projekte izboljšanja vodooskrbe na Dolenjskem, v Novem mestu, Žužemberk, gre za porečja Drave, gre za Suho krajino, gre za Kočevje, gre za širše Ljubljansko polje, skratka, gre za pomembne projekte v tej državi in za pravico ljudi do zdrave pitne vode. Ne samo, da so te projekti potrebni zaradi zagotavljanja pitne vode – to je po moje ključni in najpomembnejši razlog – ampak so pomembni tudi za to, da gospodarstvo okreva v tem času krize, ko vsi ugotavljate, da bi bilo fino imeti nova delovna mesta in jih obljublimate 60 tisoč. Poglejte, tukaj je nekaj tisoč delovnih mest. Konkretno. Tukaj jih je nekaj tisoč.

Zato v Slovenski demokratični stranki predlagamo, da Vlada naredi operativno vse, včeraj na odboru smo tudi predlagali konkretne rešitve, ker Vlada do danes ni prišla s konkretnimi rešitvami, kako te projekte – jaz sem jih pravzaprav prej načeloma naštel – za katere pravi, da ni denarja, pravimo, da naj Vlada operativno združi obe finančni perspektivi, tako izteklo 2007–2013, kakor tudi bodočo oziroma sedanjo, v kateri že živimo, 2014–2020, da se dosedanji potrjeni projekti vodooskrbe in okoljske infrastrukture, teh 11 plus 7 projektov, ki so pravzaprav "ready to go", to se pravi pripravljene, začnejo. Skratka, te projekte naj združi v obe finančni perspektivi, zagotovi tudi v novi finančni perspektivi v okviru operativnega

programa zadosti sredstev, da se izvedejo, in za božjo voljo, naredimo jih čim prej. Te projekte je treba narediti, spoštovani, če imamo evropska sredstva ali jih nimamo. Kajti te projekti, če ne bodo narejeni, bodo občini in državi verjetno povzročili dodatne stroške, saj so defektni vodovodi potrebni vsake sanacije ob raznoraznih pojavih – cevi puščajo, vodne izgube so velike, treba jih je nenehno vzdrževati in servisirati in so stroški zaradi tega večji, kot bo na nek način vložek v izboljšanje vodooskrbe na teh področjih.

Torej, spoštovani, predlagamo, da Vlada končno preneha z birokratskimi obrazložitvami in z birokratskim pristopom češ, da se nekaj ne da, ampak da najde rešitve. Tako župani kot tudi mi včeraj na odboru – malo poznamo te stvari in smo jih ne nazadnje v preteklosti tudi počeli – smo predlagali rešitve. Na odboru je bilo jasno, da je možna izvedba teh projektov v faznem delu. To se pravi, da se jih del fazno naredi v iztekajoči finančni perspektivi in druga faza v sedanji finančni perspektivi. Torej, načini in tehnike so. Jaz ne želim spoštovani, da bomo tukaj v parlamentu projektirali in zapirali finančne konstrukcije za te projekte. Pričakujem pa, da to stori Vlada in zato smo sklicali to sejo, da to stori Vlada takoj. Mi imamo dosti, spoštovana Vlada, obljub, da boste proučili, da boste našli, če boste našli, rešitve in da boste o tem poročali in tako naprej. Podobni sklepi, ki so vam naložili, da poiščete rešitve za ta problem, so bili sprejeti že februarja letos v okviru dveh odborov, Odbora za gospodarstvo in Odbora za Evropske zadeve. Premaknilo se ni nič, razen tega, da imamo sedaj stališče Vlade, da se ne da nič narediti, da je obstoječa finančna perspektiva polna, prihodnja ni sprejeta in se tudi ne da nič narediti. To ste, spoštovani, napisali. Mi se s tem ne moremo strinjati.

Še več! Ne moremo se strinjati s pristopom, ki ga je ubral gospod Židan, minister te vlade. Ko je pred enim tednom na Odboru za kmetijstvo obljubil, da bodo postrgali ostanke, da bodo našli rešitve, v tem smislu je odbor sprejel tudi sklepe, nato je Vlada čez 2 dni sprejela pravzaprav drugačne sklepe in danes, gospoda Židana, ki smo ga vabili, oziroma ga je tudi Vlada predlagala, da bo danes tu, tu ni. Z vsem spoštovanjem do tu prisotnih predstavnikov Vlade – popolnoma nič ne oporekam njihovi prisotnosti, hvala bogu, da so tu, da imajo čas biti v parlamentu in nas poslušati – ampak problem je, da tistega najbolj odgovornega za okoljske projekte, ki je vse skozi obljubljal, da bodo narejeni, da bodo rešitve in je vse tu prisotne župane vodil skozi te investicije – dajali so jim vsa soglasja v vseh fazah, da so prišli do te točke – pa danes tu ni in si bo lepo pilatovsko umil roke. To je nedostojno in nedopustno do poslancev, še najbolj pa do prebivalcev tistih delov Slovenije, kjer nimajo zdrave pitne vode.

PRESEDENIK JANKO VEBER: Hvala.

Predlog priporočila je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo. Preden pa dam besedo za predstavitev priporočila, vas obveščam, da so k dopolnjenemu predlogu priporočila s strani poslanskih skupin Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov, Državlanske liste in Demokratične stranke upokojencev vloženi amandmaji k 5., 6. in 7. točki priporočila. Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke pa je vložila amandma k 1., 2., 3. in 4. točki priporočila. Sedaj pa vabim k besedi podpredsednika odbora in mu dajem besedo za predstavitev poročila. Besedo ima gospod Srečko Meh. Izvolite.

SREČKO MEH (PS SD): Spoštovani gospe in gospodje, gospod minister, državne sekretarke, predsednik, prijazen pozdrav!

Odbor za gospodarstvo je na 50. seji 28. 4. kot matično delovno telo obravnaval predlog priporočila. Odboru je bilo posredovano pisno mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predloženi akt proučila z vidika njegove skladnosti z ustavo in pravnim sistemom ter z zakonodajno-tehničnega vidika. Služba je dala pripombe k 1., 3., 4., 5., 6. in 7. točki predloga priporočila.

Odboru je bilo posredovano tudi mnenje Vlade in gradivo Združenja občin Slovenije.

V poslovniško določenem roku je amandmaje k predlogu priporočila vložila Poslanska skupina SDS, in sicer k 1., 4., 5., 6. in 7. točki predloga priporočila.

Članicam in članom odbora so bili na seji predloženi tudi predlogi za amandmaje odbora poslanskih skupin PS, SD, DL in DeSUS, in sicer k 1., 2., 3., 4., 6. in 7. točki predloga priporočila, o katerih je odbor v nadaljevanju glasoval.

Predlogov za amandmaje odbora k 5., 6. in 7. točki odbor ni sprejel, predloge za amandmaje odbora k 1., 2., 3. in 4. točki pa je odbor sprejel.

V razpravi so sodelovali tudi predstavniki Združenja občin Slovenije, Skupnosti občin Slovenije ter župani občin, katerih projekti komunalne infrastrukture so v zastoju zaradi neizdanih odločb o začetku črpanja sredstev Evropske unije. Opozorili so na problematiko povezano s projekti, ki so v čakanju, na slabo črpanje sredstev Evropske unije ter pozvali k iskanju rešitev za pravočasno dokončanje omenjenih projektov za preprečitev nastanka finančne, gospodarske in ostale širše škode v lokalnih skupnostih.

V razpravi so članice in člani odbora izpostavili potrebo po sprejetju takojšnjih učinkovitih ukrepov s strani Vlade, zlasti glede povečanja dodatnih pravic porabe iz finančne perspektive 2007–2013, podpisa pogodb o dodelitvi sredstev projektom na čakanju, razdelitve nezaključenih projektov na faznost, učinkovitega črpanja sredstev finančne

perspektive 2014–2020 ter izpolnjevanja zahtev Evropske komisije glede ugotovljenih napak.

Odbor je obravnaval in sprejel vložene amandmaje Poslanske skupine SDS k 5., 6. in 7. točki predloga priporočila, brezpredmetna pa sta postala amandmaja Poslanske skupine SDS k 1. in 4. točki predloga priporočila.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh delih akta in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga akta, ki je sestavni del poročila odbora. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Za uvodno obrazložitev mnenja Vlade dajem besedo predstavnici Vlade, gospe Andreji Kert, državni sekretarki Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko.

Izvolite.

ANDREJA KERT: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani poslanke in poslanci, spoštovani župani!

Evropska sredstva so v Sloveniji ključni instrument spodbujanja konkurenčnosti. Zato si vsi skupaj prizadevamo za isti cilj oziroma delimo isto prepričanje, in sicer, da so za Slovenijo evropska sredstva pomembna dodana vrednost projektom, nemalokrat pa so celo nujna za njihovo izvedbo. V Vladi Republike Slovenije in Službi za razvoj in evropsko kohezijsko politiko delamo vse, da bodo postopki tekli učinkovito ter da se sprotno odpravljajo težave, ki se pojavljajo pri sami implementaciji. Sistem je vzpostavljen, prizadevamo pa si še za izboljšave v luči poenostavitve in učinkovitosti.

Dovolite mi, da najprej povem, da ne moremo govoriti, da je Slovenija pri črpanju sredstev Evropske unije neuspešna oziroma neučinkovita. Črpanje je dobro, na nekaterih področjih pa ne optimalno. Razprave o slabem črpanju evropskih sredstev v Sloveniji, v katerih se izraža skrb o stanju na tem področju, so včasih pretirane. Res pa je, da črpanje na enem področju, to je področje okoljske kohezije, ni optimalno. Medtem ko je črpanje sredstev na ostalih segmentih dobro. Do konca marca 2014 je Slovenija že potrdila projekte za celotno vsoto 4,1 milijarde evrov razpoložljivih sredstev evropske kohezijske politike za programsko obdobje 2007–2013. In celo več, potrjenih projektov je za 4,3 milijarde oziroma 105,6 %, s čimer je ustvarila potrebno rezervo za primer, da nekateri projekti ne bodo realizirani, vse s ciljem, da razpoložljivih sredstev Slovenija ne bi izgubila. Kot sem že dejala, obstajajo razlike med hitrostjo koriščenja sredstev pri posameznih skladih oziroma operativnih programih. Tako smo uspešni pri Operativnem programu krepitve regionalnih razvojnih potencialov in Operativnem programu razvoja človeških virov. Slabše je na

Operativnem programu razvoja okoljske in prometne infrastrukture, in to predvsem na področju okoljske kohezije. In ravno tem projektom smo v zadnjem času namenili vso pozornost, saj se nekateri projekti ne izvajajo v skladu s predvideno dinamiko. Iz tega razloga smo aktivno iskali tudi rešitve za projekte, ki imajo vsa potrebna dovoljenja, pa jim sredstev ne moremo dodeliti, ker jih zasedajo tisti projekti, ki že imajo odločbe, ker je vreča s sredstvi omejena, kot vsi dobro vemo.

Občine so bile opozorjene, da če posamezni projekt ne bi bil zaključen do konca leta 2015, ga bodo imele možnost zaključiti do konca leta 2016, vendar z lastnimi sredstvi. Če ne bodo zaključile, projekt seveda ne bo uspešen in bodo morali vračati denar, ki je bil pridobljen iz evropskih skladov. Vsekakor pa upam, da se s takšnim scenarijem ne bomo srečevali in da tega ne bo treba tudi reševati. Tudi zaradi dodatnih pravic porabe, ki jih je Vlada že leta 2012 namenila tudi za ta namen.

Možno je tudi fazno sofinanciranje projektov. Z Evropsko komisijo smo dogovorili in pripravili ustrezna navodila za tiste projekte, ki jih je možno razdeliti na dve deljivi celoti, to pomeni, da mora biti projekt v tej finančni perspektivi v tolikšni meri zaključen, da kaže ustrezne rezultate. Drug del pa bi bil prenesen v finančni okvir 2014–2020. Ta nastavek je tudi opredeljen v osnutku operativnega programa, s katerim se je Vlada seznanila prejšnji teden in ga imate objavljenega tudi na spletni strani in smo ga poslali oziroma je v postopku predaje tudi Evropski komisiji. Prioritetna naloga Vlade in tako službe ter ministrstev, vključenih v njeno izvajanje, je pospešeno izvajanje ukrepov, ki bodo preprečili oziroma zmanjšali tveganje izgube evropskih sredstev ob morebitni neizvedbi že potrjenih projektov oziroma ob morebitnih naknadnih finančnih korekcijah. Nujno pa je seveda tudi sodelovanje vseh upravičencev, ki se morajo zavedati svoje odgovornosti.

Spoštovani, na koncu bi želela spregovoriti še nekaj besed o nedavni začasni zaustavitvi povračila Slovenije s strani Evropske komisije. Naj povem, da je imela Slovenija že v preteklosti začasno zaustavljena povračila sredstev in sicer v letih 2007, 2010, 2012 in 2013. Tako se je RS pogajala glede povračila sredstev v okviru posameznih zahtevkov tudi v preteklosti, nazadnje v lanskem letu, ko je bilo skupno zaustavljenih povračil za približno 250 milijonov evrov. Sam postopek je takrat trajal pol leta, korektivni ukrepi so bili v vseh primerih ustrezno izvedeni, Bruselj pa je sprostil povračila v slovenski proračun.

Pri tem zadnjem, začasni zaustavitvi povračil je treba povedati, da so Sloveniji očitane posamezne pomanjkljivosti pri izvajanju projektov evropske kohezijske politike. To pa ne vpliva na upravičence oziroma izvajalce projektov, saj proces izplačil iz slovenskega proračuna za EU projekte teče nemoteno.

Povedati moram, da smo v Bruselj že poslali predlog za delno sprostitev zadržanih plačil Sloveniji, hkrati pa je Urad za nadzor proračuna v Bruselj tudi že poslal odgovor na začasno poročilo Evropske komisije. Hvala lepa.

PRESEDENIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Prehajamo na prestavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Marko Pavličič bo predstavil stališče Poslanske skupine Državljske liste. Izvolite.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, spoštovani predstavniki Vlade, cenjeni visoki zbor!

Učinkovito črpanje sredstev evropskih skladov je izjemno pomembno za Slovenijo. V luči siceršnje finančne krize so sredstva evropskih skladov najpomembnejša sredstva za investicije, s tem pa tudi zadev gospodarstva, predvsem gradbeništva, ki je bil za gospodarsko recesijo med najbolj prizadetimi. Seveda tudi po lastni krivdi, vendar ne po krivdi delavcev, ampak špekulantov na vodstvenih pozicijah.

Republika Slovenija je iz evropske finančne perspektive 2007–2013 opravičena do sredstev kohezijske politike, in sicer iz naslova strukturnih skladov do 2,7 milijarde evrov in iz Kohezijskega sklada do 1,4 milijarde evrov, kar znese skupaj 4,1 milijarde evropskih sredstev, ki jih Slovenija lahko porabi ali pa jih je že porabila najkasneje do konca leta 2015.

Za Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture je dobila Slovenija na razpolago za okoljski del okoli 540 milijonov evrov. Že takoj v prvi fazi je bilo dodeljenih 584 milijonov evrov pravic. Črpanje evropskih sredstev se vztrajno povečuje. Nekoliko sramežljivemu začetku sledi močan finale. Upam, da smo se na osnovi tega kaj naučili in da bomo v naslednji perspektivi že začeli z močnim tempom in nato le še pospeševali. Se pa moramo zavedati, da je za obilo težav pri črpanju in ne nazadnje tudi za zamrznitev dela sredstev kriva slaba priprava projektov in slabo izvajanje.

Tudi država na teh točkah svojega nadzornega dela očitno ni izvedla, kot bi bilo treba in to v času celotne finančne perspektive, se pravi času štirih vlad. Na tej točki morajo pristojni organi jasno sporočiti Državnemu zboru, kje lahko s spremembo zakonodaje, recimo na področju javnih naročil, še dodatno pomagamo tukaj, v Državnem zboru. Seveda pa sredstva, ki so bila začasno zamrznjena, za Slovenijo še niso izgubljena. Vlada si mora, in si po naših informacijah že je, v okviru dialoga z organi Evropske skupnosti prizadevati za čim prejšnjo odmrznitev zamrznjenih sredstev.

Zaradi slabega črpanja evropskih sredstev pa je Vlada v letu 2012 določila dodatne pravice porabe sredstev evropske kohezijske politike, tako imenovani

overcommitment, to pomeni, da je izdala dodatne pogodbe za konkretne rezervne projekte s ciljem maksimalnega koriščenja sredstev. Gre za 11 projektov okoljskih naložb komunalne infrastrukture, se pravi vodovodni sistemi, čistilne naprave, njihova vrednost znaša približno 236 milijonov evrov, od tega je evropski del 182 milijonov evrov. Projekti so pripravljene, imajo gradbena dovoljenja in vso dokumentacijo in so "ready to go". Čakajo pa na Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, da izda odločbe za črpanje kohezijskega denarja.

Vsekakor pa moramo biti pri takšnih postopkih zelo previdni, saj se lahko hitro zgodi, da takšni projekti potem padejo v celoti v breme integralnega proračuna, kar pa ob jasnih zavezah zlatemu fiskalnemu pravilu ne bo izvedljivo. Že tako so nam zaradi dogajanja v največji vladni stranki obresti na mednarodnih trgih močno porasle, kar pa jasno vpliva tudi na upravičenost posamezne investicije, če je le-ta financirana z zadolževanjem in ne s sredstvi evropskih skladov.

Pri reviziji okoljskih projektov iz programa Okoljske in prometne infrastrukture je bilo ugotovljeno, da vsi dodeljeni projekti ne sledijo dinamiki, verjetno ne bodo pravočasno pripravljene in bodo evropska sredstva zanje izgubljena. Gre za 15 % vseh dodeljenih sredstev oziroma za okoli 100 milijonov evrov. Za omenjene projekte je Vlada že lani začela iskati rešitve v smeri pospešitve, spremembe v faze ali opustitve, če zanje še ne bi imeli ustrezne dokumentacije. Razen pri mestni občini Nova Gorica, ki se je odpovedala regijskemu centru za ravnanje z odpadki, pogovori niso bili uspešni. Sedaj pa smo v situaciji, ko nam poleg ne ravno uspešnega črpanja sredstev iz evropskih kohezijskih skladov grozi, da bodo občine izgubile še minimalno 100 milijonov evrov že dodeljenih sredstev, zaradi predvililnega časa župani razumljivo ne bodo pripravljene odreči slamnatemu denarju za nepripravljene projekte oziroma ta denar prepustiti drugim. Na eni strani imamo nedodelane projekte z odločbami, na drugi strani pa izdelane projekte brez odločb. Obema je skupno to, da če ne bo mogoče najti kompromisa, pragmatične rešitve, bodo evropska sredstva za obe strani izgubljena.

Kot možnost za čim bolj optimalno koriščenje sredstev iz evropskih skladov, pa se ponuja tudi opcija delitev projektov na faze. Nekaj bi se tako realiziralo še v tej finančni perspektivi, nekaj pa potem v naslednji, se pravi 2014–2020. Gre za pragmatičen pristop, ki pa je bolj kot od Vlade odvisen od predlagateljev projektov. Ali se bodo raje odločili za vrabca v roki ali goloba na strehi.

Ne nazadnje pa še o nekaterim tako ljubih multiplikatorjih državne potrošnje. Tukaj imamo lep primer, kjer za en vloženi evro državnega denarja dobimo kar nekaj evrov iz evropskih skladov. Da ne bo pomote! Vsak slabo porabljen evro, tudi, če je iz evropskih skladov, je slabo

porabljen evro. Zavzemati se moramo za to, da so vsa sredstva porabljena učinkovito in za čim večji efekt. Ob tem pa ne smemo pozabiti niti na to, da so se z menjavami vlad menjavale tudi prioritete. Upamo, da bo nova služba Vlade tudi na tem področju pomenila večjo kontinuiteto dela, da bo tudi brez vlade lahko mirno operativno nadaljevala svoje delo, kot recimo v Belgiji, kjer je brezvladje trajalo 541 dni, se pravi leto in pol. To smo vsi mi dolžni našim državljanom in državljanke.

Ker se v Poslanski skupini Državljske liste zavzemamo za proaktivno in pragmatično delo bomo podprli priporočila Državnega zbora, da Vlada Republike Slovenije v sodelovanju z lokalnimi oblastmi nadaljuje usklajevanje v iskanju rešitve za že pripravljene projekte za sofinanciranje s strani kohezijskih sredstev ter da preveri omenjene projekte s strani morebitne fazne delitve ali da se s prerazporejanjem zagotovi vir njihovega financiranja.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Franc Bogovič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Lep dober dan, kolegice in kolegi, spoštovani predsednik, spoštovani minister, predstavniki Vlade! Lepo pozdravljeni na današnji seji.

Tretjič se v enem tednu srečujemo na isto tematiko in tretjič lahko v Državnem zboru pozdravimo tudi skupino več kot deset županov, ki jim izrekam posebno dobrodošlico tu v Državnem zboru. / oglašanje iz klopi/ Oprostite, spoštovani gospod Meh, poljubčke bomo talali drugič. Prosim za resnost. Ta tema ni za norčevanje.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Gospod Bogovič, imate možnost predstaviti stališče.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke in Nove Slovenije smo se odločili, da smo vložili zahtevo za sklic nujne seje Odbora za kmetijstvo in okolje, na kateri so bili tudi sprejeti določeni sklepi, ki so bili nadgrajeni tudi včeraj na drugem odboru, Oboru za gospodarstvo, ki je bil predhodnica današnje seje v Državnem zboru. Zakaj sem izrazil dobrodošlico županom v Državnem zboru? Zato, ker so župani, ki so tu na balkonu, in še kup drugih županov, dokazali v državi to, kar se je vztrajno ponavljalo, da občine niso pripravljene, da ne znajo voditi projektov in da je zaradi tega zastoj na črpanju evropskih sredstev.

Zakaj imamo danes dovolj projektov? Jaz bom to zadevo kar malce poosebil, ker sem se v letu 2012 osebno zelo veliko ukvarjal s temi projekti. Ko sem v začetku marca 2012 pregledal to področje, je bilo 12 aktivnih projektov, 12 gradbišč je bilo odprtih. Danes je aktivnih projektov 49. 37 izrednih pravic in 12 iz tako imenovanega overcommitmenta, tu pa so

predstavniki občin, ki imajo v rokah gradbena dovoljenja in izbrane izvajalce še za dodatnih 11 projektov. Se pravi, da smo v tem času prišli iz 12 aktivnih projektov na 60 aktivnih projektov. In tu so vsi projekti, ki so zapisani v operativnem programu OP ROPI za obdobje 2007–2013. Nihče si ni umislil, nihče ni v tistem letu po političnih barvah zbiral, kdo bo šel naprej in kdo ne. Naj vam povem, kaj sem ugotovil leta 2012.

Kdo vodi politiko na področju rabe kohezijskih sredstev na okoljski infrastrukturi? Prvič, uradniki nižjega ranga na bivšem ministrstvu za okolje, danes na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje, ki so sami skupaj s predpostavljanimi izbirali, kateri projekti bodo šli naprej. Od tu naprej imajo ključ do projektov inženiring hiše, projektanti in lobisti, ki so politično, gospodarsko, podjetniško zlobirali nekatere projekte. Ko sem opazil to situacijo in tudi to, da bo najmanj 60 % teh sredstev ostalo neizkoriščenih, če bomo šli po tej poti, smo pač spremenili način dela. Kaj smo naredili? Sedli smo za mizo skupaj z nosilci projektov in pregledali vseh 60 projektov. Kaj sem ugotovil? Da je cela vrsta projektov bistveno dlje v fazi priprave projekta v letu 2012, kot tisti, ki so že dobili odločbo v letu 2008–2009. In zato je bilo takrat razumevanje v vladi, v kateri sem bil član, da smo se s kolegom Žerjavom preko Ministrstva za gospodarstvo dogovorili s financami in da smo uvedli tako imenovani overcommitment, s katerimi se je omogočilo, da bi se poleg 550 milijonov porabilo še 180 milijonov evrov dodatnih sredstev. Takrat je bila dana tudi zelena luč in hkrati naloga vsem nosilnim vodjem projektov kakor tudi občinam, županom, projektantom, da pripravijo čim več projektov za, kot se reče, ready-to-go fazo, se pravi, da lahko začnemo delati. In v tem času smo delali tudi to, da smo ugotavljali, kateri projekt pa je neprimeren, da bi šel naprej. Tako je bil projekt Center za ravnanje z odpadki v Logatcu izločen iz perspektive, ker smo pač ugotovili, da ne rabimo toliko centrov. In vse, kar je v tem tednu naredil že tolikokrat omenjeni, danes pogrešani minister Židan je, da je podpisal odločbo za CeROD Novo mesto, zaradi katerega bom napisal v naslednjih dneh odprto pismo njemu in še predsednici Vlade in tudi vsem županom, ki so za tem projektom, ker bom opozoril na dolenski Teš, kakor mu pravim. Ampak to je bilo vse, kar je uspel narediti. O tem naprej drugič, ne danes.

In v kakšni fazi smo danes mi? Danes smo v tej fazi, ko morate, spoštovani kolegi na ministrstvih, projektno sestiti za mizo – tako kot sva sedela s kolegom Žerjavom s Pomurci enkrat na mesec na mesečnih koordinacijah, skupaj s projektanti, z inženiring hišami – in dobesedno vi morate ugotoviti, kateri projekt bo do konca leta 2015 realiziral in kateri ne. Za vsak projekt so mesečni terminski plani in če ga mesečno kontroliraš, točno veš, kaj bo realizirano in kaj ne bo. In ne umivajte si rok pilatovsko še naprej in ne naslavljajte županov, naj romajo po Sloveniji in naj oni moledujejo pri

drugih županih, naj se odrečejo katerega od projektov. Zakaj se ne bodo odrekli projektov? Zato, ker je vaša vlada zapisala v naslednji kohezijski program, da pač ne bo financirala vseh teh projektov, ampak da manjka 250 do 300 milijonov evrov. In to je ključni problem, s katerim se ukvarjamo. Ne ni bilo treba, da se s tem danes ukvarja parlament, ampak sem vesel, da se lahko javno o tem spregovori. Problem je v tem, da se je Vlada odločila, da bo dala na področje kohezije samo še dodatnih 200, 250 milijonov evrov v naslednji finančni perspektivi, če bi pa želela vseh teh 60 projektov, ki sem jih omenil, izpeljati, bi morali dati pa najmanj 450 do 500 milijonov evrov. In v tem grmu tiči zajec. Povejte slovenski javnosti, da ne rabimo teh 11 vodovod in pa kanalizacijskih sistemov, ne rabimo še najmanj enih petih, kot je na primer primorski, ki ga še ni med temi vsemi, in povejte javnosti, da ste se pač odločili, da boste naslednjo kohezijo, v kateri imamo milijardo evrov sredstev na razpolago za ta področja, usmerili v neke druge programe. Programe, ki jih sicer še nimate. Govorite o pospešitvi gospodarske rasti, ne vem česa. Mogoče bo to kakšna subvencija ali pa se boste leta 2018, 2019 spraševali, tako kot smo se mi leta 2012, kje so ti projekti, s katerimi bomo ta denar porabili. In to je ključni problem. Ko boste imeli ta problem rešen, boste lahko tem županom in tistim, na katere naslavljate vprašanje za delitev na faznost, zagotovili, da bodo imeli v naslednji finančni perspektivi tisti preostanek projektov v celoti ali delno plačan, in takrat, verjemite, 13 let sem bil župan, to so razumni ljudi, to niso politikanti, kot so marsikdaj v teh prostorih, se boste vse dogovorili. Priti morate pa z jasno, odločno besedo in z zagotovitvijo. Ko so bila sedaj vprašanja, so bili odgovori "nimamo podlag", "nimamo tega" ... Fajn, odlično, da govorimo o tem v Državnem zboru. Za mojim hrbtom ste predstavniki Vlade, tamle so župani, jaz sem že na odborih dvakrat rekel, da nikogar več ne rabimo. Mi smo odgovorni za to. Če je treba kaj spremeniti v zakonodaji, bomo v teh klopeh, če je treba kaj v uredbah, boste v vladi, če je treba, tako kot smo naredili mi, da smo na odgovornost poklicali Zavod za varstvo narave, za varstvo kulture, tiste, ki peljejo revizije, tiste, ki so odgovorni za projekte, da so to prednostni projekti, ker gre za črpanje evropskih sredstev, boste svoje delo na tem področju naredili. Od tu naprej pa verjemite – župani so dokazali, da znajo svoje delo opraviti.

In jaz vidim v tej točki zelo enostavne rešitve, ki jih tudi izžarevajo ti sklepi in naj jih ob zaključku tudi strnem. Prvič, takoj je treba narediti jasen pregled teh 49 projektov, za katere so že izdane odločbe in tistih, ki še bodo, ter za teh 11 projektov ugotoviti, kateri projekt je možno deliti na faze, katerega pa ni možno deliti na faze. Na ministrstvu ugotovite, kateri so tisti, ki jih je možno deliti na faze, ker mora biti celovit sklop – na odboru je predstavnik Ministrstva za kmetijstvo in okolje dal številko med 15 in 20

projektov – pojdite do teh županov in jim povejte, da je tako možno narediti, kako bo treba še enkrat vlogo narediti. Marsikateri od teh županov, na primer pomurski, kjer imajo projekt 50 milijonov, bodo najbrž veseli, ker ne bodo v dveh letih teh projektov izpeljali, pa še kateri drugi projekt. In ko boste imeli to zadevo jasno razdeljeno, pogledajte v kohezijskem delu na področju železnic, če bo ves denar porabljen – trdim, da najbrž ne bo, če boste zagotovili, hvala bogu – sicer pa iz tistih faz dajte po nekaj milijonov na vsak projekt in spravimo v pogon še teh 11 projektov in bo 60 delujočih projektov. Če pa je 60 delujočih projektov in če vsak od teh projektov naredi milijon evrov na mesec, pa se nabere realizacija in mi bomo rabili, kot smo videli, realizacijo 80 milijonov na mesec, če bomo želeli ta denar spraviti skozi za celo kohezijo. In tu so največji zaostanki. In na takšen način si sam predstavljam, kako bi se ta problem rešil.

Od tu naprej je ključno vprašanje in dajte danes Slovencem odgovor, da ne bomo po nepotrebnem izgubljali časa. Ali boste zagotovili 450 milijonov evrov v naslednjem kohezijskem obdobju za področje odpadnih voda in vodooskrbe? Če boste rekli ne, boste danes zelo jasno nekaj povedali. Prvič, da v Suhi krajini pa še kje drugje ne rabijo vode, kljub temu, da jo danes vozijo domov. In drugo, kar boste povedali, je, da ste se odločili, da bo Slovenija plačevala kazen za vsa kanalizacijska območja, ki jih ne bomo zgradili do leta 2015 in do leta 2017, ko imamo postavljene roke. Upam, da veste s kakšnim ognjem se igrate, ko "gemblate" s tem denarjem, če uporabim igralniški izraz. Mi bomo plačevali. Namesto, da bi zdaj za te projekte, ki so nujno potrebni, da jih zgradimo, uporabili evropski denar, nam grozi, da bomo plačevali kazni, ker smo se leta 2004 zavezali, do kdaj bomo te sisteme rešili. In za božjo voljo, bodimo toliko modri, toliko pametni in si naredimo jasne prioritete. Oprostite, v Suhi krajini je prva prioriteta zgraditi tisto vodo in pripeljati vodo domov. Ne fantazirajo o kakšnih drugih zadevah, ker brez vode enostavno ne bo šlo skozi. In tako je še marsikje drugje.

Naslednja je četrta zadeva, ki jo je treba narediti. Če je treba spremeniti v Zakonu o izvrševanju proračuna, da se lahko za kohezijske projekte občine zadolžijo, naredite prioriteto, da bi se faznost projektov delala na takšen način, da bi se najprej črpala občinska in državna sredstva, če je treba za to najeti v tujini kredite, pa naj jih najame ta država, za banke jih najemamo, dajmo jih še par 10 milijonov najeti, zato da bomo zgradili vodovode. Dajte tem projektom prednost, tudi če bo primanjkljaj večji v proračunu, ker je to enostavno treba narediti. In ključno, dajte županom, Slovencem in Slovenkam zagotovilo, da boste te projekte – vseh teh 60, ocenjujem pa še dodatnih 5, ki so nujno potrebni – zagotovili skozi dve finančni perspektivi. Takrat ko so se projekti napisali kot številke z vsebinami, je bila ocena, da je to

možno narediti s 550 milijonov, očitno premalo realna, saj je realnost pokazala, da za to potrebujemo približno 1 milijardo. Vse skupaj pa so ti projekti vredni skoraj 2 milijardi, ker kar polovica ni priznanih stroškov, nekaj so lastne udeležbe. 2 milijardi pa pomeni 6 let po, na okroglo, 350 milijonov, to je pa 1 % bruto družbenega prihodka. Tudi to lahko naredimo in upam, da se vsi zavedamo, kaj pomeni, če bi 1 % BDP naredili skozi izpeljavo kohezijskih projektov. Konec koncev edina statistika, s katero se lahko ta vlada pohvali, govori o tem, da je gospodarska rast nastala ravno zaradi tega, kar se je delalo na okoljskih projektih in verjemite, veliko tega je bilo narejenega v letu 2012. Vesel sem, da tudi predstavniki Vlade, vključno z ministrom Židanom in državno sekretarko, priznavajo, da so bili tu koraki v pravo smer in nadaljujte po tej poti in boste imeli podporo tako s koalicije kot opozicije, ker, kot je bilo rečeno na odboru, to vodo pijejo vsi, ki so kakršnegakoli političnega prepričanja. In tudi župane nič ne briga, če pogledate projekte, so župani iz vseh političnih strank, zato pojdimo k temu delu in ga naredimo in bo v dobro črpanja evropskih sredstev, v dobro slovenskega gospodarstva in pa Slovenk in Slovencev.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Ivan Hršak bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.
Izvolite.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, predsednik. Spoštovani minister, državni sekretarki s sodelavko, spoštovani kolegi in kolegi!

Navedba priporočil, ki jih navaja predlagatelj, se nanaša na zaustavitev izplačil iz črpanja EU sredstev v višini 186 milijonov evrov za 11 projektov v okviru okoljske in prometne infrastrukture. Zavedamo se, da je do zaustavitve črpanja evropskih sredstev prišlo zaradi domnevnih ugotovljenih nepravilnosti v razpisnih postopkih.

Zaradi tega v Poslanski skupni Demokratične stranke upokojencev Slovenije ocenjujemo, da imamo v našem pravnem redu dovolj zakonodaje, s katero je moč ugotoviti krivce in temu primerno sankcioniranje odgovornih. V Poslanski skupini DeSUS ugotavljamo, da je predlog priporočil mogoče tudi na mestu z vidika osveščanja javnosti, čeprav menimo, da gre še za eno birokratsko zapletanje, s katerim se je pač začasno zaustavil bruseljski denarni tok omenjenim projektom. Glede na to, da smo z letošnjim marcem ponovno vzpostavili vladno Službo za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, ki ima vsa pooblastila nad upravljanjem, nadzorovanjem črpanja evropskih sredstev, v poslanski skupini pričakujemo, da novoustanovljeni organ spoštuje in deluje v skladu z veljavno zakonodajno na tem področju.

Skratka, v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije imamo dovolj takšnih in podobnih zgodb, ki se soočajo s problemom evropskega sofinanciranja. Želimo si, da bi se na tem evropskem nivoju izkazali za pravno razvojno naravnano državo, v smislu sprejemanja, reševanja in tudi končnega izvajanja dokumentov, za katera smo si zastavili svojo nacionalno razvojno strategijo. Da bi uresničili čim več zastavljenih ciljev, kot so dvig gospodarstva, znižanje brezposelnosti in revščine, dvig izobrazbene strukture in s tem povezano globalno konkurenčnost Evropejcev, katerih predstavniki smo tudi mi, če hočete, država Slovenija. In ne nazadnje, ne smemo pozabiti na največjo občo stranko, to je skrb za starejšo populacijo. Zavedamo se, da je naše poslanstvo urejati zadeve za dobrobit državljanek in državljanov, ki družno sooblikujemo svojo državo, in ne bomo dopustili, da se zadeve oziroma projekti izvajajo le za interese posameznikov in firm. Dejstvo je, da za rešitev teh 11 projektov, ki v večini vključujejo objekte v območju Ljubljane, Novega Mesta in Kočevja, enostavno ni denarja, torej ga v državnem proračunu ob takšni ekonomsko-socialni situaciji države ne moremo tudi dodatno zagotoviti.

V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije smo sledili tako mnenju Zakonodajno-pravne službe kot tudi mnenju vlade, ki ponuja odgovor v treh sklopih. Seveda srž te problematike nedvomno vidimo v investicijskih blokadah na občinski oziroma na lokalno-samoupravni ravni. Namreč, občinam država ne more zagotoviti, da bodo ti projekti uvideli zeleno luč, zato so se po podatkih sodeč nekatere občine, kot so Kamnik, Domžale, Trzin, Mengeš in Moravče že odločile v svojem imenu, da bodo gradnjo nadaljevale in izvedle same, brez evropskega denarja. Sprašujemo se, če bi občine sploh bile deležne povračila v roku, to se pravi do konca naslednjega leta, ker še ni izdanih odločb o dodelitvi sredstev s strani pristojne vladne Službe za razvoj in evropsko kohezijsko politiko.

V Poslanski skupini DeSUS se strinjamo, da je sistem urejevanje namenskih evropskih sredstev treba nadgraditi in sicer v smislu stabilnejšega, preglednejšega in zaupanja vrednega slovensko-evropskega sistema.

Naj za konec še spomnim, da smo bili s strani Evropske komisije opozorjeni, da nismo dovolj uspešni in učinkoviti pri črpanju sredstev iz evropskih kohezijskih sredstev, ki so bili Sloveniji dodeljeni v okviru aktualne finančne perspektive za obdobje 2007–2013. V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije menimo, da temu še nismo dovolj dorasli in da je to še ena dodatna lekcija učenja, da potrebujemo več časa in tudi pomoč za bolj učinkovit in transparenten način črpanja omenjenih sredstev. Dodal bi tudi to, da naj se projekti strogo izvajajo v skladu z načrtovano

realno časovnico, le tako se lahko namreč izognemo morebitnim nevhvaležnim in neljubim birokratskim načinom vodenja.

V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev Slovenije smo si enotni, da podpremo dopolnjen predlog priporočil v zvezi z ustavitvijo izplačil kohezijskih sredstev, sprejetem na matičnem delovnem telesu. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Mag. Matej Tonin bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije. Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Spoštovani kolegice in kolegi, dragi župani, lepo pozdravljeni!

Evropski denar je praktično edini, ki lahko to Slovenijo v sedanji situaciji požene naprej. Evropski denar je edini vir investicij, ki so v Sloveniji sploh še ostale na razpolago. In evropski denar je edini, ki lahko oživi klinično mrtvo gradbeništvo.

Kje pa je zdaj pravzaprav problem? Da imamo evropski denar na dosegu roke, pa ga enostavno ne vzamemo. Med leti 2007 in 2013 je Vlada na področju razvoja okoljske infrastrukture na papirju razdelila vseh 548 milijonov evrov. Kaj mislim s tem, ko govorim "na papirju"? Da je Vlada s posameznimi občinami podpisala sofinancerske pogodbe za projekte, ki še danes nimajo gradbenih dovoljenj. In kje je problem? Problem je v tem, da je treba iz evropske finančne perspektive 2007–2013 ves denar, ki je razdeljen, porabiti do konca leta 2015. Če denar ne bo porabljen do konca leta 2015, ne bo počrpan. Če pa bodo projekti izvedeni zgolj na pol, pa ne samo, da ne bo porabljen, ta denar, ki je bil napol porabljen, bo treba celo vrniti v evropsko blagajno. In lahko se nam zgodi, da namesto, da bi se stegnili po tem evropskem denarju in ga vzeli, da bo za nas postal praktično nedosegljiv. In ko govorimo o teh okoljskih projektih, zlasti, ko gre za kanalizacijo in za vodovod, pri teh 548 milijonov evrov, ki je bilo razdeljenih na papirju, je vprašljivih kar 200 milijonov projektov.

In da bo tragedija še toliko večja, imamo danes, ta trenutek pripravljenih najmanj 11 projektov, ki jih lahko začnemo izvajati nemudoma. Takoj. In tudi te projekti si želijo evropskih sredstev in tudi med temi projekti je moj domači, kamniški projekt. Zato, gospod Hršak, mi se tem projektom nismo odpovedali, niti se nismo odpovedali evropskim sredstvom, ampak se zanje še vedno krčevito borimo. In kot sem rekel, tragedija je v tem, da nam je denar na razpolago, dali pa smo ga tistim, ki ga ne morejo porabiti, ne damo pa ga tistim, ki ga lahko začnejo črpati že danes. Ker je zgodba takšna, kot je, se ustvarja enormna gospodarska škoda. Gospodarska škoda se najprej ustvarja zaradi tega, ker so občine vložile ogromno, ne 10 tisoče evrov, 100 tisoče evrov v pripravo projektov, zato ker gradbena operativa po Sloveniji, ki bi lahko danes ali jutri – ker so

vremenski pogoji temu naklonjeni – začela delati na terenu, čaka, in ne nazadnje se povzročajo tudi ogromni stroški za podaljševanje bančnih garancij. Vse to pomeni veliko gospodarsko škodo za Slovenijo in za vsa ta podjetja.

Če bi vprašali preproste ljudi, kako se da ta problem zdravorazumsko rešiti, bi vam rekli zelo preprosto, da tistim, ki projektov ne morejo izvesti, denar vzemite in ga dajte tistim, ki lahko te projekte izvedejo. Mislim, da je to zelo preprosta šolska in enostavna logika. Kaj pravi Vlada, ki sedi za nami? Da tega ne morejo narediti. Ker so s sklepom nek denar že podelili, ga ne morejo odvzeti. Zato župane širom Slovenije pozivajo, da naj sami razmislijo, kaj bodo lahko naredili in če ocenijo, da tega ne bodo mogli realizirati, da enostavno ta na papirju dodeljen denar vrnejo. Malo je takih županov, ki se bodo par mesecev pred volitvami odpovedali evropskemu denarju, še posebno, če nimajo zagotovila, da bodo te projekte lahko izvedli v kasnejši perspektivi, da bodo prostovoljno rekli: "Jaz pa tega denarja nočem." Zelo malo, oziroma, kot jaz vem, je samo en tak župan, ki se je temu odpovedal, vsi ostali pa na tem vztrajajo, kljub temu, da se zavedajo nevarnosti, da najverjetneje projektov ne bodo dokončali, kar pomeni, da bodo morali vračati denar. Si predstavljate, kako bo vračala denar občina, ki ima letni proračun 5 milijonov evrov? Evropskih sredstev je morda dobila 2, 3 milijone evrov, ker projekta do konca leta 2015 ne bo dokončala, bo morala ta denar vrniti. Občine se bodo finančno zlomile in kdo bo ta finančni zlom pokrival – spet država. Zato smo v tej hiši in tem parlamentu vsi zaradi tega, da iščemo rešitve, in ne zato, da drug drugega prepričujemo, da se nečesa ne da.

Poslanska skupina Nove Slovenije Vladi predlaga vsaj štiri rešitve, kako je možno ta problem rešiti. Prvič, da oblikujemo, naredimo pravno podlago, čisto zakonito, za odvzem sredstev tistim, ki projektov ne bodo izvedli oziroma za neuspešne projekte. Kako je to možno storiti? Mislim, če bi v tej zakonski podlagi jasno določili rok in pogoje, torej, če bi jasno določili, da je treba imeti do konca letošnjega maja gradbeno dovoljenje, se tistemu, ki do konca maja ne bo imel gradbenega dovoljenja, ta sredstva avtomatsko odvzamejo. In na takšen način bi se vendarle sprostilo del sredstev za tistih 11 projektov, ki danes še vedno čakajo z vsemi gradbenimi dovoljenji, da se začnejo izvajati. To je prva možnost.

Druga možnost je, da v okviru Operativnega programa za razvoj okoljske in prometne infrastrukture pride do prerazporeditve sredstev. Torej, da iz prometnega dela del sredstev prestavimo na ta okoljski del, ki potrebuje več sredstev. Zavedam se, da je ta rešitev zelo težavna, vendar je kljub temu možna, ker zahteva ponovna pogajanja z Evropsko komisijo. Tretja možnost in tretja rešitev je, da obstoječe projekte razbijemo na faze. Tisti župan, ki ima danes za določene

projekte na papirju dodeljenega denarja za morda 3 milijone evrov, bi z razdelitvijo na faze, na polovico, lahko milijon in pol porabil v tej finančni perspektivi, drugo polovico pa v naslednji. Seveda pa tu nastaja problem, da nihče ni za razdelitev na to faznost zainteresiran, če nima jasnega zagotovila, da bo njegova druga faza tudi financirana v naslednji oziroma obstoječi finančni perspektivi. Težko nekoga siliš, naj projekte deli na faze, če mu ne daš zagotovila, da bo za drugi del lahko tudi črpal in pridobil evropska sredstva. Če ti samo rečeš: "Daj, razbij na faze, pa naredi tisto, kar lahko, ostalo bo pa že nekako," vam povem, da se bo vsak pameten župan trudil, da bo vse naredil, da bo pripravil projekte in dobil gradbena dovoljenja, da bo izpeljal celoten projekt in ne samo del projekta.

Zadnja, četrta možnost, ki jo v poslanski skupini ponujamo, je pa, da pride do čimprejšnjega črpanja iz obstoječe, sedanje perspektive 2014–2020. Če se malce ozremo nazaj, potem lahko ugotovimo, da smo doslej iz finančne perspektive 2007–2013, torej iz pretekle, iz vseh treh programov počrpali zgolj dve tretjini razpoložljivega denarja. V prvih 5 letih perspektive, to je od 2007 do 2012, je bilo črpanje evropskih sredstev izjemno slabo, šele v letu 2012 so se začele stvari premikati naprej. Zdaj si sedanja vlada v Poročilu o črpanju sredstev evropske kohezijske politike v obdobju 2007–2013 zastavlja cilj, da bodo sredstva iz operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture, slavno poročilo OP ROPI, do konca leta 2015 v celoti izkoriščena. Najverjetneje je to, pa nočem biti pregrob, ampak bolj kot ne pravljica za lahko noč. Če vemo, da je bilo do sedaj v okviru tega programa porabljenih 41 % vsega razpoložljivega denarja in da bi morali v naslednjem letu in pol porabiti še 60 % denarja, potem si približno predstavljate, o čem govorim.

Do težav pri črpanju evropskih sredstev prihaja tudi zaradi premalo rezerviranih sredstev v proračunu države, predvsem na področju velikih infrastrukturnih projektov, pri katerih je v vlogi posredniškega telesa Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, ki je podpisovalo pogodbe tudi za projekte, ki niso bili dorečeni in so bili brez ustreznih dovoljenj. Zato so na drugi strani ostali brez finančnih sredstev projekti, ki imajo sicer realne možnosti za pravočasno izvedbo – kar 34 občin je namreč za 11 projektov komunalne infrastrukture v skupni vrednosti 235 milijonov že pred šestimi meseci, šest mesecev nazaj, pridobilo pravnomočno gradbeno dovoljenje in izvajalca del – vendar kljub temu še danes nimajo odločb za začetek črpanja kohezijskih sredstev. Vlada je novembra 2013 naložila organu upravljanja, da ne izda odločb, dokler Ministrstvo za kmetijstvo ne zagotovi in dogovori proste pravice porabe za posamezen projekt. Poglejte, ali Vlada ne more zagotoviti teh dodatnih 35 milijonov evrov, kar bi pomenilo, da bi občine lahko dobile dodatnih 200 milijonov

evrov evropskega denarja? Na tialu je 35 milijonov evrov za dodatnih 200 milijonov evrov evropskega denarja. In to kljub temu, da so ti projekti, ki so pripravljani, že potrjeni s strani posredniškega telesa in tako naprej.

Krščanski demokrati zato podpiramo župane občin, ki so 15. aprila letošnjega leta zahtevali od Vlade, da jim izda odločbe o dodelitvi teh 200 milijonov evrov iz kohezijskega sklada in 35 milijonov iz državnega proračuna, zato resnično ne razumemo Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, da se ti projekti predstavijo v prihodnjo finančno perspektivo. Ob takšnem neodgovornem ravnanju je vsakomur jasno, da bodo ti projekti na nek način propadli, izvajalci pa bodo vlagali tožbe zoper občine. Že sedaj, kot sem prej omenil, je strošek izvajalcev za podaljševanje bančnih garancij znašal vsaj 40 tisoč evrov. Še bolj nelogična pa je zavrnitev predloga županov teh občin, da bi se ti projekti razdelili na dve fazi, in sicer tako, da bi bil prvi del financiran iz tekoče perspektive 2007–2013, drugi del pa iz perspektive 2014–2020.

V Novi Sloveniji pri tem izpostavljamo tudi dejstvo, da je Vlada pri predstavitvi teh projektov v naslednjo finančno perspektivo ravnala v nasprotju s sklepom skupne seje Odbora za gospodarstvo in Odbora za zadeve EU z dne 19. februarja 2014, s katerim sta odbora Vladi predlagala, da poišče operativno rešitev, ki bo omogočila takojšen začetek izvedbe okoljskih projektov na čakanju oziroma "ready to go" ter tako zagotoviti čim višje črpanje kohezijskih sredstev stare finančne perspektive. Pri vsem tem pa je prav zanimivo dejstvo, da je med 14 projekti, ki pa jim je Vlada prižgala zeleno luč za financiranje z denarjem EU, kar sedem projektov iz severovzhodne Slovenije, od koder prihaja tudi minister Dejan Židan, in to kljub temu, da vsi niso imeli ustreznih dovoljenj. Po moji oceni je od teh skoraj najbolj sporen projekt za 50 milijonov evrov, in sicer Oskrba s pitno vodo Pomurja – sistem C, ki ga je celo ministrstvo samo označilo za zelo tvegane. Gre torej zgolj za igro naključij ali morda za kaj drugega? Bo morda radodarnost na eni strani povzročilo prikrajšanost posameznih občin na drugi strani države?

Za zaključek se moramo vprašati, kako je Slovenija pripravljena na sprejem temeljnih dokumentov za obstoječo perspektivo 2014–2020. Medtem ko smo mi v Bruselj pošiljali delovne verzije dokumentov – mimogrede, vse so bile deležne ostrih kritik – nas je prehitelo že 15 držav. Vsa omenjena dejstva kažejo na to, da Vlada ni sposobna zagotoviti in uveljaviti standardov, ki bi bili v skladu z zahtevami Evropske komisije. Kljub temu, da mineva že prvo četrletje prvega leta nove finančne perspektive, Slovenija še vedno ni pripravljena na črpanje sredstev iz nove perspektive. Zamujamo torej možnost črpanja več 100 milijonov evrov iz te perspektive že letos. Glede na to, da so v Bruslju že konec leta 2013 objavili

prve razpise, slovenska vlada z Evropsko komisijo še ni podpisala partnerskega sporazuma. Tudi operativni programi še niso pripravljani. Lahko utemeljeno sklepamo, da v letošnjem letu Slovenija razpisov enostavno ne bo izvedla. In to kljub dejstvu, da bi ta denar nujno potrebovali. Podatek, da je v državnem proračunu za 2 leti, 2014 in 2015, predvideno črpanje le okrog 60 milijonov evrov, kar predstavlja zgolj 2 % od več kot 3 milijarde evropskega denarja, ki jih imamo pravico investirati do konca leta 2020, zgovorno kaže na pasivnost in odločnost naše Vlade. S takšno dinamiko bosta namreč prvi 2 leti nove finančne perspektive pravzaprav izgubljeni. V Poslanski skupini Nove Slovenije se torej sprašujemo, ali si naša država res lahko privoščiti takšno neodgovorno ravnanje in to ponovno zaradi malomarnosti ali nesposobnosti, za katero, kot kaže, nihče ne bo prevzel odgovornosti. Ob takšni zaušnici iz Bruslja bi se vsi v tej dvorani morali vprašati, kdo je za to kriv in kaj moramo storiti takoj, danes, da v bodoče ne bomo izpostavljeni takšnim tveganjem.

Glede na vse povedano in navedeno bomo seveda krščanski demokrati podprli predlog poročil, ki so bili včeraj sprejeti na odboru in ne tista, ki so danes s strani vladne koalicije že prišla popravljena v dvorano.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Zvonko Lah bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Spoštovani kolegice in kolegi, predsednik, spoštovani nadomestni minister za današnjo razpravo, spoštovani bivši kolegi župani na balkonu!

Črpanje kohezijskih sredstev oziroma denar iz kohezije je edini investicijski vir, ki ga ima na razpolago ta vlada za investicije, za katere so se opredelili že dolgo nazaj, v letu 2007. Porabe pravic na Operativnem programu razvoja okoljske in prometne infrastrukture je v finančni perspektivi 2007–2013 približno milijardo in pol. Od tega na področju varstva okolja 545 milijonov. Projekti so bili začeti v letu 2007. V letu 2009 je takratna vlada razdelila odločbe oziroma dala odločbe za projekte za skoraj celotno pravico porabe teh sredstev. Projektov pa je bilo v pripravljanju bistveno več. Ugotovilo se je, da se te projekti prepočasi pripravljajo. Naša poslanska skupina je večkrat želela tako na odborih, pristojnih odborih kot tudi s poslanskimi vprašanji priti do dejanskega stanja pripravljenosti in izvedljivosti tistih projektov, ki imajo odločbe oziroma imajo denar. Pokazalo se je, da je veliko investitorjev, ki so prejeli odločbe, nekako zaspalo pri pripravi projektov. Sploh tisti, ki so bili po rumeni knjigi. Naj razložim, da rumena knjiga pomeni, da izvajalec izdelava projektno dokumentacijo, pridobi gradbeno dovoljenje in izvede projekt. Nekaj

projektov pa je bilo kasneje spremenjenih po rdeči knjigi, to pomeni, da ima investitor že gradbeno dovoljenje preden izbere izvajalca. No, ker je šlo črpanje pri teh projektih zelo počasi in ko nismo nikakor dobili preseka izvedljivosti teh projektov, je prišlo v januarju 2014 tudi do Poročila za črpanje sredstev evropske kohezijske politike za leto 2013. In ker je bilo črpanje prepočasno, je organ upravljanja pripravil tudi nekaj ukrepov, ki naj bi zmanjševali tveganje izgube evropskih sredstev iz programa OP ROPI. Naši poslanski skupini je padla v oči ta druga točka, s katero naj bi organ upravljanja prenesel sredstva, ki naj ne bi bila počrpana, iz enega operativnega programa na drug operativni program, in sicer program krepitve regionalnih razvojnih potencialov in tako znižali tveganje za nečrpanje teh sredstev. To pomeni, da se ne sekirajo, če ti projekti ne bodo končani, ampak bodo ta sredstva enostavno prenesli na drug operativni program, kjer je jama brez dna in bodo sredstva porabljena in zadeva rešena.

Prejšnja vlada je zato, ker je ugotovila, da veliko projektov ne bo izvedenih pravočasno in ne bodo počrpana sredstva, naročilo tistim investitorjem, ki so že pripravljali projekte, naj pohitijo, naj pripeljejo projekte do gradbenega dovoljenja in da sredstva bodo, če ne v tej finančni perspektivi, 2007–2013, pa takoj z začetkom leta 2014 v novi finančni perspektivi, s tem da se bodo projekti lahko začeli izvajati že v 2013, samo plačilo naj bi bilo od 2014 naprej. In v dobri veri so bili projekti tudi pripravljani. Teh projektov je bilo za črpanje 200 milijonov evropskih sredstev, vendar od tega ni bilo nič. Ker ta vlada ni naredila nič, je potem Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke sklicala Odbor za zadeve Evropske unije in Odbor za gospodarstvo kot organ upravljanja s temi sredstvi. Na tej seji odbora 19. februarja letos, je bil sprejet tudi sklep, tudi s strani poslanskih skupin pozicije, se pravi vladnih poslanskih skupin, da naj vlada poskrbi oziroma poišče operativno rešitev, ki bo omogočila takojšnji pričetek izvedbe okoljskih projektov, ki so na čakanju, to se pravi projektov "ready to go", projektov overcommitmenta, tako da se zagotovi čim višje črpanje kohezijskih sredstev stare finančne perspektive, 2007–2013, in pripomore k takojšnjemu črpanju sredstev nove finančne perspektive, ki že poteka, 2014, in s tem tudi pripomore gospodarskemu zagonu v Republiki Sloveniji. Vlada je ta sklep obeh odborov ignorirala in kontaktirala 4. aprila vseh 34 občin, ki so imele pripravljene projekte in izbrane izvajalce – ti izvajalci so tudi dali bančno garancijo, to pa pomeni, da izvajalci ne morejo dobiti bančne garancije za druge projekte, če imajo že za nekatere projekte, to se pravi, da se je že delala škoda tem izvajalcem, približno pol leta. Enostavno je s tem dopisom Vlada obvestila vse župane, da sredstev enostavno ni, da projekti odpadejo in da bo ponovno Vlada preverjala smiselnost teh projektov v novi finančni perspektivi in da bodo izvedeni v novi

finančni perspektivi. Slovenska demokratska stranka je takoj reagirala in smo sklenili, da skličemo to sejo, da si natočimo čistega vina, da vidimo, ali je res, da so poslanci koalicijskih poslanskih skupin s figo v žepu glasovali za te sklepe in da je Vlada enostavno te projekte odmisllila, in vprašanje je, kdaj bodo v novi finančni perspektivi prišli na vrsto.

V poslanski skupini smo se prepričali, kar je tudi že povedal bivši minister na tem področju, gospod Bogovič, da je te projekte možno rešiti s faznostjo, tako da se del izvajanja teh projektov, ki ne bodo dokončani do konca 2015, ki so dobili odločbe in se izvajajo, prenese na naslednjo finančno perspektivo in se takoj vključi vse teh enajst projektov v izvedbo v tej finančni perspektivi in tako se tudi zmanjša tveganje, da črpanje teh sredstev ne bi bilo izvedeno v največji možni meri.

Medtem sta poslanski skupini Slovenske ljudske stranke in krščanskih demokratov sklicale sejo Odbora za kmetijstvo in okolje, ki je posredniško telo, edino odgovorno za pripravo teh projektov, na katerem so predlagali določene sklepe, ki so bili potem zavrnjeni na glasovanju, umaknjeni so bili tudi sklepi koalicijskih poslanskih skupin, ker je sam minister predlagal določene sklepe, ki gredo v pravo smer – da se bo v roku dveh mesecev Vlada s tistimi župani, ki imajo projekte, ki naj ne bi bili končani do konca leta 2015, dogovorila o faznosti izvedbe teh projektov in s tem bi dobili nekaj denarja za pričetek teh 11 kohezijskih projektov, ki so pripravljani. Sprejet je bil tudi sklep, da Vlada razmisli o tem, da se neizkoriščena kohezijska sredstva iz drugih projektov iz programa OP ROPI, to se pravi državnih projektov na področju infrastrukture, tudi prenese na področje varstva okolja in se s tem dobi dodatna sredstva za črpanje, saj je na seji tega odbora bivša državna sekretarka izjavila, da bo po njenem mnenju ostalo iz programa OP ROPI neizkoriščenih sredstev od 400 do 500 milijonov. Mi v naši poslanski skupini se strinjamo s tem, tudi mi smo takšnega mnenja. In to približno dvesto milijonov na programu okoljskih projektov in vsaj toliko ali več na področju infrastrukturnih državnih projektov, kjer rezervnih projektov ni.

Po letu 2013 tudi ni več možno sklepati nove pogodbe iz tega programa. Kar je projektov potrjenih, kar je pogodb podpisanih, to se mora izvesti. Ni si možno izmišljati nove projekte na infrastrukturi, da se počrpajo tista sredstva, ki naj ne bi bila tam izvedena. Predvsem so zelo kritični projekti na področju železniške infrastrukture. Vendar je naslednji dan, po tem, ko smo tako opozicijski kot pozicijski poslanci soglasno podprli te sklepe, ki jih je predlagal minister Židan, odgovoren za okoljske projekte, Vlada povozila te sklepe. In meni je jasno, zakaj je tukaj gospod Dragonja in ni gospoda Židan. Seveda je težko priti v državni zbor poslancem povedati, da tisto, kar si kot tisti, ki je za to odgovoren, predlagal pred 12 urami,

ne drži. In Vlada je z mnenjem na priporočila, ki smo jih obravnavali oziroma na sklic te seje odgovorila: "Denarja ni, stvari so ustavljene."

Včeraj smo bili na Odboru za gospodarstvo, ki je po mojem in našem mnenju nepristojno za to današnjo sejo. Ministrstvo za gospodarstvo nima nobenih pristojnosti več, odkar je organ upravljanja prenesen v službo Vlade. Jaz sem zadovoljen, da je bil minister za gospodarstvo, da je videl kakšna škoda se s tem dela tudi gospodarstvu. In prepričan sem, da je uvidel, da so predlogi tako naše stranke kot ostalih opozicijskih strank realno izvedljivi, da se rešijo vsa sredstva iz finančne perspektive 2007–2013 z vključitvijo teh projektov in da so izvedljiva s faznostjo, da se del teh projektov dokonča v novi finančni perspektivi, za katera so tudi sredstva predvidena v novem operativnem programu, čeprav ta še ni sprejet. To se pravi, da rešitev je in to so včeraj spoznali tudi koalicijski poslanci, ker so potrdili 3 sklepe, ki smo jih predlagali včeraj. Vendar imamo danes amandmaje koalicijskih poslanskih skupin, s katerimi predlagajo, da se črtajo sklepi, ki so jih včeraj izglasovali. Se pravi, zopet je bila vmes noč, ki je stvar spremenila. In gospodje koalicijskih strank, poslanci in poslanke, s tem delate veliko škodo. Za sredstva, ki ne bodo počrpana, če ne bo teh 11 projektov vključenih, je nekdo odgovoren. Šlo bo za povzročeno škodo, ker bodo sredstva ostala v Evropi, evropski skupnosti. Šlo bo za oškodovanje države za več 100 milijonov sredstev. In kot sem povedal že včeraj, če je župan za 400 evrov oškodovanja občinskega proračuna dobil 4 mesece zapora in župan, ki je oškodoval občino za par milijonov, dobil 3 leta zapora, koliko bosta dobila ministra, ki bosta oškodovala državo za par sto milijonov. Mislim, da je že čas, da nekdo za to odgovarja in da se tudi pristojni minister tega zaveda. Sedaj je še čas. Če se tej projekti pričnejo izvajati takoj oziroma v roku parih mesecev, se s temi projekti še lahko počrpa toliko sredstev, da se s faznostjo rešijo vsa sredstva iz programa OP ROPI, iz programa 2007–2013. Če bomo čakali s tem še kakšne pol leta, to več ne bo mogoče. In prišlo bo do tega, da sredstva ne bodo počrpana in s tem tudi odgovornost za to.

Zato predlagatelj predlagamo rešitev, ki je povsem izvedljiva, če vlada to hoče. Imamo pot, nimamo pa volje. Mi, kot je bilo že rečeno tukaj, s strani predlagatelja, lahko sprejmemo zakon, to je naša naloga, da olajšamo to ali pa da najdemo lažjo pot. Vlada lahko sprejme uredbe, karkoli, da se ta sredstva rešijo, samo očitno tega ne vidi ali noče videti in prišlo bo do velike škode. Teh 11 projektov, teh 200 milijonov, verjemite mi, bo na koncu še premalo, da bi bila počrpana vsa sredstva. To pravi tudi stroka, tudi tisti, ki spremljajo te projekte in tisti se zavedajo svoje odgovornosti in se bojijo, da bodo to odgovornost tudi nosili. Očitno se pa njihovi nadrejeni tega ne zavedajo.

Zato, gospodje, ne dolžiti predstavnike vlade, da občine niso naredile svojega. Občine so naredile vse, kar je bilo treba in so bile tudi spodbujene s strani vlade, da so to naredile. Občine so za te projekte porabile od 6 do 8 milijonov evrov lastnih sredstev. Župani so hodili od hiše do hiše, da so dobili služnost za te objekte, da so pridobili lahko gradbeno dovoljenje. Tudi sam sem bil eden od njih, ko sem bil še župan. Sedaj pa povejte ljudem, ki komaj čakajo na te projekte, ljudem tam v Suhi krajini, kjer mora občina narediti tisoč prevozov 8 tisoč kubikov vode na leto in subvencionirati tudi prevoz te vode, da tega projekta enostavno ne bo. Trasa je narejena, zemlja odkupljena za vodohrame, za črpališče, za vse, kar je potrebno. Povejte ljudem na Dolenjskem, kjer mora 60 tisoč ljudi prekuhavati najmanj 50 dni na leto vso vodo, ker brez tega, da jo prekuhajo, ne smejo niti solate niti sadja prati, nič. Koliko je to stroškov? To je kompletno Novo mesto, vsi javni zavodi, šole, vrtci in ne vem kdo še vse. Prekuhavajo samo 50 dni je zato, ker je pristojen organ dovolil, da kljub temu, da je malo motna voda proti predpisom, še vedno ni tako neoporečna. Če bi se pa striktno držali predpisov, bi to delali pa 150 dni na leto. Infrastruktura, ki je zgrajena, če zmanjka elektrike trenutno zagotavlja vodo samo 2 uri za 60 tisoč prebivalcev. Vloženega je bilo ogromno truda, ogromno dela in nazadnje, kot smo govorili že marsikdaj v prejšnjih letih, bodo krivi samo župani in občine, nihče drug. In ko bodo sredstva ostala v Evropi, bodo zopet krivi župani, nihče drug. Mi pa smo tukaj pokazali pot, kako se lahko vsi projekti izvedejo v naslednjih par letih in so lahko počrpana vsa sredstva. Vendar bi moralo Ministrstvo za okolje in prostor nemudoma za vse projekte, za katere vedo, da ne bodo izvedeni, županom povedati, da bodo morali, če ne bodo projekti končani do 2015, v 2016 dokončati projekte s svojim lastnim denarjem, če še to ne naredijo, da bo treba ves že počrpan kohezijski denar vrniti z obrestmi. Ali se minister Židan zaveda, da tisti 30 in več milijonski projekti v Prekmurju vodijo v bankrot občin, ker ne bodo izvedeni, ker sami župani niso prepričani oziroma mislijo, da ne bodo izvedeni pravočasno glede na potek projektov, kako se izvajajo? Ali ni bolje najti rešitev, ki je pametna za eno in za drugo? Vendar ministrstvo ne sme groziti tem županom, da še ne vemo, kakšno bo črpanje v novi finančni perspektivi – ali bo sofinanciranje ravno tako 80,85 % ali bo 50 %. Jaz mislim, da se lahko izpogajate v Bruslju, da bo sofinanciranje v enaki meri kot do sedaj in bo marsikateri župan rade volje pristal v faznost, da bo lahko z normalnim tempom in kvalitetno izvedel vse te projekte. Teh 11 projektov za 200 milijonov rabi v letošnjem letu, če startajo v nekaj mesecih, samo nekaj deset milijonov evrov, kar bi občine lahko s lastnimi vložki, ki jih imajo v svojih proračunih, pokrile. Se pravi, ne rabimo niti posebnega denarja iz integralnega proračuna za začetek teh investicij,

samo treba je imeti voljo tistih odgovornih na Vladi, da se to izpelje. In stvar je rešena.

Iz tega poročila smo videli, da je Vlada le naredila nek ukrep in predlog faznosti pripravila, to se pravi, da je izvedba faznosti možna, samo očitno ima nekdo zadaj druge načrte s sredstvi nove finančne perspektive, kot da se ti projekti, ki so pripravljene, izvedejo. Mogoče se kje že potihoma pripravljajo neki projekti, ki imajo višji interes kot pa ti, ki so že pripravljene. Jaz drugega razloga ne vidim. Vlada mora razumeti, da so ti pripravljene projekti rešitev problema, ne pa sam problem. Če tega ne vidi, gospodje, potem je edina rešitev za vas, ki ste gor na balkonu, čim prej nova vlada, ki bo to videla. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Mirko Brulc bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

MIRKO BRULC (PS SD): Lep dober dan, hvala za besedo.

Sicer v Državnem zboru ni navada, da ozdravljamo obiskovalce na balkonu, ampak če predsednik to dovoljuje, lep pozdrav tudi iz moje strani in pustite tisto, volitve bodo že naredile svoje, takšnih pozivov, kot so bili danes, zdaj tukaj izrečeni, pa bo milijon vsako uro.

Pa da grem k zadevi. Danes razpravljamo o zaustavitvi izplačil kohezijskih sredstev. Pri tem je treba seveda poudariti, da je res, da je Evropska komisija ustavila izplačilo evropskih sredstev, vendar pa je treba poudariti, da gre le za začasno zaustavitev izplačila sredstev za določene projekte. Trenutna začasna zaustavitev plačil iz evropskega proračuna ne vpliva na potek izvajanja evropskih sofinanciranih projektov. Prejemniki na terenu redno dobivajo plačila za izvedene aktivnosti, saj se plačila izvajajo iz proračuna Republike Slovenije.

Evropska komisija je v marcu Slovenijo obvestila, da zaradi ugotovljenih napak, ki se nanašajo na leto 2012, zaustavlja plačila sredstev evropske kohezijske politike v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za leto 2007–2013 – OP ROPI, ter Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov 2007–2013 – OP RR. Težave so pa nastale zaradi prijavljenih projektov v letu 2012 in to s strani druge Janševe vlade.

Glede reševanja težav pa se je treba vrniti v preteklost, ker so tudi nekateri moji predhodniki z veliko lahkoto razpravljali o po njihovem tako imenovanih napakah te vlade, ministra Židana in še mnogih drugih. Moj nameni ni bil, da se vračam v zgodovino, ampak očitno je to nujno potrebno. Kajti prva Janševa vlada je korenito spremenila sistem izvajanja evropskih projektov, ki ga je Slovenija sistematično gradila šest let. Ukinila je za ta namen ustanovljeno

usposobljeno centralno izvajalsko institucijo, torej Agencijo za regionalni razvoj. Kritična masa administrativne usposobljenosti, ki ni nepomembna, ki se je sistematično izgrajevala od leta 1998 do leta 2004 z izdatno evropsko finančno in strokovno pomočjo je bila tako uničena. Posledično so se žal sprejemale odločitve z nepopravljivo škodo za Slovenijo. V ta segment sodijo odločbe o dodelitvi evropskih sredstev občinam za izgradnjo komunalne infrastrukture, s tem mislimo na pitno vodo, odpadne vode, ravnanje z odpadki in tako dalje. Ne bom zganjal demagogije, razlagal, kako pomembna je pitna voda za vse državljane in državljanke v tej naši domovini; razpravljati o tem je brezsmiselno. Pitna voda mora biti. Z odločbami so občine dobile pravico do evropskih sredstev brez kakršnihkoli pogojev. Takratni minister Žagar je za svojo bivšo in sedanjo občino že tako leta 2008 izdal pravzaprav tri odločbe, za vse tri upravičene segmente, se pravi za ravnanje z odpadki, odvajanje odpadne vode in oskrbo s pitno vodo, skupaj 30 milijonov. Ker napredka na terenu ni bilo, saj so hoteli graditi na poplavnem območju, za kar pa ni mogoče pridobiti dovoljenja, je bila odločba za odpadno vodo trikrat podaljšana, nazadnje tudi julija 2013, vedno s strani gospe Monike Kirbiš, prej in sedaj zaposlene na Občini Slovenska Bistrica. Projekt še vedno nima ustreznega dovoljenja zaradi nezakonitega umeščanja v prostor. Enako je bila odločba za pitno vodo izdana leta 2008, tudi trikrat podaljšanja, nazadnje julija 2012, vedno s strani Monike Kirbiš, gradnja pa se je začela 2014, to je 66 mesecev po izdaji odločbe. Če bi odločba vsebovala pogoje, kar je običaj pri evropskih projektih, bi bila ta odločba že razveljavljena na vsaj 60 mesecev, to je od sredine leta 2009, sredstva pa sproščena za druge, bolj pripravljene projekte. Sprašujem se, ali gre za naključje ali gre za namero.

Pravice so dodeljene na način, da se jih brez soglasja občin ne da odvzeti. Iz domačega proračuna se že sedaj financirajo projekti v višini 180 milijonov evrov. Vsako dodatno financiranje iz domačega proračuna pomeni povečanje javnofinančnih odhodkov in odmik od okvirja za uravnoteženje javnih financ. Sistem, ki ga je postavila gospa Kirbiš, iz leta 2007, ki Vladi onemogoča odzvem pravic za projekte, ki se ne realizirajo ustrezno, in teh je po oceni Ministrstva za kmetijstvo in okolje za skupaj vsaj 50 milijonov – najmanj v višini prispeva k javnofinančnemu neravnovesju proračuna te države. In sedaj nas končno splošna finančna kriza sili v drugačno, vsekakor bolj transparentno načrtovanje in tudi koriščenje evropskih sredstev.

Kako je možno reševati nastalo situacijo? Minister za kmetijstvo in okolje se je osebno zavzel za to, da se preverijo vse možne rešitve, da bi se lahko omogočilo financiranje projektov na kakršenkoli način. Zato v stranki Socialne demokracije upamo in pričakujem, da

bo Vlada s pristojnimi župani v lokalni skupnosti še enkrat preverila vse odobrene projekte s stališča faznosti. Vlada naj preveri tudi možnost morebitnega prenosa neizkoriščenih kohezijskih sredstev z drugih področij v okviru OP ROPI na področje okolja. Prav tako naj se preveri možnost financiranja teh projektov v okviru nove finančne perspektive. Delanje projektov na zalogo bo morala biti naša praksa in če imamo za novo finančno perspektivo izdelane projekte, je to samo pohvale vredno. V Socialni demokraciji menimo, da je pravilen pristop ministra za kmetijstvo in okolje, da se najdejo vse možne rešitve za pomembne okoljske projekte. Ti projekti so potrebni z vidika izgradnje manjkajočih vodovodnih sistemov za prebivalce Slovenije, ki še nimajo zagotovljenih javnih dobrin, kot je voda. Seveda je škoda, da je druga Janševa vlada brezpogojno podelila 180 milijonov proračunskih sredstev za financiranje podobnih projektov. Težava je, ker so se občine lotile priprave projektov v večjem znesku, kot je na voljo sredstev. Rezervni denar je bil razdeljen na druge projekte, ki so imeli prednost. Seveda se je to delalo leta 2012 pod drugo Janševno vlado. Kljub vsem težavam, ki so nastale zaradi napačnih odločitev drugih vlad, Socialni demokrati pričakujemo, da bo Vlada poiskala vse možne rešitve za nastalo situacijo, da bi dosegli cilj, to pa je oskrba vseh naših državljanov in državljanov z zdravo pitno vodo. Mogoče je res težko razumeti, da Vlada ne more zagotoviti 35 milijonov, samo 35, zato da dobimo 200 milijonov evropskih sredstev. Toda ali veste, koliko podobnih projektov, podobnih kombinacij je možno naštetih? Kdo bo rekel državljanom in državljanom, da v slučajno nesreče ne bodo ustrezno obravnavani, ker nimamo denarja za izgradnjo urgentnih centrov po Sloveniji. To je recimo en podoben primer, da jih ne naštevam naprej. Žal nismo tako bogata država, da bi lahko rešili vse v najkrajšem možnem času. Kdo je kriv za to, pa vemo. Od tistih tajkunov in tako dalje, ki so izropali naše banke, da ne naštevam zdaj drugih kombinacij.

Glejte, smo v predvolilnem obdobju, zato bomo tudi tu v parlamentu deležni mnogih nastopov, ki bodo zelo všečni. Vendar daleč od finančne realnosti te državne blagajne, žal. To župani najboljše vedo in so zato tudi v predvolilnem obdobju v zadnjih letih vedno zelo previdni in ne gradijo zadev v oblakih.

Za vse to, da se uredi stvari, o katerih danes govorimo, je potrebno resno dogovarjanje, iskanje rešitev – ne z lahkoto reči: "Ne, projekta ne bo" – in na dolgi rok počrpati čim več evropskih sredstev. Mi se bomo zelo trudili, da bi bili skupaj tukaj z župani, tistih 11 plus 7 in še mnogimi drugimi, uspešni. Hvala lepa.

PRESEDENIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin in prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev o predlogu priporočila.

Preden pa dam besedo poslankam in poslancem, želi besedo predlagatelj, in sicer mag. Andrej Vizjak.
Izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani, hvala lepa.

Namen predlagateljev ni bil predvolilni nastop, ki smo ga pravkar slišati tu, temveč je bil, kako rešiti 11 projektov, ki so bili z Ministrstvom za okolje in prostor pravzaprav peljani skozi vse faze postopka, pripeljani do pravnomočnega gradbenega dovoljenja in izbora izvajalcev. In sedaj teh 11 projektov, katerih precej županov sedi na balkonu, čaka na potrditev. In za to, spoštovani, ni kriva nobena Janševa vlada iz nobenega mandata, ne prva ne druga, zato je kriva neoperativnost te sedanje vlade. In kakorkoli boste vi želeli politizirati in zvrčati krivdo na nekoga drugega, to enostavno ni res in ne bo držalo.

In še več. Minister Židan, ki je danes odgovoren kot resorni minister za te projekte vodooskrbe, kajti v glavnem gre za projekte vodooskrbe, je vseskozi prepričeval in zavajal župane, da bodo ti projekti narejeni, Vlada je pa poslala mnenje ob tej točki, iz katerega je zelo jasno razbrati, da denarja v prejšnji finančni perspektivi za to ni, v bodoči ga je pa premalo in da se lahko obrišejo pod nosom za te svoje projekte. To je neodgovorno, na to opozarjamo. Kajti če seštejemo pravice porabe za vodarske projekte iz finančne perspektive 2007–2013 in iz osnutka operativnega programa za sedanjo finančno perspektivo 2014–2020, je jasno, spoštovani, da denarja za te projekte, ki se izvajajo, ki imajo odločbe, in teh 11 plus 7 projektov, ki zdaj čaka, ni dovolj. In, spoštovani, odgovornost sedanje in nobene prejšnje vlade je, da zagotovi dovolj sredstev ali pa pove, da teh projektov ne bo financirala. Samo ti dve varianti sta. In Vlada ne naredi ne ene ne druge variante. Županom jasno ne pove, da teh projektov ne bo realizirala, hkrati pa ne zagotovi dovolj sredstev v Operativnem programu okoljske in prometne infrastrukture za vodarski del, da bi te investicije lahko naredili.

Še enkrat, ne bo vam koristilo politiziranje, iskanje krivcev v letu 2004, v agenciji ali brez agencije, v gospe Kirbiš, ki je včasih vodila kohezijsko politiko, in tako naprej. Spoštovani, dajte se že enkrat zavedati, da ljudje ne požirajo teh vaših nesmislov, ko kažete s prstom nazaj. Ljudje pričakujejo zdravo pitno vodo, ker je to tudi po vašem njihova ustavna pravica. In dajmo jim to ustavno pravico s sodobnimi vodovodi, ki so pripravljeni, da bi jih naredili, tudi zagotoviti. Te vodovode je treba tako ali tako narediti. Ali misli kdo drugače? Povejte! Ali mislite, da katerega izmed vodovodov ne potrebujemo v tej državi? Ne, vi ste se odločili za druge prioritete. Vi ste se odločili, da je pač nek drug infrastrukturni projekt bolj pomemben od tega vodovoda in zato ste alocirali več sredstev v okviru okoljske in

prometne infrastrukture na pač nek drug segment. Povejte to po pravici, jasno in glasno! In da je vodooskrba v neki drugi prioriteti. Ni top prioriteta. Sam sem bil župan občine dve leti in vem, da smo imeli v vseh strateških dokumentih občine vodooskrbo kot prvo prioriteto. Najprej je treba ljudem zagotoviti vodo, šele potem asfalt, šele potem javno razsvetlavo ali pločnike ali kaj podobnega. Tako je pač bilo. Verjamem, da je bilo v večini občin tako. In imamo tu 11 projektov, ki bi se jih lahko začelo izvajati, pa se jih ne začne.

Predlagamo tudi rešitve. Še enkrat vam povem rešitev. Predlagamo tudi to, da bi za projekte, ki se izvajajo, ki že imajo odločbe, določili faznost, da bodo delno financirani v naslednji finančni perspektivi in da za ta sredstva, ki bodo zamaknjena v naslednjo finančno perspektivo, odobrimo projekte in jih sprostimo za začetek. In potem v obeh finančnih perspektivah pokrijemo finančne stroške vseh teh projektov. Seveda je pa treba dodatno alocirati v okviru operativnega programa manjkajoča sredstva v finančni perspektivi 2013–2020. To je rešitev. Je možna, je pa res, da ima samo en problem – da trči ob že razdeljen denar. Gospodje so si že razdelili denar, verjetno tudi projekte, in nočejo od tega odstopiti. In barvajo nam očala, češ, saj bi, pa ne moremo, pa tako naprej. Lahko. Glejte, ne podcenjujte nas, mi smo to delali nekaj časa in vemo, kaj je možno in kaj ni možno. In vemo, da ni volje. Spoštovana gospa Potrata, mi smo počrpali evropska sredstva turistične infrastrukture v prvem letu finančne perspektive. Ko je za mano prišel gospod Lahovnik leta 2008 na vlado kot minister za gospodarstvo, 2007–2013 je bila finančna perspektiva, je ugotovil, da nima več kaj počrpati pri turistični infrastrukturi, ker smo že vse počrpali. Tako to je. Vi pa ste počrpali do zdaj sredstva in tukaj je gospod pred mano govoril, da je problem v letu 2004, pri čemer je stranka, ki jo zastopa, vodila vlado tri leta po tem, se pravi od 2008 do 2011 in še zdaj eno leto, a problem je leta 2004. Mislim, to vam pa verjetno še dojenček več ne verjame. Jaz ne vem, koliko let boste še zvrčali krivdo za vaše neuspehe na Janševo vlado. Kot papagaji vsi trobite in kažete na druge. To ne bo rešilo teh projektov.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Vizjak.

Prehajamo na razpravo poslank in poslancev. Prvi je na vrsti gospod Jakob Presečnik, za njim gospod Jožef Horvat, Robert Hrovat in Samo Bevk. Gospod Jakob Presečnik, izvolite.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Gospod minister, gospa državna sekretarka s sodelavko, kolegice in kolegi, vsem lep pozdrav!

Jaz ne bom šel v zgodovino, vsaj letošnjega leta, ker smo že slišali, koliko razprav je že bilo na posameznih odborih. Že v februarju

na dveh odborih. In tu se mislim malo več ustaviti, torej na Odboru za kmetijstvo in okolje, če skrajšam njegovo ime. Tam smo v sredo predlagatelji poslanskih skupin SLS in Nove Slovenije predlagali štiri, pet sklepov, nato tudi koalicija svoje in na koncu smo sprejeli tri sklepe, ki jih je sooblikoval minister za kmetijstvo in okolje. Jaz sem prepričan, da tiste sklepe, ki jih soprodlaga oziroma predlaga minister in ki jih odbor sprejme, da imajo neko določeno težo in mislim, da imajo tudi sklepi, ki jih je odbor sprejel na svoji seji, določeno težo. Žal je potem vlada naslednji dan te sklepe, kot so rekli kolegi, povozila, v kar prejšnji meri. Tudi jaz lahko to seveda potrdim.

Kljub temu, da je na dnevnem redu problematika v zvezi s črpanjem evropskih sredstev iz programskega obdobja 2007–2013 na področju okoljske infrastrukture in ostalih, je danes na tej seji predvsem problematika izgradnje posameznih vodovodnih sistemov v Republiki Sloveniji. Tisti, ki so bili prvi na vrsti, ki so vgradni, ki imajo vse ustrezne odločbe in tisti, ki so tudi pripravljene, ki čakajo in katerih usoda je v tem trenutku še precej neznana.

Nam je vsem poznano, da je bila dana tudi ena pobuda za spremembo ustave, kjer bi zapisali v ustavo, da je pravica do zdrave pitne vode pravica vsakega državljanca in zagotavljanje zdrave pitne vode brez privatizacije oskrbovalnih sistemov. To je ena osnova in zaradi tega se seveda močno zavedamo, da moramo zdravo pitno vodo in pa primerno čiščenje odpadnih voda zagotoviti po celotni Sloveniji.

Če se ozrem na te sklepe, ki jih je Odbor za kmetijstvo in okolje sprejel, gredo predvsem v dve ali pa tri smeri. Z enim sklepom smo predlagali vladi, da s pristojnimi župani oziroma z lokalnimi skupnostmi preveri vse odobrene projekte s stališča faznosti. Se strinjam, faznost seveda ne more biti zaključek nekega dela nekega dne, ampak faznost, ki zagotavlja funkcioniranje nekega sistema v nekem določenem obsegu. S tem dodatkom, da je pa treba napeti vse sile in planirati na ta način, da bo pa naslednja, druga ali katerakoli faza že naprej, tista, ki ne bo izvedena v tej finančni perspektivi, prenesena v naslednjo finančno perspektivo 2014–2020. To je bil en tak sklep in moram reči, da se je tudi v razpravi, ki je trajala 4 ure, pokazala velika enotnost za takšne sklepe tako pri koaliciji kot pri opoziciji, pa tudi pri vsaj delu predstavnikov Vlade na čelu z ministrom za kmetijstvo in okolje.

Drugi oziroma tretji sklep, da Vlada preveri možnost prenosa planirano neizkoriščenih kohezijskih sredstev iz drugih področij v okviru OP ROPI na področje okolja. Dejstvo je, da ptički čivkajo, da na nekaterih področjih ta sredstva ne bodo izkoriščena in če jih bomo oziroma bo Vlada to pravočasno storila in jih pravočasno prenesla, bo možnost za izvedbo teh okoljskih projektov bistveno večja.

Jaz podpiram te sklepe, ki jih je včeraj sprejel odbor, nekatere poskušajo še malo popraviti

predlagatelj današnje seje, kolegi iz SDS. Torej, s temi sklepi nimam problemov. Seveda pa imam s sklepi, ki pa jih je danes predlagala koalicija, malo težav in mislim, da malo razvojenijo včeraj sprejete sklepe na Odboru za gospodarstvo.

Tako da, ja, te sklepe je treba sprejeti, predvsem pa se je seveda treba zavedati, da Državni zbor ni tisti, ki bo operativno zdaj skrbel za to, da bodo te projekti izvedeni, saj imamo zato Vlado, ustrezne vladne službe in pa lokalne skupnosti. Jaz sem prepričan, da če se boste, kot rečemo, skupaj vzeli in pametno vodili te projekte, da jih je možno tudi izpeljati. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Presečnik.
Gospod Jožef Horvat je na vrsti.
Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovani gospod minister, spoštovane kolegice in kolegi!

Jaz bom nadaljeval z mislijo, ki jo je razvil tudi pred menoj kolega Jakob Presečnik. Tudi sam trdim, da so razprave na zelo zgoščenih sejah delovnih teles Državnega zbora in tudi danes na seji Državnega zbora pravzaprav nekako konvergentne, da smo si vsi enotni, da je treba vložiti vse napore, da dejansko počrpamo kohezijska sredstva, ki so za nas, za Slovenijo pripravljena. In tukaj bi želel to, kar govorim o enotnosti, podkrepiti s sklepi, ki smo jih sprejeli tudi na Odboru za zadeve Evropske unije, tako 19. februarja letos kakor tudi 25. marca. Odbor za zadeve Evropske unije je namreč tisti, ki je pristojen, po sklepu, ki ga je sprejel, da kvartalno spremlja črpanje kohezijskih sredstev. V hiši je že poročilo Vlade o črpanju kohezijskih sredstev v prvem kvartalu in v začetku maja, takoj ko bo možno, bomo seveda sklicali sejo in to poročilo proučili.

Jaz sem tudi zadovoljen, da smo iz terena poslanci dobili zelo kvalitetne informacije o problemih, ki so na terenu v zvezi z izvajanjem kohezijskih projektov, zato smo 25. marca sprejeli sklep in Vlado zadolžili, da prerazporedi proračunska sredstva, da je potem lahko Vlada že 26. marca sprejela, dejansko realizirala te sklepe in da je potem gospod minister Dejan Židan lahko pred kamerami podpisoval sofinancerske pogodbe. Ko bi jih le bilo še veliko. In jaz tudi pričakujem, da jih bo. Ugotavljam, da je klima nekoliko boljša kot v tistih časih, ko je minister dr. Gregor Virant govoril, da imajo v Pomurju toliko občin, da jim je propadel projekt Pomurski vodovod. In to minister pove, ko so bile že vse sofinancerske pogodbe podpisane. Jaz seveda sem vključil moje odpuščanje za takšno nevednost ministra, ampak klima, ki se pa ustvari v državi, v medijih in tako naprej, pa seveda ni dobra. In vsak minister moja spodbujati razvojne projekte države.

In zdaj zaključujem, na žalost nimam veliko časa. Kar zadeva problematiko v zvezi z zaustavitvijo izplačil kohezijski sredstev, 185 milijonov. Seveda, komisija ima pomisleke. Ne vemo. Če bo črni scenarij, bomo lahko teh 185 milijonov izgubili, to pa pomeni, da moramo zdaj takoj tiste projekte, ki so kot rečeno "ready to go" in smo jih mi tudi nekako podčrtali na seji Odbora za zadeve Evropske unije in Odbora za gospodarstvo 19. 2., čim prej, jutri, jutri, začeti realizirati, ker drugače bodo ta sredstva ostala v Bruslju in to ni dobro. In ne pozabiti, da občine izvajajo 70, morda 80 % vseh javnih investicij, zato moramo imeti do njih spoštljiv odnos. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.
Na vrsti je gospod Robert Hrovat.
Izvolite.

ROBERT HROVAT (PS SDS): Hvala za besedo. Spoštovani!

Jaz bom nadaljeval točno tukaj, kjer je kolega Horvat nehal. Pri spoštljivosti. Dejstvo je, da imamo danes s strani Vlade tukaj prisotnega ministra, ki nima možnosti govoriti, vsi tisti, ki pa so prišli oziroma so bili prej tukaj in so imeli možnost govoriti, so pa odšli. Jaz verjamem, da ste zdaj že dobili pooblastilo, da lahko v imenu Vlade tudi govorite. Ampak dejstvo je, da imamo danes že tretjo sejo na isto temo. In zdaj vas sprašujem, spoštovani minister, a bo kaj? A se bo našel denar za te projekte, o katerih govorimo? Kajti vse ostalo, o čemerkoli bi danes in bomo še naprej govorili, je brez veze. Pogovarjati se, govoriti, kako je treba to narediti, ono narediti, tretje narediti, pa na koncu ne bo efekta, to je problem in tukaj jaz dejansko pričakujem odgovore, kako se bodo stvari realizirale.

Zakaj je pravzaprav ta današnja seja nujna? V marcu je Evropska komisija Vladi prisolila novo zausnico, kot že tolikokrat prej. Zaustavljena so plačila kohezijskih sredstev, gre za 185 milijonov, to pomeni resno nevarnost likvidnosti pa uresničitvi obveznosti države do upravičencev do evropskih sredstev. To je velik problem. To je velik problem in zanima me, kdo bo za to "šlamastiko" odgovarjal. Ne pogovarjajte se o tem, kaj je bilo narejeno, kaj ni bilo narejeno, povejte mi, kdo bo za to odgovarjal. Kdo bo odgovarjal za to, da bo najbrž kar milijarda sredstev iz evropskih kohezijskih sredstev in ostalih ostala nepočrpana. Kdo bo za to odgovarjal? Milijarda sredstev. Tukaj se pogovarjamo o nekkih projektih, katerih vrednosti so recimo 350 milijonov evrov bruto, to je tistih 11 projektov, o katerih so župani na dveh sejah na dolgo in široko razlagali, kako so bili pravzaprav žejni peljani preko vode. Ampak poglejte, ta problem predstavljajo tudi ti projekti, o katerih sem govoril – oskrba s pitno vodo, odvajanje, čiščenje odpadnih voda, ki so že pripravljeni za izvedbo,

vendar na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje, ki ga vodi minister Židan, trdijo, da denarja ni in da realizacije teh projektov ne bo. To je nesprejemljivo, nesprejemljivo ob dejstvu, da so bili ti projekti odobreni, da so imeli soglasja, da imajo vse potrebno, kar je pač treba narediti, da so bili še januarja zavedeni, ko jim je premierka Bratuškova zagotovila, da bodo pospešili zadeve. In potem hladen tuš. Mislim, da v mesecu aprilu, dobijo vse te občine odločbo, da denarja ne bo, da kohezije ne bo, da se naj znajdejo po svoje. To je neodgovorno. To je neodgovorno s strani Vlade, predvsem pa s strani resornega ministra, ministra Židana, ki je direktno odgovoren za črpanje teh sredstev, o katerih danes in tudi prejšnje dni govorimo. Torej, februarja je premierka Alenka Bratušek obljubila pospešitev postopkov. Aprila minister Židan obvesti župane, da so zahtevki za potrditev pomoči za teh 11 projektov v skupni bruto vrednosti 350 milijonov evrov zavrženi. In teden nazaj, ko smo imeli sejo Odbora za kmetijstvo in okolje, je minister Židan pod pritiski opozicije in vseh županov, ki so bili na seji, pristal na sklepe, ki pa so zavezujoči. Napovedal je, da bo do sredine junija rešil zadevo. Čez teden, ne čez teden, čez 12 ur ga Vlada povozi. Direktno ga povozi. In ti projekti ne bodo izvedeni. To je neodgovorno.

Naj se dotaknem samo enega segmenta teh 11 projektov, o katerih je bilo danes veliko govora. Eden od projektov je tudi nadgradnja infrastrukture Centralne čistilne naprave v Domžalah. To je moj konec in zelo dobro poznam to problematiko. Poglejte, v primeru neizvedene nadgradnje bo Centralna čistilna naprava postavljena pred dejstvo, da ne bo mogla več izvajati dejavnosti in bo treba ceno povečati kar za, poslušajte sedaj dobro, 76 % na račun občanov in občanov. Kaj so te občine, ki tangirajo na to Centralno čistilno napravo, primorane storiti? Iz lastnih sredstev bo treba to narediti. Zaradi nesposobnosti ministra, zaradi nesposobnosti služb, ki s temi stvarmi upravljajo, bodo naši občani prikrajšani za recimo energetske sanacije stavb, za potegnitev še nekaj kilometrov kanalizacije, ki manjka, ne bomo mogli zamenjati salonitnih cevi in tako naprej. Kar nekaj projektov bo zaradi tega stalo. Zaradi šlamastike na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje. In to je nesprejemljivo. In ravno zato, spoštovani kolegice in kolegi, je treba sprejeti naše sklepe, naša priporočila, ki gredo točno v smeri realizacije tega projekta. Ne samo tega, vseh ostalih 11, pa še kakšnega zraven. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Samo Bevk, za njim bodo na vrsti Katarina Hočevar, Ljubo Žnidar in Franc Pukšič.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani zbor!

V lanskoletnem proračunu je bilo na področju črpanja evropskih sredstev v celotni državi na razpolago okoli milijarde in 185 milijonov evrov. V bistvu so evropska sredstva edini investicijski potencial, ki ga ima ta država ta trenutek na razpolago, vendar pri tem prihaja do vrste težav. Vendar v tem trenutku ne bi govoril o začasnem zadržanju izplačil evropskih sredstev, ampak bi rad kot predsednik Odbora za infrastrukturo in prostor izpostavil predvsem prepočasno umeščanje infrastrukturnih objektov in prometnic v prostor. Potem so tu težave s stečajni izbranih izvajalcev projektov na področju gradbeništva. Kar nekaj takih problemov smo imeli v preteklih letih, recimo Primorje pri gradnji škofjeloške obvoznice, ki se na našo srečo sedaj pospešeno gradi, pa tudi predorska cev je že prevrtana, potem stečaj Alpine Bau iz Avstrije in ustavitev gradnje predora Markovec, da ne bom našteval naprej. Takih primerov je kar veliko. Tu so potem bile in so težave tudi pri pridobivanju zemljišč, potem so tu dolgotrajni revizijski postopki, ki tudi sicer kot po tekočem traku padajo na razpisih na Državni revizijski komisiji. Spomnimo se samo križev in težav pri nadaljevanju škofjeloške obvoznice, ki sem jo prej omenil, kot enega večjih projektov na četrti razvojni osi, ki je za las ulovila še 25 milijonov evrov evropskih sredstev v zadnjem trenutku. Tako da je zamikov za začetek izvajanja teh projektov, ki so pripravljani, veliko, posledično pa to pomeni nezmožnost ustreznega črpanja evropskih sredstev, zato bi bilo moje vprašanje usmerjeno v to, kako bi izboljšali črpanje evropskih sredstev s hitrejšo umeščenostjo infrastrukturnih projektov v prostor.

Tretja razvojna os še ni umeščena. Glede 3a razvojne osi pri Škofljici se zaradi Nature 2000 odločitev odmika v nejasno prihodnost. Potem je tukaj četrta razvojna os, pri kateri je prejšnja Janševa vlada v svojih zadnjih izdihljajih preklicala najbolj ambiciozen projekt na tej četrti osi, to je povezava med Primorsko in Gorenjsko, torej povezava med Cerknim in Hotavljami. Na srečo je potem vlada Alenke Bratušek ta sklep prejšnje vlade razveljavila.

Zato pozivam predstavnike Vlade, da se maksimalno potrudijo in izboljšajo črpanje evropskih sredstev, kajti kot rečeno, to je praktično edini investicijski potencial te države in predvsem od tega bo odvisen tudi naš eventualen ponovni gospodarski zagon, čeprav se prve znaničke tega zakona že kažejo. Obžalujem pa, da je na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor prišlo do prevelikega zmanjšanja investicijskih sredstev, kajti če ne bi prišlo do tega zmanjšanja, bi prav gotovo lahko to ministrstvo in vsi ti projekti generirali naš nadaljnji gospodarski razvoj naše države.

Kljub temu pa se na temu področju vseeno gradi predvsem z evropskimi sredstvi. Omenim naj samo gradnje na četrti razvojni osi: rekonstrukcija in posodobitev ceste med Želinom in Mostom na Soči v višini več deset milijonov evrov evropskih sredstev, zaključna gradbena

faza pri gradnji škofjeloške obvoznice, na katero smo čakali več desetletij, gradnja obvoznice Gorenja vas in zaključek del na cesti med Davčo in Zalim logom, ki je bila poškodovana v velikih poplavah leta 2007, ki je tudi pomembna povezava za smučarski center Cerčno. Se pravi, je kar nekaj teh projektov, govoril sem samo o projektih na četrti razvojni osi, so pa tudi drugje. Aktualnih je seveda tudi zelo veliko drugih projektov, predvsem recimo na lokalni ravni, na ravni občin. Tam, kjer so, govorim za občine, sposobni pripraviti kvalitetne projekte, težav pri črpanju evropskih sredstev seveda ni. Kot zgled takšnih občin lahko izpostavim Idrijo, kjer je bil zgrajen nov vodovod, zaključuje pa se gradnja kanalizacije in čistilne naprave v skupni vrednosti 13 milijonov evrov.

V vseh državah Evropske unije imajo podobne težave pri črpanju evropskih sredstev, nikjer seveda ne gre brez problemov. Če se motim, me prosim popravite, dajte na mizo podatke, kakšne so primerljive razmere v drugih evropskih državah, članicah Evropske unije, pri črpanju teh sredstev. Prav gotovo nobena ne počrpa 100 %. Je pa zanimiv en podatek oziroma situacija pri črpanju evropskih sredstev pred desetimi leti. Leta 2003 je bila recimo pri črpanju najuspešnejša država Irska s 391 evri počrpanih sredstev na prebivalca, toliko so namreč dobili statistično iz bruseljske blagajne. Takoj za njimi so bile najuspešnejše države po črpanju Portugalska, Grčija in Španija. Se pravi Irska, Portugalska, Grčija in Španija. Iste leta pa je na drugi strani vsak prebivalec Nizozemske in Luksemburga v bruseljsko blagajno vplačal 120 evrov, kar je bil najvišji znesek v evropski uniji. In potem je leta 2008 prišla velika gospodarska in finančna kriza. In kdo so bili največji poraženci te krize? Države, ki so bile najuspešnejše pri črpanju evropskih sredstev, torej Irska, Portugalska, Grčija in Španija. Vse te države je ta kriza skoraj pokopala. Nizozemske in Luksemburga pač ne. Se pravi, da se zanašati na tuja sredstva ni nujno najboljšo, treba je razviti domače gospodarstvo. Naš cilj seveda je v prvi vrsti uspešno črpanje sredstev, ves čas dokler bo naš odstotek splošne razvitosti v Evropski uniji pod 100 %. Naš cilj pa mora biti dolgoročno 120 % razvitost Slovenije in posledična seveda tudi vplačilo v bruseljsko blagajno. Bolje je bili v klubu skupaj z Nizozemsko in Luksemburgu kot v klubu z Grčijo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Bevk.

Mag. Katarina Hočevar, izvolite.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo. Spoštovani minister, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni tudi z moje strani!

Ena od svetlih plati članstva, da je Slovenija v skupini držav Evropske unije je to, da imamo pravico do črpanja evropskih sredstev in zaenkrat smo še država, ko iz evropske malhe

dobimo več kot pa vanjo vplačamo. To priložnost imamo že vse od leta 2000, ko so se začeli izvajati programi tako imenovane predpristopne pomoči in po 13, 14 letih, ko se praktično učimo oziroma imamo priložnost te postopke izvajati, se seveda lahko vprašamo, kaj nam gre narobe, da se nam še vedno dogodi začasna zaustavitev izplačil iz Evropske unije zaradi nepravilnosti. Ali 14 let res ni bila dovolj dolga doba, da bi se v našem uradništvu, v naših strokovnih službah in ne nazadnje tudi v politiki naučili, da teh primerov ne bi bilo? Čeprav, tako kot je že moj predhodnik poudaril, če spremljamo poročila Evropske komisije, seveda nismo edini na tem področju in so vračila v evropski proračun stalnica tudi v drugih državah Evropske unije in tudi v Sloveniji, ne glede na to, kdo je na oblasti. V letu 2008 smo recimo morali zaradi nepravilnosti na področju izplačila kmetijskih subvencij vrniti kar 8,2 milijona.

Zdaj pa, če se dotaknem današnje problematike oziroma črpanja sredstev iz okoljske kohezije. Ugotovimo lahko, da imamo dodelane projekte, ki so v čakalni vrsti, in pa neizdelane, ki delajo gnečo. In vprašanje, zakaj je temu tako, kaj je šlo narobe. In moje vprašanje Vladi je, zakaj Republika Slovenija ne more odvzeti pravic za projekte, ki se ne realizirajo ustrezno oziroma za katere vsi skupaj ugotavljamo, da najbrž ne bodo dokončani do leta 2015, ko je tisti skrajni rok iz te finančne perspektive. Sprašujem se tudi, kdo je naredil "mušter" pogodb in odločb, ki so praktično nepopravljive oziroma se jih ne da popraviti ali odvzeti. In ugotavljam, da imamo s tem kar naprej probleme. Odkar sem poslanka, govorimo o koncesijskih pogodbah v dimnikarstvu, ko nam Vlada in ministrstva – prejšnja ali ta vlada – govorijo, da se nič ne da narediti. Pa razpravljamo o koncesijah v gozdarstvu. "Do 2016 so pogodbe tako narejene, ni variante." In danes na tem področju ponovno. Imamo sofinancerke pogodbe, ki jih je pripravljalo prej Ministrstvo za okolje, ki je danes v pristojnosti Ministrstva za okolje in kmetijstvo. Imamo odločbe o delitvi sredstev, ki jih je pripravljala organ upravljanja, ki je danes oziroma tudi takrat pod pristojnostjo gospodarskega ministra. In zdaj vas sprašujem, povejte mi, katera organizacijska enota, kateri uradniki z imenom in priimkom so pripravili "muštre" takih pogodb. Če so problem pogodbe o zaposlitvi na primer leta 2008 na kakšnem ministrstvu, sem bila to lahko tudi jaz. Dajmo si enkrat naliti čistega vina! Zanima me tudi, če so problem te pogodbe in odločbe, kateri uradniki oziroma ne nazadnje kateri politiki, ministri so bili za to odgovorni, da se to kar naprej »štanca«. Če se je začelo leta 2007, pa še kar naprej v 2011, mislim, kako to?! Jaz sem bila zaposlena na Agenciji za kmetijske trge, kjer smo bili akreditirani za razdeljevanje evropskih sredstev za področje kmetijstva, pa smo morali imeti kontrolo štirih oči. Morali smo imeti sistem rotacije. Ali na okolju oziroma na drugi koheziji ni tako? To vas sprašujem.

Poleg tega bi rekla, da so tudi naši državljani vložili v podrejene obveznice, pa so vsaj zaenkrat ta sredstva izgubili. Zato mi ni jasno, zakaj se ne da razveljaviti kakšnih drugih pogodb. Če se tega res ne da, potem pa pozivam oziroma sprašujem: Ali res ne moremo sestiti skupaj in pogledati, kateri projekti so realni za izpeljavo in kateri ne? Ali lahko izstopimo iz raznih lokalnih in ne vem kakšnih še drugih okopov in si rečemo: pomembno je, da ta denar iz Evrope dobimo, pa ni važno, ali gre v Belo krajino ali gre v Prekmurje. To mora biti naš skupni cilj. In če so že pogodbe – pa je najbrž kriva prejšnja ali zdajšnja ali pa še predprejšnja vlada -, dajmo se vsaj zdaj pogovoriti kot ljudje, da vidimo, kaj je realno in kaj ne. Kako so lahko pogodbe napisane tako, da ni nobene faznosti? Da je v pogodbah, kot sem se pozanimala, samo datum 2015 in sklenjena v 2007, hudiča! Zakaj ni narejeno? To mora biti do 2009, naslednja faza do 2011 in bi že videli, da če neka občina do 2009 ni naredila tega, kar je treba, se pač pogodbo lahko razveljavi. Jaz verjamem pravnikom in ministrstvu. Če to ni realno, pogledajmo vse, tako tiste, ki imajo odločbe in pogodbe v tistem prvem paketu, pa tudi tam verjamem, da so pomembni vodohrami in vodovodi, tako kot so pomembni v teh 11 projektih, ki so jih začeli župani, ki so danes sedeli na balkonu. Zato prosim, da damo vsi ta populizem na stran. Za Slovenijo je pomembnih tistih 49 projektov, tistih 180 milijonov, ki so v rezervi, in tisti, ki čakajo. Dajmo realno pogledati in pustimo tudi lokalne volitve ob strani, če nam je za Slovenijo. Pa tudi mi se nehajmo med sabo obtoževati z Butalci, zato ker verjamem, da imamo vsi isti cilj – da 248 milijonov, kolikor naj bi bilo na razpolago, pride v Slovenijo, pa kamorkoli, v katerokoli občino že. Toliko z moje strani. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, spoštovani kolegice in kolegi!

Kaj je sploh namen današnje seje? Namen današnje seje je poiskati rešitve za bolj uspešno črpanje evropskih kohezijskih sredstev. Ampak že sam predsednik Državnega zbora gospod Veber je poskrbel, da današnja seja ne bo dala rešitev. Vem, da ima predsednik Državnega zbora zelo pomembno, odgovorno delo. In danes je tipičen in načrten primer, kako se izogniti neki odgovornosti, kako zamegliti odgovornost, kako zamegliti določen resor, pod katerim je črpanje kohezijskih sredstev, in kako zavarovati njegovega strankarskega kolega, gospoda ministra Židana. On je tisti, ki bi moral biti danes v tej dvorani, dati jasne in konstruktivne odgovore. In to je načrten primer, kako ne poiskati rešitev in to dela na ta način, ki dopušča, da se takšna seja dejansko sploh odvija, predsednik Državnega zbora, gospod

Veber. Verjamem, da če bi bil danes gospod minister Židan tu, bi bila današnja seja veliko bolj konstruktivna in bi lahko bila pol krajša, kakor pa dejansko bo, kajti gospod minister Židan je že na Odboru za kmetijstvo sam predlagal, da bo poiskal rešitev, dal je tudi datum do 15. junija in s tem bi lahko tudi danes potrdil določene konstruktivne odgovore v vezi s tem. Jaz sam zelo spoštujem ministra za gospodarstvo gospoda Dragonjo, ki je danes tukaj prisoten, vendar to ni njegov resor. Danes, če rečem po domače, on namesto gospoda ministra Židana nastavlja hrbet tu in posluša vse te kritike in vse te pripombe na račun vlade.

Vse kohezijske projekte je nujno treba izpeljati in zaključiti v roku. Tu je časovni okvir zelo jasen in stopnje tveganja o neizpeljavi projektov se morajo dejansko popolnoma izničiti. Če dejansko izdvojim teh 11 plus 7 – se pravi skupaj 18 projektov, ki so nekako v tveganju, pod vprašajem, ali sploh in kako te projekte izpeljati – ni nobenega dvoma. Ti projekti niso na začetku, ti projekti so že v teku izvajanja in te projekte je absolutno treba dokončati in jih pripeljati do konca. Slišal sem neke rešitve, da mogoče pri prometu ne bodo izkoriščena vsa sredstva, pa bi jih lahko potem prenesli in tako naprej. Tu je preveč "čejev".

Veste, kaj je odgovornost? Da se dajejo rešitve. Ali te rešitve so ali pa niso. Zame je rešitev faznost, projekte izpeljati v prvi fazi v tej finančni perspektivi, vlada je pa odgovorna, da da garancijo, da se bo tudi druga faza izpeljala. To garancijo pričakujejo župani, ki te projekte vodijo in v riziko, da tega zagotovila s strani resornega ministra gospoda Židana ne bo, župani in občine absolutno ne morejo iti, tako da je odgovornost, pristojnost zelo jasna. Gospod Židan naj tu jasno in glasno odgovori. In časa ni. Odgovore je treba dati danes, da ti projekti, ki so v teku, ne stojijo, da se projekti odvijajo, da gradbeni del gospodarstva opravlja svoje delo in da se ti projekti pripeljejo tudi do konca.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Žnidar.

Na vrsti je gospod Franc Pukšič, potem Srečko Meh, mag. Ivan Vogrin in Tomaž Lisec.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Državna sekretarka!

Kolegica Katarina je govorila o odgovornosti. Ja, jaz upam, da ste v vladni koaliciji pogledali kaj po odgovornosti, ko smo dobili iz Bruslja zaustavitvev plačila izbranih projektov iz kohezijskih sredstev.

Torej, kje je problem? Očitek je, da ni bilo nadzora, da Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna, ki deluje pri finančnem ministrstvu, ni deloval, očitek, da ni deloval nadzor pri organu upravljanja in seveda še tisti najbolj neumen, da nadzora gradbenih del niso smeli delati tisti, ki niso bili v inženirski zbornici. Ampak niste naredili pregleda, ker če ga bi in bi poskusili ugotoviti, kdo je tudi za kaj kriv, bi

morali mogoče poseči malo nazaj v zgodovino. Tako smo že od leta 2009 opozarjali takratno Pahorjevo vlado in ministra za lokalno samoupravo, ki je pravzaprav prevzel resor v Pahorjevi vladi, in takrat je prišlo s strani Računskega sodišča ugotavljanje nekih gromozanskih problemov in napak in ne vem česa vse, prav na regionalnih razvojnih programih, pri razvoju regij, kjer pa so danes maksimalno izkoriščeni in počrpani. Takrat ste namreč vi ali pa tista Pahorjeva vlada hoteli naprtiti neko odgovornost bivšemu ministru Žagarju, ki je v roku enega leta izpeljal – oziroma celotna vlada, ne samo on, ampak je bil vendarle odgovoren organ upravljanja – za več kot 1,5 milijarde evrov razpisov. V enem letu. In tam je bila seveda ena zelo brihtna gospa, ki je še danes menda tudi zelo takole, mag. Andreja Jerina, ki se je navkljub političnemu dogovoru med ministri in navkljub dogovoru z direktorjem direktorata na generalnem direktoratu za regionalno politiko pri Evropski komisiji gospodom Nicolasom Martinom dogovorila, kako naprej pri črpanju sredstev. Ampak prav tisti dan je gospa dvignila telefon in seveda intervenirala na politični ravni. Minister Henrik Gjerkeš je ponorel in je potem ministru za finance, ministru Gaspariju in državnemu sekretarju v Kabinetu predsednika Vlade Radu Genoriu napisal pismo, in sicer med drugim naj posebej poudarim, da je šlo "za poseg na področje v pristojnosti SVRL, s čimer je gospa Jerina nesporno tudi prevzela politično odgovornost za morebitne posledice, ki sledijo iz tega dejanja". In to se seveda vleče naprej. Danes taista gospa državna sekretarka pripravlja skupaj z ministrom Židanom – ki govori eno, dela drugo, tako kot so pač v SD in v koaliciji navajeni že vseskozi – neki zakon o gozdarstvu, da bo uničila Agencijo za kmetijske trge. Govoriti o koriščenju sredstev iz te perspektive, da ni optimalno, je katastrofalno. Je v bistvu katastrofalno, glede na podatke, ki jih imamo. No, gospa Katarina, če hočete v Državljanski listi še kaj doprinesiti do konca tega mandata, za katerega bi bilo po moje najboljše, da se konča danes, ne jutri – realno imamo 13. julija lahko volitve, če ste vi v koaliciji za, če še vedno drži tisto, kar ste rekli ali pa ste tudi to besedo že snedli – potem je edina stvar, o kateri se lahko pogovorimo in skupaj naredimo, koriščenje evropskih sredstev, to je, da se bodo tej projekti izpeljali in da bo ta denar prišel v Slovenijo.

Kakšen je pa namen takšnih posegov? Tako kot sem rekel, ali diskreditirati prejšnjega ministra ali pa seveda prepričati sredstva in počakati, ker bodo potem leta 2010 lokalne volitve, da boš lahko podelil malo svojim, ko boš videl v katerih občinah bodo tvoji župani izvoljeni. Veste, to ni korektno, tako se ne dela in to je seveda škoda za to državo.

No, pogledajte, sveža zadeva, ne? Predsednica Vlade se je hvalila, pa hvala bogu, da se to zgodi, pa da bi se le tudi naslednje četrtletje in še več in še bolj, ker to bi bilo dobro za državo,

rast gospodarske rasti. Ampak, pogledajte, zakaj je do tega prišlo. Ne zaradi kakršnekoli reforme, ampak zaradi koriščenja evropskih sredstev v letu 2013. Zakaj pa? Ja, zato, ker se je pač kopalo in oralo leta 2012. Potem lahko naslednje leto žanješ. To vsak kmet ve, da mora najprej zorati, potem pšenico sejati in šele potem, ko poškropi, ko obdela, na koncu seveda pride žetev.

V času, kot so že naši kolegi povedali, ko smo bili v Vladi, leta 2012, smo izdali 20 odločb za več kot 461 milijonov evrov na področju prometa in okolja, eno leto prej, v Pahorjevi vladi, je bilo samo 9 odločb za 213 milijonov. Potem je bilo pri energetske sanaciji za 27 milijonov. Potem je bilo v letu 2012 na področju okolja, prometa in trajnostne rabe energije 489 milijonov evrov, eno leto nazaj, ko vas je bilo iz SD 29 tukaj, ko ste bili največja vladna stranka, pa samo za nekaj 275 milijonov in tako dalje. Še več, naša vlada je takrat tudi sprostila dodatna sredstva za cirka 500 milijonov evrov za obseg investicij. Veste, to je pomembno. Pogledajte, to sedaj govorimo za nazaj. Ta sredstva iz 2007–2013 je treba izkoristiti s projekti, ki so na voljo, ki so "ready to go" in ki jih je možno izpeljati do konca. To je vaša naloga. Če pa ne, pa je treba dati ovadbe proti vsem od predsednika Vlade Pahorja nazaj, vsem, ki ste v tem "ferajnu" sodelovali.

Kar se pa tiče nove perspektive, zaostajamo, stojimo, zopet se nič ne dogaja. Seveda je to najbolj katastrofalno. To je vaša dolžnost, ne pa da samo ignorirate, da hodite iz vlade sem na delovna telesa. Sprejeli smo na Odboru za evropske zadeve, da bo narejen operativni program za dve kohezijski regiji. Tako imamo v zakonu. Pa spremenite zakon. Zakaj tega ne naredite? Ker si ne upate. Ker nekaj govorite, delate pa potem popolnoma drugo. Če se to ne bo zgodilo, če ne boste pripravili operativnega programa – mislim, da ga morate do junija oddati –, če boste samo enega naredili, bo naslednja vladna koalicija to sto odstotno spremenila, ker ne bo nihče pustil, da bi se zopet jemalo iz enega žaklja in v glavnem dajalo tja, kjer so najrazvitejše regije. Kaj mi pomaga SD? Imamo državnega sekretarja, ministre od tam doli, ne vem kaj vse, po eni strani na Ptujju jočejo in hodijo okrog, kako se državne institucije zapirajo, tu pa njihovi poslanci dvigujejo roke in še noge zraven, samo da bi se celotno podeželje ukinilo. Jaz ne vem, kaj bo ostalo na koncu. Jankovič in Ljubljana pa nič drugega.

Mi v Slovenski ljudski stranki, sam bom predloge sklepov podprl, predlagam, da to naredimo. Naj bo to zaključek tega mandata, gremo na volitve in adijo. 13. julija na volitvah, potem pa tisti, ki jim bodo ljudje še zaupali, ki so, ko so govorili, tudi kaj takega naredili, ko so imeli možnost, bodo prišli notri nazaj, sicer pa jih tako ali tako vedno več kot 60 % vzame smetišče politične zgodovine.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Na vrsti je gospod Srečko Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Saj se človek tu in tam nasmeji, verjamem, da tudi kadar sam govorim, da se kdo nasmeji.

Najprej bi rekel, da do zaustavitve črpanja sredstev prišlo zaradi projektov in vsega, kar se je zgodilo v letu 2012. Ampak za ta trenutek to sploh ni pomembno, ker je treba vse narediti za to, da odgovorimo in da bomo lahko črpali ta sredstva tudi naprej. In po zagotovilih Vlade so to naredili in jaz verjamem, da bomo to lahko tudi počrpali.

Naslednje vprašanje, ki ga jaz vidim, je, kot ga je nekdo postavil, zakaj je Odbor za gospodarstvo matično delovno telo? Predsednik Državnega zbora je odgovoril. Povedal je, da je to zato, ker je odlok o organiziranju delovnih teles takšen, da je to delovno področje Odbora za gospodarstvo. In tako smo včeraj tudi kot matično delovno telo obravnavali in sprejeli potrebne sklepe.

Veliko je bilo danes govora o tem, ali župani opravijo svoje delo. Nekdo je govoril v isti sapi o tem, da so župani najboljši primeri na občini, da kako črpajo sredstva, in potem je v drugem kontekstu govoril o tem, da imamo za 200 milijonov ali za 400 milijonov projektov, ki ne bodo izvedeni. To dvoje, gospe in gospodje, ne gre skupaj. Tako kot povsod drugod imamo župane in občine, ki so sposobne črpati sredstva, ki imajo dokumente, ki imajo kadre in delajo, seveda pa imamo tudi občine in župane, ki to ne delajo. Tukaj ni nobene razlike med kakršnikoli drugimi kategorijami.

Rad pa bi govoril še o nečem drugem. Seveda bi lahko govoril, ker so ravno tukaj razni znaki, da smo v občini, v kateri živim, počrpali vsa primerna sredstva, naredili vse projekte ter da jih črpamo in da jih bomo počrpali zagotovo do kraja, ampak to ne bi bilo korektno. Pravzaprav mi je pa vseč, čeprav ni higienično, da bivši ministri, bivši državni sekretarji, ki najbrž niste naredili v svojem mandatu dovolj, niste naredili vsega, kar bi lahko, da bi lahko korektno koristili vse, ko govorimo o evropskih sredstvih, da bi bila ta sredstva koriščena, da bi lahko bilo boljše, da bi lahko bilo dobro, danes poučujete in zahtevate od aktualne vlade, da popravi vse tisto, kar od leta 2007 do danes nismo uspeli narediti. To se mi zdi pa nehigienično, nekorektno, res pa je, da je to zadnje obdobje, kjer moramo narediti vse tisto, kar je pravzaprav treba narediti.

V čem pa je v bistvu in resnici problem? Problem je najprej v črpanju sredstev, ali bomo lahko ta sredstva počrpali ali ne. In če so predstavniki Vlade odgovorili, da imajo vsa zagotovila, da bodo sredstva počrpana, da je celo še 200 milijonov sredstev več, ki jih bo dal proračun, potem se mi zdi, da je to prva naloga, ki bi jo morali vsi skupaj zelo resno zastaviti.

Druga je seveda faznost projektov, kar je bilo tudi predlagano, kjer se mi zdi, da je zagotovilo urada za evropske projekte oziroma državne sekretarke, da bo Vlada naredila vse, kar je potrebno za to, da pregledajo, kateri projekti so taki, da bodo končani pravočasno in da bodo naredili vse, da lahko zagotovijo faznost, za nas izjemno pomembno in da je to tudi prava pot.

Tretje je uravnoteženje proračuna. Je tudi fiskalno pravilo, ki ga imamo in pa razprava o proračunu – kako v proračunu Republike Slovenije zagotoviti sredstva. Ker ste predlagatelji, ki ste predlagali, da bi se lahko zadolžili za teh 200 manjkajočih milijonov, pa za 50, pa 35, pravzaprav izjemni kritiki tega, kar Vlada na drugi strani dela in mi pravzaprav vemo, da Vlada ne najema kreditov in sredstev zato, da bi iz lastne ali kakršnekoli želje sanirala bančni sistem, ampak da je bil to eden od pogojev, s katerimi smo sanirali Slovenijo in s katerimi smo danes v relativno varnem področju. Zato se mi zdi, da na eni strani nekoga kritiziramo, ker jemlje kredite, ker dela, in na drugi strani pravimo, vzemite še več kreditov, zato da bomo lahko zadostili tistim projektom, ki bi jih še naj naredili.

In četrto področje, ki je po moje pravzaprav najpomembnejše, in sicer druga finančna perspektiva. Druga finančna perspektiva je zame pomembna zaradi tega, ker bi se morali dogovoriti danes tukaj, v vladi ali pa v kakršnemkoli drugem segmentu, ali je razdelitev sredstev za drugo finančno perspektivo dobra in prava. In ko mi danes govorimo o tistem, kar bi želeli zaradi 11 projektov in še 7 drugih, za katere tudi sam mislim, da so seveda potrebni, bi morali prav to narediti, da lahko omogočimo drugačno delitev sredstev, ki jih bomo lahko koristili od leta 2014 do leta 2020, to se mi zdi namreč eden najpomembnejših dogovorov, ki bi jih morali v slovenskem prostoru doseči. Gre seveda za problem okoljske, lahko tudi energetske in prometne infrastrukture, ko bi se morali na tem segmentu dogovoriti, kakšen način reševanja bo. In če mi danes zahtevamo, da vlada zagotovi za teh 200 milijonov dodatnih 400 ali 500 milijonov v naslednji perspektivi, potem se mi zdi, da bi morali povedati tudi to, da bi bilo prav, da ponovno razdelimo sredstva, ki jih bomo iz Evrope dobili, med posamezne segmente, in če tega ne bomo naredili, potem tudi tega problema ne bomo rešili.

Zato se meni zdi oziroma sem prepričan, da bi bilo treba danes prvenstveno govoriti o tem, kaj bomo naredili. Vse razprave, s katerimi posegamo nazaj, vse razprave o tem, kaj kdo ni naredil in kaj kdo je naredil, so seveda politična igra, ki tukaj pred kamerami in vsemi skupaj govori o tem, kako smo mi dobri, drugi pa slabi. Pravzaprav ni dobrih in ni slabih, je samo slovenska vlada, ki je imela v letih od 2007 različne sestave in je delala, tako kot je delala. Seveda pa sem prepričan, da so politične

povezave ali usmeritve lahko tudi pomagale pri posameznih projektih, pa jih ne bom našteval. Od tukaj naprej je treba prav vsak projekt, ki je potreben in ki ga lahko umestimo in ga izvedemo, uvrstiti v naš program in ga seveda tudi izvesti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Vizjak kot predlagatelj.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani! Ni kaj, res se moram odzvati na to zadnjo razpravo, z argumenti. Jaz res ne vem, kdaj bomo prenehali v parlamentu s to maniro, da cel čas govorimo o zgodovini, potem pa na koncu rečemo vse razprave za nazaj so politična igra. Isti človek. Se pravi, skoz govori o tem, kdo je v katerem trenutku kaj narobe naredil, ali pa ni naredil, ali pa je dobro naredil, predvsem za lastno opcijo, potem pa reče, da so vse razprave za nazaj politična igra. Mislim, jaz ne vem, ali samih sebe ne slišimo. Jaz, spoštovani gospod Meh vam priporočam, da si drugič govor napišete, ker ko ga boste enkrat prebrali, preden ga boste prebrali tu nam, ga boste raztrgali, ker bo zvenel zelo zelo neprepričljivo in nekonsistentno. Vi ste ves čas govorili o zgodovini, konkretno, da je bila ustavitev projektov nastala zaradi napak v letu 2012, ker je totalna izmišljotina, ker točno vemo, kdaj so bili razpisi za te konkretne projekte in kdaj so bile napake, to je bilo 2009 in 2010, to je jasno, to ste pač spregledali, in govorite o 2012, ker vam slučajno takrat paše, ker je bila takrat druga Janševa Vlada. Potem ste govorili, da nekateri ministri in državni sekretarji, ki danes vam to očitajo, nismo tega naredili, tudi to ste rekli. Ali je to govorjenje za naprej ali za nazaj? In naj vam bo kar postrženo. Sam osebno sem bil tudi minister kar v dveh vladah v tistem obdobju, pa vam bom prebral te rezultate dela. Na operativnem programu razvoja človeških virov imamo do konca marca letos izplačanih izplačil iz proračuna kar 76,35 % pravic porabe in na regionalnem skladu čez 80 %. In mi danes debatiramo in point je operativni program OP ROPI, to se pravi razvoja okoljske in prometne infrastrukture. In ne posploševati in metati vse v isti koš.

Kaj želimo predlagatelji povedati? Predlagatelji želimo povedati, da če bomo s tako dinamiko kot prve tri mesece letošnjega leta – to se pravi, ko je že aktualna Vlada v sedlu, očitno ve oziroma upam, da ve, kaj dela – nadaljevali pri Operativnem programu okoljske in prometne infrastrukture, bomo nepočrpali približno 500 milijonov evrov. Vlada nam bo zdaj začela govoriti, da bomo dinamiko sigurno še povečali vizavi tega, kar smo naredili v prvih treh mesecih. Kajti v prvih treh mesecih smo počrpali približno 135 milijonov oziroma, pardon, ker imam podatek žal za Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture od 30. 6. lani do 31. 3. letos, v devetih mesecih smo počrpali

135 milijonov evrov, torej približno 15 milijonov evrov na mesec. In če teh 15 milijonov evrov na mesec množimo z 21 mesecev, kolikor je še do konca leta 2015, potem dobimo 314 milijonov. Imamo pa pravzaprav čez 800 milijonov pravic porabe, kar pomeni, da bo ostalo 500 milijonov. In mi si tega ne želimo in vam želimo dopovedati, da za božjo voljo potrdite projekte, ki so "ready to go", da to lahko dejansko počrpamo. Oprostite, že v letu dni in pol narediti vse vodovode, kljub temu, da so že izbrani izvajalci, ni tako enostavno. Kadarkoli se je delal kdaj kak projekt vodovoda, sploh na kakšnem malo bolj čudnem terenu ali pa kakšne deževne dni – zadnje čase jih imamo kar nekaj,, tudi nebo se je zjokalo nad situacijo v tej državi – je to pravzaprav razmeroma zahtevno opravilo.

Zato mi pravzaprav ne želimo odpirati ran iz preteklosti, ampak iz preteklosti se lahko naučimo, da nekaj bolje naredimo v prihodnje. Mi smo torej prepričani, da glede na vse te argumente res ni razloga, da ne bi tudi teh projektov spustili naprej, razen enega problema, kot sem že prej izrazil svoje osebno mnenje. Problem je, da so si resorni ministri, zlasti na področju infrastrukture in pa na področju kmetijstva in okolja, že razdelili sredstva vnaprej, vedo, za katere projekte, in teh konkretnih 11 projektov ne paše v to shemo. To je po moje edini prepričljiv argument, zakaj se tem 11 projektom ne pomaga. In jaz imam res težave. Spoštovani gospod Dragonja, jaz sem vesel, da ste tu, ampak tisti, ki bi morali dati na to odgovor, jih danes ni tu. Torej ministra, ki je pristojen za okoljske projekte, ker danes govorimo o okoljskih projektih, in ministra, ki je pristojen za infrastrukturne projekte. Se pravi ministra za infrastrukturo in prostor. In tudi organ upravljanja, služba vlade za bodočo finančno perspektivo ali Ministrstvo za gospodarstvo za tekočo finančno perspektivo, je menedžer tega, ni odločevalec v projektih. On samo pogleda, ali je dosti denarja ali ni dosti denarja. Ministrstvo za okolje je poslalo teh 11 projektov na organ upravljanja oziroma na Ministrstvo za gospodarstvo v potrditev, Ministrstvo za gospodarstvo jih je zavrnilo, ne zaradi vsebinskih razlogov, ampak ker so rekli, da ni denarja. In če je ministra Židana kaj v hlačah, bi bil danes tu in nam to povedal. Rekel bi: "Spoštovani župani," kamor sodi teh 11 projektov vodooskrbe, "Ministrstvo za okolje in kmetijstvo vas je peljalo leta in leta skozi te projekte, zagotavljajo, da ste dobili vse kljukice v fazi postopka umeščanja v prostor, ne nazadnje v fazi odobritve teh projektov, vam je asistiral pri tem, danes ugotavljamo, da ni denarja, nategnili smo vas, oprostite, ne moremo." To bi bilo fer, ampak minister Židan se je skrtil, ga ni danes tu, da bi to povedal. Še pred enim tednom je minister Židan govoril: "Ja, bomo se potrudili, nekaj bomo našli, bomo proučili," in tako naprej. Rezultat je kaj? Mnenje vlade, ki je jasno. Mnenje vlade govori, da prostora za te projekte v finančni perspektivi 2007–2013 ni, kajti ob

prvotnih projektih plus overcommitmentu je že tako ali tako preveč odobrenih projektov, projekte pa ne moremo požegnati za sedanjo finančno perspektivo 2014–2020, ker operativni program še ni sprejet. To se pravi nič od nič. Tudi minister za kmetijstvo in okolje ne želi dati zagotovila županom, ker so z ministrsko asistenco prišli tako daleč, da bi jih uvrstil v nov operativni program, pa bi jim dal vsaj neko zagotovilo. "Poglejte, ne moremo vam še potrditi teh operacij, vendar imate tu moje zagotovilo, da so vaši projekti prioritetni v novem operativnem programu, ker smo vam mi pomagali, da imate projekte in da so tako daleč in ker so potrebni in pomembni." Ne. Tudi tega ne želi dati.

In spoštovani, kdaj se bomo v tej državi naveličali populistov, ljudi, ki govorijo in nič ne naredijo, ali pa celo zavajajo tiste, ki želijo kaj narediti. Kdaj? Ali ni vsakemu na podlagi dveletnih slabih izkušenj evidentno, da je nekdo nesposoben, ali moramo to res na praksi ugotoviti? In jaz sem pravzaprav čedalje bolj utrjen v prepričanju, da smo prestreljeni z neučinkovitimi ljudmi, ki vse povprek obljublja, trosijo rožice, vsi jim verjamete, rezultatov pa ni nobenih. In danes, spoštovani, je še čas, danes je še čas, ker smo leto dni in 9 mesecev do konca finančne perspektive, da damo tem projektom zeleno luč, da so tudi narejeni in da tem ljudem, tako v Suhi Krajini kot na območju Novega mesta oziroma Dolenjske, na območju Koroške, na območju Ljubljane in od Ljubljane do Postojne ter na področju Gorenjske, zagotovimo zdravo pitno vodo. Ne pa, da verjamemo tistim, ki so nas že marsikdaj peljali žejne čez vodo.

Spomnimo se besed in obljub gospoda Židana, ko se je sprejemal nepremičninski davek. "To ni sprejemljivo za kmete in kmečki del. Temu bomo nasprotovali", ko se je govorilo o stopnjah obdavčitve kmetijskih objektov, ne nazadnje tudi kmetijskih površin. Kaj se je na koncu zgodilo? Ta stopnja davka je bila sprejeta, kasneje hvala bogu s strani Ustavnega sodišča razveljavljena. Je kdo tega gospoda kdaj vprašal po njegovi odgovornosti? Nekaj je trdil, ni dosegel – kaj? To se pravi, to je predstava za javnost, fakti so pa drugačni. In jaz imam občutek, da je teh 11 okoljskih projektov danes zelo podobna stvar. Tista seja Odbora za kmetijstvo pred enim tednom je bila predstava za javnost, kako se minister trudi, tam sem slišal še celo opozicijske poslance, kako so ga hvalili, rezultat je pa danes takšen, da imamo odločitev Vlade – "nema" teh projektov, ni. Poglejte, od tega se ne da vode piti. Od besed in od praznih obljub. /izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Srečko Meh, replika.

SREČKO MEH (PS SD): Mislim, da bi bilo najprej prav, da v parlamentu uporabljamo relativno normalne besede. To, da kdo koga

"nategne" – prav, je pač vaš besednjak takšen, tako govorite. In to je slika vas in vašega odraza do tega. Jaz mislim, da bi morali vi, gospa podpredsednica, reagirati in da se tako na nek način ne govori. Ni prav. Ni vredno.

Je pa to manira, saj so vaše nenehne izredne seje, ki jih sklicujete na vseh področjih, namenjene prav temu: nastopu pred ljudmi, barvanju ljudi in seveda zavajanju. Govorite o tem, kako ste bili dobri, kaj ste vse naredili v preteklosti. Zdi se mi, da je to nefer, nepravilno in naj vam še enkrat povem, da se mi zdi, da je nehigienično – o tem pa sem govoril –, da bivši ministri, ki zagotovo niste dovolj naredili, danes tukaj aktualni vladi solite pamet in govorite, kaj bi naredili. Nehigienično se mi zdi, o tem sem govoril.

Jaz sem seveda govoril tudi o tem, da je bilo poročilo slovenske vlade, tistih, ki ste za to pristojni in odgovorni, da je črpanje sredstev takšno, da bomo počrpali vse, več pravzaprav ne morem narediti, kakor da to slišim in da to tudi razumem in poslušam.

Argumenti, ki jih navajate za nazaj, to, da ste zdaj v tej razpravi začeli z Židanovim nepremičninskim davkom, je tipična slika tega, kar delate v SDS, da poskušate prav to narediti, vsako priložnost izkoristiti ...

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Meh, jaz bi vas samo spomnila, da ste zaprosili za repliko. Replika pomeni, da niste bili pravilno razumljeni. Obrazložite, kaj niste bili pravilno razumljeni. To ni kritika in polemika s kolegi poslanci.

SREČKO MEH (PS SD): Poglejte, gospa podpredsednica, to vi pogosto delate ...

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Ne delam pogosto kar tako ...

SREČKO MEH (PS SD): Ker niste kar tako gor, ampak ...

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: ... to sem vas dolžna opozoriti, ker tako pravi poslovnik.

SREČKO MEH (PS SD): Lahko bi opozorili gospoda Vizjaka, da ko je govoril, je govoril o Židanu in o nepremičninskem davku, pa ga niste.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: V kontekstu razprave verodostojnosti ministra. Prosim za repliko, gospod Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Replika je v tem, da je gospod Vizjak mene obtožil, da govorim za nazaj, govoril sem pa o tem, kaj moramo danes narediti. Da je govoril ...

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: In to ne drži, da ste govorili za nazaj?

SREČKO MEH (PS SD): Prosim?

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: To ne drži, da ste govorili za nazaj?

SREČKO MEH (PS SD): Drži, da sem govoril ... Zopet z vami polemiziram tukaj, kot predsedujoča te pravice nimate. Jaz govorim repliko, jemljete mi čas in to je seveda vaš način. Ampak jaz sem sposoben tudi tukaj govoriti z vami tako dolgo, dokler mi bo seveda čas dopuščal, sicer so pa minile tri minute.

Rad bi rekel predvsem to, da gre za dostojnost tudi tukaj v Državnem zboru in da bi bilo prav, ko se koga obdolži, da si napiše, potem mislim, da bi bilo prav, da si gospod Vizjak tudi vi napišete. Karkoli sem govoril, sem govoril o tem, da tisti projekti, ki imajo težave, jih imajo zaradi leta 2012 in to piše tudi v poročilu in zato še enkrat mislim, da ni prav, da se v Državnem zboru tako tudi obnašamo.

Vam se pa, gospa podpredsednica, zahvaljujem. Pogosto to delate, poskušate znesti, kadar kdo govori o tem in me prav zanima, kako boste ustavljali potem ostale, ki bodo še govorili danes v smislu replike ali tudi kako drugače. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Meh. Jaz sem vas samo opozorila, kaj pravi poslovnik, kaj replika je. Ker vi seveda pogosto tudi to delate, polemizirate s kolegi poslanci, kar pa ni replika. Imate to lahko pač v svoji razpravi, morda daste lahko kakšen postopkovni predlog, vendar to replika ni. In samo to sem vas želela opozoriti. Če imate pa zdaj postopkovni predlog, pa izvolite.

SREČKO MEH (PS SD): Gospa podpredsednica, še enkrat. Gospod Vizjak me je najmanj trikrat imenoval. Gospod Vizjak je govoril o ministru, govoril je o stališčih, ki sem jih jaz povedal, in vi meni ne dovolite, da lahko razložim, kaj sem pri tem mislil in me prekinjate. Postopkovno bi morali pravzaprav usmerjati v razpravo, ki je bila danes. Razprava je o kohezijskih sredstvih in tega niste delali.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: No, tudi to ni bil postopkovni predlog, ampak pojdimo naprej.

Gospod Vizjak kot predlagatelj.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, spoštovani kolegi, gospod Meh, še posebej vi.

Glejte, jaz sem začel predhodno mojo razpravo z ugotovitvijo, da bi bilo dobro, da se kdaj poslušamo in potem vidimo, da smo si sami s seboj v veliki kontradikciji. Na primer, vi ste dejali – in to ponavljam in nisem z ničemer tega demantiral – "Vse razprave za nazaj so politična igra". To ste vi rekli in s tem ste pravzaprav sklenili svojo razpravo izpred petih ali pa desetih minut. Pred tem ste pa govorili o tem, da je

krivda za zaustavitev teh projektov, ki so sestavni del gradiva, o katerem danes govorimo, leta 2012, čeprav ni. Potem, da so vsi ministri iz preteklosti sedaj najbolj pametni in tako naprej. In še celo kopico drugih stvari, ko govorimo o preteklosti.

Jaz sem samo ugotovil, da pač to ni produktivno in tudi ni namen današnjih predlagateljev seje. In potem sem nadaljeval, da je namen današnjih predlagateljev seje, da uredimo teh 11 projektov, za katere je ministrstvo te pristojne župane, ki so bili danes z nami, usmerjalo, da so pridobili vsa dovoljenja, da so projekti narejeni, da lahko gredo v izvedbo in to so pomembni projekti vodooskrbe. In zato sem rekel, da bi bilo verjetno dobro, da če so bili te projekti tako daleč pripeljani, da so tudi zaključeni, da bi bilo to edino pametno, ali pa, da se tem županom jasno pove, da naj ne računajo na te projekte. Samo to. Jaz mislim, da je to najmanj korektno in to govorim vse o prihodnosti, ne o preteklosti. In pravzaprav iz vaše razprave, gospod Meh, nisem razbral niti ene opredelite do prve ali druge solucije za naprej, ne za nazaj. Pustimo za nazaj. Za nazaj bodo krivce iskale kakšne pristojne revizijske ali kakšne druge odgovorne nadzorne institucije ali kakorkoli. To je pomemben del, ampak danes ni predmet te današnje diskusije.

Predmet današnje diskusije je, da leto in 9 mesecev pred iztekom finančne perspektive 2007–2013 naredimo vse, kar je v naši moči, da v celoti, do zadnjega centa počrpamo razpoložljiva evropska sredstva. Zlasti sredstva na Operativnem programu razvoja prometne in okoljske infrastrukture, ker je tam do konca marca plačil, glede na to, koliko bi jih lahko bilo, le 44 %. In v letu in 9 mesecih moramo počrpati 56 % tega, do sedaj smo pa v sedmih letih 44 %. Vsak ve, da je treba pravzaprav marsikaj narediti, da bo to res tako. Imamo projekte, ki so pripravljene, izvajalci izbrani, mislim, da se lahko začne jutri kopati in delati, in bodo imeli v gospodarstvu nekaj od tega, ljudje bodo imeli nekaj od tega, ker bodo delovna mesta, najpomembneje pa je, da bodo imeli uporabniki zdravo pitno vodo, ker imajo danes defekte. Vi pa boste verjetno v znani maniri kopali po preteklosti in nam hkrati trdili, da so vse razprave o preteklosti politična igra. Jaz tega ne želim. Jaz želim iskati rešitve za naprej, ker je to ključno in pomembno in cilj te današnje razprave. Prosim vas, dajte tako razumeti.

Da smo pa v opoziciji oziroma v Slovenski demokratični stranki zaskrbljeni nad sedanjim črpanjem, čeprav je tukaj državna sekretarka, ki je pristojna za to, zelo izbirala, rekla je, da poteka vse v redu, vendar ne optimalno, nekako tako. Ne optimalno. Imamo besedo idealno in optimalno. Idealno je to, kar se ponavadi ne more zgoditi. To je res, če se vse "poklopi" in gre vse super. Optimalno je pa glede na razmere možno. In sama je ocenila, da glede na razmere, to črpanje ne poteka, zlasti na programu OP ROPI. In zato so številni elementi

in številni vzroki, ki tudi presegajo pristojnosti Vlade, vendar jih je treba vzeti v zakup, če želimo ta sredstva počrpati ali pa reči na koncu: "je bil kriv, kaj pa mi moremo, ostala so sredstva v Bruslju." Vsled tega mi predlagamo tak sistem in tak način, da gremo s temi projekti naprej že v tej finančni perspektivi oziroma v okviru pravic porabe finančne perspektive 2007–2013, razdelimo vse projekte na faznost in preostanek sredstev zagotovimo v finančni perspektivi 2014–2020, tako, da se poseže v povečanje obsega pravic porabe za te projekte v operativnem programu, ki je sedaj v osnutku. To mi predlagamo. In mi smo usmerjeni v prihodnost.

Jaz vas, spoštovani kolegi, prosim, da res čisto na vsaki točki ne politiziramo in da najdemo rešitve. Spoštovani gospod Brulc, ja, rešitve. Edino od teh rešitev bodo imeli ljudje vodo. Verjemite mi, na območju Novega mesta, na območju Gorenjske, Postojne ali ob Ljubljani bodo to vodo pili tako vaši socialdemokrati kot naši slovenski demokrati. Bodo pili slabo ali dobro. In mi smo zato, da pijemo dobro vodo. In vas prosim, da ste tudi vi za to.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Ivan Vogrin, potem Tomaž Lisec, Branko Smodiš in Ivan Simčič.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Kolegice in kolegi, spoštovani gostje!

Kolegica poslanka se je vprašala, zakaj Republika Slovenija ne more odzvati pravic tistim, ki so jim podeljene in ne bodo mogli izvesti projekta. In nekako je bil predlog, da je treba priti do imen in priimkov ljudi, ki so za to odgovorni. Zakaj ne? Zato, ker po moje Republika Slovenija kot država ne deluje. Ta država ne deluje. Ta vlada ne deluje in tudi parlament ne deluje. Kajti, če imamo dve vrsti vlade, državne uprave, parlamenta, ene, ki ustvarjajo pogoje za ustvarjanje, in druge, ki se zadolžujejo in dvigujejo davke, kaj delamo mi v Sloveniji? Mi se zadolžujemo zelo hitro in dvigujemo davke. To pomeni, da živimo trenutno od tega, kar si sposodimo, da se spuščamo v suženjski odnos.

Kdo bo odgovarjal, je bilo vprašanje enega od kolegov poslancev. Nihče ne bo odgovarjal, zato ker je to služba. Mi imamo javni sektor, državni sektor, tudi poslanci, ministri imamo sanjske službe, v kateri za nič nihče ne odgovarja. Za nič nihče ne odgovarja. Tudi če ne bo počrpanih 500 milijonov sredstev, nihče ne bo odgovarjal.

To, kar delamo zdaj, je seveda borba z posledicami nedelovanja države. Torej tudi parlamenta, vlade in državne uprave. Treba je seveda poiskati vzroke, zakaj država ne deluje, zakaj sredstva ne črpamo, zakaj se tako intenzivno zadolžujemo. Seveda je nova vladna služba, ki je pri Vladi rešitev, bom prebral, kar je izjavil ekonomist Jože P. Damijan, ki je v eni od

vlad vzdržal samo pol leta, več ni mogel zdržati, ker ima najbrž preveč normalne poglede na delovanje te države. Glejte, kaj je bilo leta 2012 napisano v Delu De factu. Rekel je: "Vsaka vlada pripelje svoje ljudi, ki po njenem odhodu ohranijo službo in se hibernirajo do ponovnega povratka njihove opcije. Vlada ustanavlja nove vladne službe, obstoječih pa ne odpravlja. Ali pa nadebudni ministri krepijo merila v nekaterih sektorjih, zaradi katerih je treba zaposlovati še več ljudi, da bi jim zadostili." To je naša 23 letna zgodovina in ta država zato ne deluje, ker pravzaprav ni treba, da deluje, ker nihče nikogar ne pokliče na odgovornost. Število uradov, državnih uradnikov in tako dalje sploh ni v povezavi s tem, koliko dela je. Jaz resnično priporočam – Parkinson je leta 1957 napisal, zakaj se državna birokracija tako krepi in zakaj je neučinkovita. To je znanstveno delo, to je znanstveno delo. Pa bom konkretno navedel. Državo dobesedno hromijo tako imenovani vrhunski strokovnjaki, po večini pravniki, ki popolnoma moralno in etično neoporečno svetujejo kar trem naročnikom v isti zadevi. Pišejo strokovna mnenja in študije po naročilu in s takšno vsebino, da je naročnik pač zadovoljen. Jaz imam dokaze, govorim na podlagi listinskih dokazov, da en vrhunski pravni strokovnjak svetuje Državnemu zboru, svetoval je lokalni skupnosti, občini in preko privatnega inštituta svetuje še tretjim. Ljudje moji dragi, kam smo pripeljali to državo? Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Vogrin.

Gospod Tomaž Lisec je na vrsti.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, člani Vlade, kolegi, kolegice!

Gradiva za to sejo je več dovolj, vprašanj prav tako, pričakovanj, predvsem seveda predstavnikov lokalnih skupnosti prav tako veliko, na žalost pa odgovorov malo oziroma, ko gledam, odgovorov še ni. Kar pa niti ni čudno. Z nami je minister za gospodarstvo, ki mu Vlada očitno še ni dala pooblastila, da lahko pri tej točki dnevnega reda razpravlja. Z nami je državna sekretarka nove službe, torej komaj 3 mesece, in verjetno se mora še marsikaj naučiti iz svojih strokovnih služb oziroma pridobiti podatke. Z nami pa ni ministra za kmetijstvo in okolje gospoda Židana. On se samo takrat prikaže, ko je nekaj lepega in pomembnega oziroma pozitivnega zanj. Minister Omerzel, minister za promet in infrastrukturo, raje kadruje kot pa da se sploh ukvarja z evropskimi sredstvi. Minister za lokalno samoupravo baje niti po podatkih njegove stranke ne vedo, kje je. Takšno žalostno dejstvo, kateremu smo priča danes pri tej seji Državnega zbora in zato niti ni čudno, da potem pride Vlada s takšnim odgovorom, ko reče: "Zadeve bomo rešili, denarja pa nimamo." Spoštovani, prej je bilo govora o nategu – to pa je nateg, ne samo besedni, še kakšen drug nateg. Lokalne

skupnosti, predvsem pa podeželja, ki se bodo očitno zaradi pišmeuhovskega odnosa te vlade obrisala pod nosom za pomembne projekte za ljudi. Kot je rekel prej predhodnik, kolega Andrej Vizjak, za ljudi, ne glede na njihovo politično pripadnost. Skratka, v Sloveniji imamo narobe svet. Imamo občine, ki bi investirale, in imamo državo, ki tu ne želi oziroma verjetno niti noče pomagati. Zanimivo je, ko Vlada govori, da ni denarja, na drugi strani pa komaj sledimo vsem številkam, predvsem v letošnjem letu, koliko smo se letos že zadolžili. In ko sprašujemo poslanci, predvsem opozicije, zakaj smo se zadolžili za teh 8 in nekaj milijard, skoraj ne dobimo odgovora, razen "denar smo vrgli v banke". Tu pa, kjer je govora o 30, 40 milijonih evrov, pa je problem in denarja za pitno vodo, za kanalizacijo na podeželju ni. Sramota, spoštovani!

Da ne bom predolg, moram reči, da sem zelo negativno presenečen, ko sem dobil na elektronski naslov predloge amandmajev k sklepom s strani koalicije, s katerimi želijo tiste najbolj pomembne vsebinske sklepe črtati. Pa dovolite, da jih preberem: "Državni zbor priporoča Vladi, da čim prej poveča dodatne pravice porabe iz finančne perspektive 2007–2013." 6. sklep: "Državni zbor priporoča Vladi Republike Slovenije, da zagotovi 35 milijonov evrov lastne udeležbe na omenjenih 11 projektih, ker bo samo skozi pobrani davek na dodano vrednost v državni proračun dobila plačanih več kot 40 milijonov evrov." In zadnji: "Državni zbor priporoča Vladi Republike Slovenije, da projektom, kjer ni možnosti, da bi bili zaključeni do konca leta, omogoči razdelitev na faznost, in sicer na prvi del, ki bi bil financiran z denarjem iz iztekajoče se finančne perspektive, in na drugi del, financiran iz finančne perspektive 2014–2020." Amandmaji koalicije te sklepe črtajo. Spoštovani, adijo pamet! Dobrodošli v Butalah! In koalicijski poslanci kot obrazložitev, zakaj predlagajo črtanje teh sklepov, napišejo: "Vlada bo poiskala morebitne rešitve." Morebitne rešitve. Ak bude, bude, ak ne bude, ne bude. Tako enostavno je to za to Vlado. Pišmeuhovski odnos na vseh segmentih, tudi na področju črpanja evropskih sredstev. Skratka, vse bi naredili, da ne bi nič naredili. In če nimamo operativnih sklepov, ki smo jih predlagali v opoziciji, predvsem predlagatelj te izredne seje, SDS, potem ti ni treba nič delati. Kajti kot vidimo, če na odboru minister Židan sam predlaga sklepe, ga lastna vlada oziroma verjetno tudi z njegovim blagoslovom, čez 12 ur poklopi in spremeni celotno zadevo. In, spoštovana vlada, enkrat se odločite, ali rabite več časa ali rabite več denarja. Zmanjkuje vam pa enega in drugega, tako časa kot denarja. Denarja pa tako ali tako že ni, ker si ga sposojamo nenormalno veliko, po nenormalnih obrestih in je vprašanje, kdaj ga bomo vrnili.

Ko tu razglabljam, koliko časa imamo, vsaj tako je bilo slišati od predstavnikov vladnih vrst, spoštovani, upam, da se vsi zavedate, kaj

pomeni konec perspektive 2007–2013 in kdaj se bo zaključila. Potem, ko smo imeli na eni strani toliko rompompoma glede nepremičninskega davka, kjer ste želeli vzeti podeželju in lokalnim skupnostim, imate tu idealno priložnost, da lokalnim skupnostim daste denar, nekaj državnega, s tem pa bi prišlo veliko evropskega denarja. Najlažja naloga. Ampak očitno je vse drugo lažje, kot pa dati lokalnim skupnostim in ljudem tisto, kar potrebujejo čim prej.

Skratka, ta vlada, ki želi govoriti o tem, kako bo investirala, se ne pobriga niti toliko za slovenski narod, da bi pobrala evropska sredstva in bi izvedli tiste investicije, ki so za podeželje, predvsem za dobro pitno vodo, najbolj potrebne. Pišmeuhovski odnos in sprašujem se, do kdaj še. Upam, da bo tega fiaska čim prej konec. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Branko Smodiš.

BRANKO SMODIŠ (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani vsi prisotni, dober dan!

Ne bi se rad zdaj ponavljal, ampak toliko slabih besed povedanih, to je res že malo žalostno, kaj se vse tukaj sliši. Ker mislim, da če bi imela vlada in največkrat omenjeni minister gospod Dejan Židan 180 milijonov ali pa še več evrov, bi z veseljem še vse druge projekte in vse, da bi se gradilo. Ampak če se ne motim, kdo je bil najbolj proti fiskalnemu zlatemu pravilu – Socialni demokrati in tudi gospod Židan. Sedaj pa bi mi, ko smo sprejeli to fiskalno pravilo, najemali kredite. Moramo malo paziti, ker normalno, da bi bili veseli, da bi vzeli kredite in bi se vsepovsod gradilo. Verjamem pa, da bo vlada naredila maksimalno vse, da se bo kohezijski denar maksimalno počrpal iz Bruslja.

Žal mi je tudi, da se tukaj manipulira z ljudmi, ki nimajo zagotovljene pitne vode. To je res žalostno, da v današnjem času nekdo nima pitne vode, ampak krivi smo vsi, vse vlade, parlament, tudi župani in tudi ostali. Ljudje so najmanj krivi, če je nimajo, tako da prosim, da se ne manipulira.

Na koncu bom dodal samo še ene stvari. Od vseh treh opozicijskih strank je bil omenjen Pomurski vodovod. Res hvala bogu, da je gospod Židan in da se gradi. Gradi se tudi C trak in dela se nemoteno. Tukaj je bilo rečeno, da so neki problemi. Vsak dan se vozim domov in vidim, da se dela nemoteno. Zato bi mogoče vprašal samo gospoda Bogoviča, ker je on tudi omenil Pomurski vodovod, kaj ga moti, zakaj ga moti in tudi gospoda Židana. Če gospod Židan zdaj živi v Pomurju, še ne pomeni, da se ne bi smela delati C trak in Pomurski vodovod v Pomurju.

Naslednje, gospod Tonin je v imenu krščanskih demokratov rekel za C trak. Ali v Prlekiji nismo državljani Slovenije in nimamo pravice tudi do pitne vode kot v vseh drugih

krajih? Ne vem, tudi vaš gospod Lah omenja Pomurje, Pomurski vodovod. Zdaj ne vem, ali so napačni župani v Pomurju ali zakaj. Mislim, da moramo biti vsi ponosni, da se delajo take velike investicije tudi v Pomurju in prebivalci in prebivalke Pomurja smo bili stalni veseli, če se je kaj gradilo in upam, da tudi drugi nimate nič proti, če se kaj v Pomurju gradi.

Zato še enkrat, res, namesto, da bi pomagali ministru Židanu in vladi in njihovim ekipam, da se čim več naredi, se tukaj pogovarjamo raznorazne stvari. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Vizjak kot predlagatelj.
Izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Torej, gospod Smodiš, očitno se mi ne poslušamo, to je naš problem. Mi v bistvu ministru Židanu želimo pomagati. Zakaj? Ker predlagamo, da se na njegovem resorju, na vodarskem delu, povečajo sredstva operativnega programa za vodooskrbo. Pa ne zato, ker želimo pomagati ministru Židanu, ampak zato ker želimo pomagati ljudem, s katerimi mi ne manipuliramo, ampak samo opozarjamo, da so prav tako kot Pomurci, ali Posavci, ali številni prebivalci Slovenije, ki so se znašli v projektih hidravličnih izboljšav in podobno, da se v teh projektih znajdejo tudi tisti, ki naj bi zdaj padli ven, in to so dobršen del Dolenjske, Suhe krajine, ob Ljubljani z Ljubljano vred, tam do Postojne, Gorenjske in tako naprej. Mi ne manipuliramo s temi ljudmi, spoštovani gospod Smodiš, mi vas samo prosimo, da imejte enake vatlje tudi za te ljudi, kot jih imate za Židanove Prekmurce. Nič drugega. Mi privoščimo, ne privoščimo, mi mislimo, da je prav, da imajo vsi Slovenci enake pogoje za življenje, ne pa samo eni. To je point naše diskusije in ne manipulacija, spoštovani gospod Smodiš. Jaz upam, da je to za razumeti.

Jaz bi res rad, da se ne pogovarjamo o diskvalifikacijah posameznikov, ampak da končno kaj naredijo, ne pa da trosijo prazne besede.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Repliko najbrž želite, gospod Smodiš? Repliko. Kje ste bili napačno razumljeni?

BRANKO SMODIŠ (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Poslušam vas in jaz mislim, da tudi gospod Židan pa cela vlada delata maksimalno za dobro vseh ljudi v Sloveniji. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Kot predlagatelj, še enkrat, gospod Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Jaz si tudi želim, da bi. Ampak dejstva kažejo, da ni povsem tako. Dejstvo pa je, da se je Vlada

odločila, da je pač ene projekte izbrala, pri čemer je asistirala pri pripravi večjega števila projektov. Vlada je asistirala tudi pri pripravi, konkretno Ministrstvo za okolje, teh 11 projektov, ki so zdaj zunaj. Zakaj? Zakaj ne spravi teh na isti imenovalec kot ostale? Vi pravite, da zaradi tega, ker ni več denarja, ne v stari ne v novi finančni perspektivi, mi pa pravimo, da je fer, da povečate pravico porabe v novi finančni perspektivi, da bomo tudi te pokrili, ker se mi zdi, da imajo prioriteto pri vodooskrbi glede na kakšen drug projekt, ki je lahko tudi pomemben in potreben za Slovenijo.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Simčič. Samo trenutek. Potem so pa na vrsti Ficko, Krivec in Prevc.

IVAN SIMČIČ (NeP): Spoštovana podpredsednica, spoštovani kolegi!

No, pa se nekoliko preselimo iz vzhodne Slovenije na čisti jug, ker smo danes po nekih besedah prišli samo do Postojne. Govorim o tem, da danes razpravljamo zaradi tega, da vlagamo v Evropsko unijo in si izposojamo denar, ki je potreben za dokapitalizacijo, za slabo banko, za neke grehe za nazaj. Danes razpravljamo o čem? O vodovodih. Pri nas so jih urejali stari Rimljani in Italijani.

Potem govorimo o železnici, o železniški infrastrukturi. Pragersko – Hodoš, lepo, ampak Vlada nas uči, da ni faznih razdelitev projektov. Prva faza se dela. Kaj bi se zgodilo, ali je že po Hodošu tudi morje? Ali imamo Luko v Hodošu ali v Kopru? Govorimo o neki vseevropski povezavi? No, to so grehi za nazaj in resna vprašanja, kdo se je za nekaj strateškega odločal v tej državi. To je res resno vprašanje ljudem za nazaj.

In še nekaj, ko govorimo recimo o projektih in ko govorimo o že nekih tujih izvajalcih in prišel bom na svoj kraj ... Veste, kdaj smo mi zanimivi? Vsake štiri leta ali pa dve, odvisno od volitev. Drugače nas na temu zemljevidu žal ni. Obvoznico Ilirska Bistrica po tridesetih letih izvaja – veste, kdo jo dela? GPK Krk. Ne KPK komisija, ampak GPK Krk iz sosednje Hrvaške. Kam bo šel denar? Kdo bo zaslužil? Kam bo šel davek? Kar se v Ilirski Bistrici dogaja že dvajset let, počasi prerašča in prihaja v Ljubljano. In jaz bom šel čez nekaj ur po avtocesti proti Postojni. Med Vrhniko in Borovnico se dela nek tretji desni pas, v Uncu se dela protihrupna zvočna izolacija, naselje je nastalo pred petimi leti. V Postojni se tudi dela zvočna izolacija pri Ravbarkomandi. In potem pridemo na konec sveta, kjer se začne občina Pivka, posledično Postojna, kjer nimamo denarja za trasirati avtocesto. In veste, kaj so se odločili? Jo bomo delali s Hrvaške pa prišli do Ribnice, kjer so tri občine, pa se bomo potem dogovorili, ker je sedem variant. Jaz ne bom govoril o

nategu, to je slovenska praksa, tu ni nič novega povedanega.

In če se vrnem nazaj na predloge, ker ne mislim samo šimfati, ker nisem tak po naravi. Nekdo je predlagal oblikovanje zakonov oziroma pravno formalnih načel, da se omenjenim občinam dovoli črpanje sredstev, da če imajo pripravljene projekte in gradbena dovoljenja, lahko jutri delajo. To moramo kot Državni zbor sprejeti v okviru operativnega plana. Nič novega. Ampak tu zdaj spet rešujemo nekaj in gasimo. Ko se bomo tukaj pogovarjali o sledečem, se bom oglasil in naslednjič se ne bom več – o novih delovnih mestih. O turizmu in o neki infrastrukturi, ki bo posledično nekaj prinašala. Mi se pa pogovarjamo o stvareh, ki jih imajo naši ljudje že 200, 300 let. Govorim o obnavljanju nečesa, to je pa ena velika žalost, če govorimo, da moramo ljudem dati vodo in tukaj ima Vlada probleme. In očitno nekje grejo fazne razdelitve projektov, nekje pa ne morejo iti.

In še za zaključek. 8 primorskih občin je imelo tudi oskrbo Obale z vodo. 48 milijonov je padlo stran. Zakaj? Ker država ni bila garant, da bo nosilcu te in te občine dala sredstva, da lahko gremo v projekt. Občine, odločite se in delajte, pa se bomo potem zmenili. Ampak leto 2015 bo stečaj določenih občin v Sloveniji. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Jaz bi samo želela nekaj dodati, sem prej pozabila. Minister Dragonja ima pooblastila, da govori v imenu Vlade na tej seji. Sicer pa je na vrsti gospod Branko Ficko. Izvolite.

BRANKO FICKO (PS PS): Hvala za besedo.

Namen priporočil predlagatelja v zvezi s kohezijskimi sredstvi je dober. Seveda s tem ciljem, da pride do realizacije teh 11 oziroma 18 projektov, pripravljenih za izvedbo. Preveč je seveda že bilo te dni povedanega od Odbora za kmetijstvo, Odbora za gospodarstvo in tako naprej, sprejetih priporočil sklepov, ni pa operativnega delovanja. In to funkcijo po mojem mnenju moral prevzeti novi vladni urad za kohezijska sredstva, seveda v koordinaciji s pristojnimi ministrstvi, saj je bil s tem namenom oziroma za to funkcijo bil tudi ustanovljen. Ne pa za birokratsko delovanje, češ nič se ne da in ni denarja. Rešitve se seveda ne predlagajo.

Jaz osebno vidim problem na dveh področjih. Eno so EU sredstva v obdobju 2014–2020 v predlagani višini Ministrstva za kmetijstvo 342 milijonov evrov. Kako so prišli do te višine v okviru možnosti oziroma kakšne prerazporeditve so pripravili znotraj ministrstva glede na same prioritete? Drug problem. Prispevek države v višini 35 milijonov evrov, ki bi bil seveda potreben, da se omenjene investicije začnejo seveda fazno. Res je, da tega denarja v proračunu ni, to pa seveda ne pomeni, da so zaprte vse možne prerazporeditve v okviru ministrstva. Konkretno, če smo pri vodi,

prerazporeditve vodnega sklada – iz obdobja 2013 na 2014 je bilo prenesenih 25 milijonov nerazporejenih sredstev, da seveda ne govorimo o dveh tretjinah denarja vodnega sklada, ki gre v energetiko, ne pa za vodne namene. Pri nas izgleda kot da je najlažje birokratsko reči "ne", rešitve ne poiščemo. Tudi primer iz lokalnega nivoja, volišča v Murski Soboti, kjer je dan zahtevak glede vračila 2,2 milijona evrov zaradi formalne napake pri energetske sanaciji v postopku javnega naročanja. Istočasno je seveda šlo za prihranke, ne za prekoračitve. Vse postopke je nadziralo Ministrstvo za zdravje, ki se takrat ni opredelilo za napake in tudi ni posameznih nakazil ustavilo, še KPK ni dal negativnega mnenja, sedaj zaradi birokratskega pristopa ni iskanja rešitve, bomo denar dajali iz enega v drug žep. Seveda bo na koncu verjetno nastradalo vodstvo.

Jaz proti dobronamernim priporočilom oziroma sklepom kmetijskega in gospodarskega odbora nimam nič, je pa seveda vprašanje, kaj nam lahko rešijo. Rezultat bi lahko dal samo operativni, konstruktivni pristop vladnega urada v koordinaciji z posameznimi ministrstvi. Zopet seveda s ciljem, da se vsi te projekti začnejo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Na vrsti je gospod Danijel Krivec. Za njim dr. Ljubica Jelušič in Franc Breznik.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Lep pozdrav ministru in njegovi ekipi!

Tudi sam sem zdaj že tretjič na tej razpravi. Sodeloval sem na obeh odborih, kjer smo obravnavali to temo in moram reči, da so bili tako odbori kot tudi ta seja namenjeni ravno temu, da skupaj najdemo neko rešitev in da najdemo neko usmeritev za Vlado, ministrstva in vse službe, ki morajo na nek način iskati rešitve znotraj tega formalnega zapleta, ki je nastal.

Da bo kar nekaj težav z realizacijo OP ROPI, je bilo jasno tudi že verjetno v preteklosti, pa bi rad opozoril samo na nekatere stvari, ki so bile tudi v preteklosti že sprožene in opozorjene s strani ene ali druge politične opcije, nazadnje v letu 2009, ko se je kriza že napovedovala. Takrat je bilo s strani poslancev opozorjeno na to, da so obveznosti, ki si jih je država naložila, bistveno krajše v rokavnem smislu kot so obveznosti drugih evropskih držav. In takrat je bila pobuda tako koalicije kot opozicije, da se gre v pogajanja, da se te roke na nek način podaljša – predvsem govorimo o regijskih odlagališčih in čistilnih napravah – pa ni bilo posluha. Takrat je bil tudi predlog z naše strani, da se reševanje regijskih odlagališč prenese na izključno pristojnost Ministrstva za okolje in prostor in celo takratna predsednica odbora, gospa Pečanova, ki je razumela zadevo, je to podprla. Na žalost je bilo takrat glasovanje 7 za in 7 proti in sklep ni

bil sprejet. Zato imamo na tem segmentu še največ težav in teh projektov dejansko ne bomo realizirali, ne bomo pa izpolnili tudi direktive.

Tudi to najslabše črpanje na področju OP ROPI vizavi razvoja človeških virov in razvoja regij ni zanemarljivo in naše pobude gredo v tej smeri, da se ne pride do nekega dejstva, da sredstva iz tega naslova ne bodo počrpana in v tej smeri so vsa ta prizadevanja, ki so bila kot podlaga za razprave na odborih. Odbor za kmetijstvo je kasneje celo na pobudo ministra sprejel podobne sklepe, kot jih danes obravnavamo, glede faznosti in glede dodatnih garancij, da bodo ti projekti tudi izpeljani in da bodo s tem počrpana sredstva iz Evrope. Nikjer jasno ni zagotovila, da bodo vsi ti projekti tudi realizirali, in to pomeni, da ni rečeno, da bodo vsa sredstva iz teh finančnih perspektiv počrpana.

Prej je bilo veliko govora o statistikah in o nekih drugih zadevah pa tudi o tem, da so dobri in slabi župani in da so projekti dobro in slabo pripravljani. Ampak v primeru teh 11 projektov govorimo o projektih, ki so jih župani pripravili v skladu z vsemi navodili vseh ministrstev in so dobili tudi vse njihove blagoslove, če sem zelo slikovit. To ne pomeni, da so bili slabi ali dobri, ampak da so, kot vsi govorite, "ready to go". In ne moremo govoriti o slabih in dobrih županih, čeprav vidim, da so župani že obupali nad to razpravo in nad tem sprenevedanjem. Jasno iz vseh razprav in vseh odgovorov, ki smo jih do sedaj dobili, je samo to, da je na nek način težava samo v tem, da se ta vlada enostavno ne upa ali noče zagotoviti dodatnih sredstev v obstoječi finančni perspektivi. Govorimo o 2014–2020 in glede na to, da ta perspektiva še ni dokončno zaprta, da partnerski sporazum ni podpisan in da tudi operativni programi niso zaključeni, je dejstvo, da ima ta vlada možnost najti rešitev, o čemer vsi govorite. O tem je govoril tudi minister, predlagal sklepe, vendar danes ni z nami, da bi na to odgovoril. In nam je vsem jasno, da tudi organ upravljanja, v tem primeru služba, ki je sedaj pri Vladi, nima inštrumenta, da bi lahko te pogodbe sprocesirala. Ključni člen v tej zgodbi je to, da se alocira ta sredstva na te podprograme, ki imajo dejansko projekte, ki so tik pred izvedbo, in ne moremo tu zapirati oči pred dejstvom, da to ta vlada, ta ministrstva in ti uradniki lahko naredijo. In tu nismo v istem položaju, kar ste prej opozarjali, 2007, 2008, 2012 in tako naprej. Ni res. V tem trenutku se ta sredstva v finančni perspektivi 2014–2020 lahko zagotovijo in se s tem omogoči tudi kvalitetna pitna voda za vse te projekte, za katere pa vsi ugotavljate, da so potrebni. Ne vem, v čem je problem. Kako očitno prisiliti Vlado, da bo razumela potrebe in da bo razumela, da so ti projekti rešitev, da bodo tudi sredstva počrpana? Vsi to razumemo, nočemo pa izvesti konkretnih rešitev. Zanimivo, da je tudi minister za kmetijstvo, ki je ne nazadnje tudi podpredsednik Vlade, predlagal enake sklepa na Odboru za kmetijstvo. To pomeni, da se zaveda odgovornosti. Ker če ta sredstva iz stare

finančne perspektive ne bodo počrpana, bo nekdo moral za to odgovarjati. In vsi ugotavljate, da so to edina sredstva, ki v tem trenutku omogočajo razvoj in da imamo projekte, ki imajo gradbena dovoljenja in vsa dovoljenja, ki so potrebna za izvajanje, in ne bomo imeli nobenega zamika pri črpanju te finančne perspektive in nočemo tega razumeti. Očitno je nek drug minister v tej vladi močnejši in si je svoje projekte že rezerviral in jih ne spusti iz rok, vendar mora nekdo pri tem narediti korak in presekat to zadevo. Mislim, da smo poslanci dolžni, da na to opozorimo, tudi skozi take razprave. Govorimo o nekih zneskih, na drugi strani, ko je treba zapirati dolgove, ki so jih ustvarile banke, ni noben problem alocirati milijarde in milijone brez sklepov Državnega zbora. V tem primeru, ko pa imamo možnost, se pa nekdo spreneveda in nima jasnih videnj in odločitev, da bi cirka 200 milijonov prenesel na programe vodooskrbe v finančni perspektivi 2014–2020 in s tem omogočil, da se kvalitetno črpajo kohezijska sredstva, da ne pride do izpada porabe iz prejšnje finančne perspektive in da tudi ti projekti, ki so nujni, dobijo svojo pravico. Na drugi strani pa se v tem parlamentu opravi razprava o tem, da je treba pravico do zdrave pitne vode umestiti v ustavo. Mislim, da ljudje to poslušajo in na drugi strani opazujejo naše sprenevedanje, kako ne moremo najti sredstev. In tu ne gre za novo zadolževanje, da ne bo pomote. Gre samo za to, da se v tej finančni perspektivi, ki je še vedno v pogajanjih, dodatno prerazporediti sredstva na vodooskrbo. Upam, da bodo vsi poslanci do konca razprave to tudi razumeli, kajti tudi včeraj na odboru se je kasneje pokazalo, da pa vsi le niso tako zavedeni, da ne bi razumeli, v čem je ključ tega problema in tudi rešitve.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Krivec.

Dr. Ljubica Jelušič, izvolite.

DR. LJUBICA JELUŠIČ (PS SD): Najlepša hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Lep pozdrav vsem skupaj, posebej vsem predstavnikom in predstavnicam Vlade!

Že uvodoma bi rada povedala, da bom svojo razpravo zgradila na podlagi vedenja, do katerega smo prišli tisti poslanci in poslanke, ki delamo na Odboru za zadeve Evropske unije, tam pa te problematike, priprave na to izredno sejo, nismo obravnavali. Danes ste večinoma v razpravi že sodelovali tisti, ki ste poznali diskusije tako z Odbora za kmetijstvo in okolje kot tudi z Odbora za gospodarstvo, zato se bodo in tudi se verjetno naše razprave nekoliko razlikujejo. Opozorila bi tudi na to, da je pravzaprav problem tudi v tem, da poslanci na različnih delovnih telesih obravnavamo problematiko koriščenja evropskih sredstev. Da so z nami kot sogovorniki s strani Vlade tudi predstavniki različnih ministrstev in da imamo včasih nekoliko razpršen občutek glede tega,

kako pravzaprav deluje ta sistem upravljanja in nadzora nad koriščenjem evropskih sredstev v naši državi. Resnica je tudi, da se je ta sistem skozi različna leta v preteklosti zelo spreminjal, odgovorna ministrstva so se preoblikovala in je tudi zato mogoče nekoliko težje slediti raznim napakam, ki so se v zvezi s tem dogajale v preteklosti in v preteklih vladah. Mislim, da ni težko in nič hudega ni, če priznamo, da so pretekle vlade na nekaterih točkah, ko je šlo za koriščenje evropskih sredstev, delale napake, ko so vzpostavljale ustrezen sistem upravljanja in nadzora, kajti vse so vendarle poskušale priti do tistega rezultata, ki bi v smislu organizacije omogočil najbolj učinkovito črpanje evropskih sredstev. In zato sem tudi jaz na strani vseh tistih razpravljalcev danes, ki so poudarjali predvsem dejstvo, da ne glede na to, od kod prihajamo, iz katerega konca Slovenije, iz katere politične opcije, naš skupen cilj mora vendarle biti, da pride do čim bolj uspešnega črpanja evropskih sredstev, in to isto seveda pričakujemo tudi od Vlade. Ne glede na to, v katerem ministrstvu je nek organ, ki se ukvarja s tem črpanjem, ali v Kabinetu predsednice Vlade, ali je to nek samostojen organ ali samostojna služba Vlade, v vseh primerih pričakujemo, da je vsem nam skupen cilj čim boljše in čim uspešnejše črpanje evropskih sredstev.

Na Odboru za zadeve Evropske unije smo se seznanili z dejstvom, da je prav v okviru operativnega programa, ki ga danes obravnavamo, to je OP ROPI, prišlo v preteklih letih do težav s črpanjem in je bilo črpanje evropskih sredstev v okviru tega programa bistveno slabše kot v preostalih dveh. Vlada nas je ves čas opozarjala, da je bilo v prvih 7 letih črpanja teh sredstev premalo izkoriščenih sredstev in da je prav zaradi tega prišlo tudi do kopičenja zahtev do proračuna v zadnjih 2 letih izvajanja te finančne perspektive, to je v letih 2014 in 2015. To pomeni velik pritisk na proračun, ko je treba zagotavljati lastno udeležbo in ko je treba zagotoviti vsa sredstva za to, da program sploh teče, v čakanju, da potem Evropska komisija v nekem trenutku povrne vsa vložena sredstva v projekte, ki potekajo pri nas doma. Se pravi, da v nekem določenem obdobju, tudi recimo v letošnjem letu, je breme črpanja evropskih sredstev v našem proračunu zelo vidno, zelo veliko sredstev je torej treba rezervirati za ta namen.

Rada bi tudi opozorila, da smo, upam si trditi, tudi s pomočjo poslancev in Odbora za zadeve Evropske unije uspeli prepričati Vlado v letošnjem letu, da je za potrebe OP ROPI in projektov, povezanih tako z vodooskrbo kot z okoljem v celoti, namenila dodatna sredstva. Čeravno jih v proračunu za leto 2014 ni bilo, je Vlada s svojim sklepom 26. marca 2014 zagotovila dodatne pravice porabe v skupni višini 103,4 milijona sredstev, od tega je bilo treba zagotoviti 12,4 milijona sredstev za slovensko udeležbo. Teh sredstev v proračunu Ministrstva za kmetijstvo in okolje ni bilo v

letošnjem proračunu in Vlada je morala to poiskati v drugih ministrstvih oziroma v okviru rezerv ter omogočiti Ministrstvu za kmetijstvo, da je lahko nadaljevalo s podpisovanjem sofinancerskih pogodb in tudi z izvedbo določenih projektov. Samo kritik na račun Vlade in tudi Ministrstva za kmetijstvo danes ne smemo govoriti, je pa res, da ko smo dosegli prvi cilj, torej teh 12,4 milijona soudeležbe, se nam je zdelo, da je tovrstna pot lahka in zato sedaj pričakujemo oziroma nekateri pričakujete, da je možno na enak način zagotoviti še sredstva za preostalih 11 projektov, ki čakajo v tako imenovanem drugem razrezu dodatnih pravic porabe. Žal v poročilu, ki nam ga je Vlada pripravila za prvo četrletje črpanja sredstev evropske kohezijske politike za letošnje leto, torej za obdobje januar 2014–marec 2014, Vlada že ugotavlja oziroma piše, da teh omenjenih 11 zahtevkov ne bo več mogoče obravnavati v okviru potekajoče oziroma iztekajoče se perspektive 2007–2013, temveč jih bo treba očitno prenesti v prihodnjo perspektivo, torej 2014–2020.

Jaz torej razumem v kakšnih težavah je vlada, če mora v okviru sedanje perspektive iskati neka dodatna sredstva, zlasti upošteva dejstvo, da se mora pogajati z občinami, ki so leta 2007 dobile določene odločbe brez tega, da bi te odločbe predvidevale fazno izvajanje projektov. Sedaj pa je ta vlada postavljena in situacija, ko se mora pogajati za nazaj in prisiliti te občine, da morebiti vendarle svoje projekte spravijo tudi v fazno obliko in na ta način morda privarčujejo nekaj sredstev, ki bi jih bilo mogoče naknadno razdeliti na teh 11 projektov, ki so iz dodatnih pravic porabe. Če vlada ugotavlja, da to ni mogoče, bomo morali verjetno vsi skupaj pristati na spoznanje, da bi bili lahko ti projekti črpani iz nove finančne perspektive. Tu pri tem dejstvu pa sem jaz tudi na strani vseh tistih, ki danes tu trdijo, da bi bilo prav, da se v novi finančni perspektivi zanesljivo zagotovi sredstva tudi za teh 11 projektov in da se pri tem ne postavlja nekih na novo postavljenih pogojev, vključno s pogoji ponovne proučitve presoje vplivov na okolje in še marsikaj drugega. Skratka, pametno bi bilo, če je Ministrstvo za kmetijstvo in okolje teh 11 projektov že v preteklosti spremljalo in pazilo na to, da bodo ustrezno pripravljene za morebitno odločbo o izvajanju, potem bi bilo verjetno korektno, da so pod pogoji, pod katerimi so bili doslej vodeni, tudi sprejeti v novo finančno perspektivo.

Glede teh napak v preteklosti bi rada rekla še nekaj. Kolega Pukšič je omenjal kazenske ovadbe, in sicer mnenja je bil – me veseli, da je zdaj v tem trenutku z nami –, da je za vse tiste, ki so povzročili neuspešno porabo evropskih sredstev v preteklosti, treba pač poiskati stopnjo krivde in tudi vlagati potrebne kazenske ovadbe, če se bo to seveda izkazalo za potrebno. In ko ste govorili o tem, za koga vse bi morale biti te kazenske ovadbe, ste začeli s predsednikom Pahorjem in naprej. Jaz bi rekla,

da za vlado, ki jo je vodil predsednik Pahor, bo on zagotovo prevzel svoj del odgovornosti, opozorila pa bi na tisto, s čimer imamo danes že ves čas težave, in sicer, da so ključni problemi z neporabo ali slabo porabo evropskih sredstev vezani na način izdajanja odločb v letu 2007. Kakorkoli nekateri skočite pokonci, ko slišite določene letnice, in mislite, da je treba skočiti v bran vladam, ki so takrat vladale, vsi, ki smo bili nekoč v vladah, moramo za svoje obdobje prevzeti odgovornost in tukaj se ni mogoče znebiti odgovornosti za to, da so bile določene odločbe brez gradbenih dovoljenj in brez faznosti izdane prav v letu 2007. To in seveda podaljševanja teh pogodb na istih neustreznih podlagah kasneje je povzročilo velike težave, ki jih ima tudi aktualna vlada. Torej, če bodo potrebne ovadbe, potem naj gredo nazaj do vseh tistih, ki so zakrivali slabo porabo evropskih sredstev, pri čemer pa spet, opozarjam tudi jaz na dejstvo, da ne smemo posploševati črpanja sredstev na vseh operativnih programih, kot da gre za slabo črpanje.

Nekateri razpravljavci so danes govorili o tem, da ne gre posploševati, da sta dva operativna programa, pri katerih je zelo dobro – ali vsaj eden, saj so bila na človeških virih porabljena skoraj vsa sredstva, na razvoju regij ne tako zelo odlično, pa vendarle zelo dobro – in da moramo biti zaskrbljeni samo nad situacijo, do katere prihaja v tem trenutku v operativnem programu, ki zadeva okoljsko infrastrukturo.

Jaz bi zaključila svoje razmišljanje s tem, da upam, da bomo nadaljevali z razpravo o koriščenju in črpanju evropskih sredstev na način, kot smo ga postavili tudi v okviru Odbora za zadeve Evropske unije, in sicer tako, da bomo na četrto leta nadzirali oziroma poslušali in spremljali poročila Vlade o tem, kako ti procesi potekajo in da bomo tudi v pravnem trenutku lahko še dodatno opozorili na možnosti, ki bi jih Vlada lahko v teh ustreznih smereh črpanja v prihodnosti lahko imela.

In čisto za konec. Eden od razpravljavcev se prej vprašal, kaj je predmet današnje diskusije. Jaz bi rada zaradi vseh tistih, ki nas spremljajo danes, vseeno opozorila, da predmet današnje diskusije, tako kot je bil sklican in tako kot se na prvi pogled zdi, glede na gradivo, ki ga imamo pred sabo, ni tisto, o čemer danes že ves dan v resnici razpravljamo. Sklic te seje je bil narejen in ima tudi naslov Predlog priporočila v zvezi z zaustavitvijo izplačil kohezijskih sredstev. In v zvezi s tem so tudi vsi dodatni dokumenti, ki so bili k tej zahtevi za izredno sejo priloženi. Vsi govorijo o problematiki 185 milijonov sredstev, ki so zadržana v Bruslju. V zvezi s tem je Vlada dala po mojem mnenju zelo dober in zelo konstruktiven odgovor o vseh svojih prizadevanjih, kako priti do teh 185 milijonov, postopoma, v fazah, najprej za tiste vmesne zahtevke, ki niso med projekti, ki so bili očitno vodeni z nekimi od revizorjev ugotovljenimi napakami, in potem seveda z odpravljanjem napak pri teh projektih, spornih

projektih, da se potem po možnosti pride do celotnega zneska sredstev. Zanimivo pa je, da danes v diskusijah ne slišim prav veliko kritik na ta račun. Sprašujem se, zakaj ni več problem 185 milijonov zadržanih sredstev. Mogoče tudi zato, ker je bil to samo razlog, zakaj v resnici govorimo o neki drugi temi. 185 milijonov sredstev ne bo mogel reševati parlament. V Bruslju se bo morala pogajati Vlada, šefica Službe za razvoj in evropska kohezijska sredstva in morebiti še kdo drug v imenu Vlade. Mi parlamentarci pa v Bruslju ne bomo iskali teh zadržanih 185 milijonov. Je pa res, da bi pa lahko prispevali k samokritiki ob spoznanju, zakaj je prišlo do napak pri nekaterih projektih. To pa je res.

Tisto, kar je bil verjetno čisto zares pravi namen te seje, je bila razprava o 11 projektih, ki potrebujejo dodatne pravice porabe. Jaz mislim, da je razprava seveda legitimna, tudi iz tega naslova, ampak prav je, da pošteno povemo javnosti, da smo imeli skrit namen, najprej sklicati sejo zaradi zadržanih sredstev v Bruslju, potem pa razpravljati o tistem, kar nas pravzaprav vse skupaj najbolj skrbi in to je, kako zagotoviti vodo v nekaterih predelih Slovenije s pomočjo evropskih sredstev. Jaz bi tej drugi potrebi pritrdila in bi rekla, poiščimo z vsemi možnimi sredstvi denar v okviru nove finančne perspektive, pri čemer pa ne pozabimo še na nekaj. Novo finančno perspektivo moramo narediti operativno. To pa je tisto, kar mene osebno skrbi. Torej, do kod smo prišli z usklajevanjem partnerskega programa in kako izgledajo operativni programi za novo finančno perspektivo in če je treba, naj o tem ne razpravlja samo Vlada in naj ima pri tem tudi podporo Državnega zbora. Šlo bo za več milijard sredstev in za naš razvoj v prihodnjih sedmih, osmih letih. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Sedaj je na vrsti za razpravo gospod Franc Breznik, pripravi naj se prosim magistrica Jana Jenko, za njo mag. Branko Grims, potem gospod Marko Pavličič in za njim mag. Majda Potrata.

Gospod Franc Breznik ima besedo.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Gospa podpredsednica, najlepša hvala.

Jaz bom govoril predvsem o teh sedmih priporočilih, ki smo jih predlagatelji danes predlagali. Predvsem bi še enkrat opozoril na 6. člen teh priporočil, da v Državnem zboru m kot predlagatelj predlagamo Vladi Republike Slovenije, da zagotovi 35 milijonov evrov lastne udeležbe na omenjenih 11 projektih, ker bo samo skozi pobrani davek na dodano vrednost v državni proračun dobila plačanih več kot 40 milijonov evrov.

Spoštovani kolegice in kolegi, problematika črpanja evropskih sredstev ni samo tista, ki smo jo napisali tukaj v pripravljeno

gradivo, ampak ima tudi nek širši prostor. Mi imamo iz perspektive 2007–2013 odprtih še 1,7 milijarde sredstev, ki jo lahko nekako počrpamo. V drugi vladi Janeza Janše smo nekako zagotovili neko ekonomsko politiko, ki se je distancirala od močnega zadolževanja te države, ampak je predvsem iskala torej učinke v projektih, kjer lahko dobimo za relativno mali vložek dosti multiplikativnih učinkov, predvsem v majhnih in srednjih slovenska podjetja. In to strategijo smo si nekako nastavili predvsem pri močnemu, koncentriranemu črpanju evropskih sredstev.

Jaz bom na enem primeru, ki je nekaj posebnega, opozoril tudi na izredno slabo delovanje birokracije v Sloveniji, slabo delovanje te Vlade. Gre za projekt oskrbe severovzhodne Slovenije z zdravno, čisto pitno vodo, ki je potekal zadnjih nekaj let in se zaključil lansko leto. Ta projekt je tekel skozi 2 fazi, druga faza se v bistvu ni začela. 1. faza je šla skozi Slovenske gorice preko občin, kot so Sveti Cerkevnik, Lenart, Benedikt, Jurovski dol in preko občin Duplek, Šentilj in seveda do kraka v Gornji Radgoni. Približno 45 kilometrov vodovoda in šlo je za rekonstrukcijo, totalno prenovno vodovoda skozi Slovenske gorice, ki je bil star v nekaterih krakih več kot 40 let. Imeli smo celo vrsto izrednih stanj, vodovod je puščal, imeli smo dostikrat položenih tudi celo vrsto zastarelih cevi, imeli smo izredne stroške s samimi popravili in seveda moteno oskrbo tudi za tiste, ki bi se na novo priključili v ta vodovodni sistem. Mi smo ta projekt speljali, ampak pogledajte zgodbo. Projekt je bil zasnovan in financiran z evropskega kohezijskega sklada v vrednosti 59 %, imeli smo udeležbo občin v rangu 27 % in države preko Ministrstva za kmetijstvo v rangu 14 %. V lanskem letu, ko je bil projekt zaključen, nam država dolguje 5 milijonov evrov. Nekaj manj kot 5 milijonov evrov. Torej, samo Ministrstvo za kmetijstvo. Tisti skrbnik pogodbe na Ministrstvu za kmetijstvo je iskal nove in nove izgovore. V času ministrovanja gospoda Židana ni bila plačana za ta projekt niti ena situacija. Ponavljam, niti ena situacija. Mislim, da so imeli pred nekaj dnevi krizni sestanek, postavil sem tudi poslansko vprašanje ministru Židanu, konkretnega odgovora nisem dobil. Torej, kaj se je zgodilo? Te male občine, ki imajo proračune dva in tri milijone evrov, lenarška občina mogoče približno osem milijonov evrov, so morale v tem trenutku zaradi neprofesionalnega delovanja določenih ljudi na Ministrstvu za kmetijstvo, predvsem pa iz osebne odgovornosti gospoda Židana, najeti kratkoročne kredite. Za tisto, kar bi moralo Ministrstvo za kmetijsko pokriti, so morale torej te občine vzeti kratkoročni kredit, zato da so poplačale vse podizvajalce na tem projektu, in nekako zaključiti projekt. Do danes teh sredstev še niso dobile.

Takšno je delovanje politike, eno je zavzemanje nekaterih politikov za zdravno, čisto pitno vodo, drugo pa njihovo operativno delo. In minister Židan je tipični predstavnik velikega

človeka, ki se bori za zdravo čisto, pitno vodo, v operativnih zadevah pa ne dela tega, kar bi moral. Seveda si tudi sam želim, da se tudi prekmurski krak razvije, mislim da kaže tudi statistika v Prekmurju na izredno obolenost ljudi, katere vzrok bi lahko bila nezdrava voda in podpiram tudi projekte v Prekmurju. Rad bi pa opozoril Prekmurce, da se je minister Židan marsikdaj izkazal, da govori dosti, rad se je pokazal pred kamerami, njegov operativni del pa je izredno šibak. In to je tisto, na kaj opozarjam, na prakso, ki smo jo imeli v Slovenskih goricah. Mislim, da tudi tukaj so bili občani izredno ogroženi, imeli smo moteno dobavo čiste pitne vode, imeli pa smo seveda tudi nekaj gospodarskih problemov. V občini Benedikt je župan pred leti izvrtal vrtino in tudi za bodoče terme smo v Benediktu potrebovali dotok vode približno 22 litrov na sekundo, da bi morebitni izvajalec tega projekta lahko začel ta projekt. Torej, ni šlo samo za čisto oskrbo prebivalstva ampak tudi za gospodarske potrebe za čisto pitno vodo. In na to opozarjamo v Slovenski demokratični stranki. Izredno slabo delovanje birokratskega sistema, nekaterih politikov in vsi ti ljudje, ki bi lahko vplivali na močno porabo evropskih sredstev po stari perspektivi v višini 1,7 milijarde evrov, so odgovorni, da ta sredstva ne bomo počrpali.

In današnja seja, ki smo jo sklicali, gre točno v smeri tega. Imamo sedem predlogov, priporočil, ki mislim, da so kot neka pomoč ministru, tako gospodarskemu, kmetijskemu in mogoče tudi finančnemu ministru, da ta sredstva počrpajo in da zagotovijo tudi gospodarstvo tem malim podizvajalcem, ki bi lahko v tem trenutku delali na teh projektih, da zagotovijo tudi nek gospodarski obstoj, ekonomski obstoj. In menim, da za to potrebujemo bore malo sredstev, za ta drugi del, ki je sofinanciran iz našega proračuna, da počrpamo ta sredstva. In to je bil naš namen, šlo je za en iskren namen, pošten namen, na pa za neko politično govoričenje tukaj v parlamentu. To so cilji, ki jih v Slovenski demokratični stranki marsikdaj tudi zasledujemo. Najlepša hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Jana Jenko, ki je sedaj ni v dvorani. Zatorej ima besedo mag. Branko Grims, ki ga ravno tako sedaj ni v dvorani. Na vrsti je mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala, gospa podpredsednica.

Samo to bi rekla, da bom podprla amandmaje štirih poslanskih skupin. Utemeljitev za to vidim v mnenju Vlade, ki meni, da s 35 milijoni ne rešimo problema, bi pa opozorila, ker je bilo o faznosti veliko govora, da če prijavitelji sami projekta niso razdelili na faze, jih nihče k temu ne more prisiliti.

Se mi pa zdi dobro še, da načrtujejo spremembe ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa za razpravo.

Besedo ima mag. Andrej Šircelj, za njim se prosim pripravijo gospa Marjana Kotnik Poropat, gospa Alenka Jeraj, gospod Jože Tanko, gospod Jani Möderndorfer. Mag. Andrej Šircelj ima besedo.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica.

V zvezi s črpanjem evropskih sredstev je pravzaprav treba po mojem mnenju reči naslednje. Dejstvo je, da črpanja niso uspešna in da niso takšna, da bi lahko počrpali vsa sredstva, ki so na razpolago. Tako je bilo dejansko počrpanih le 66 % sredstev, ki jih imamo na razpolago in navsezadnje po zagotovilih predvsem občin in po zagotovilih tistih, ki pripravljajo projekte, ti projekti obstajajo. Ti projekti obstajajo, na drugi strani pa enostavno nastajajo zastoji. Jaz mislim, da predvsem na ravni same Vlade, ne glede na to, katera ministrstva se s tem ukvarjajo.

Na začetku seje je kolega Han rekel, da zastajajo zadeve na Ministrstvu za finance. Ne vem, ali se je potem ugriznil v jezik ali ne, ampak verjetno je bil to nek izpad, ki ni bil dan ravno dobronamerno, pa vseeno. S temi sredstvi in s temi projekti se ukvarjajo številni uradi, številna ministrstva, vsak s svojega področja in po mojem mnenju je sama koordinacija tega področja slaba. Tudi ne rečem, da bo zaradi tega, ker se je zdaj celotno črpanje evropskih sredstev preselilo v Kabinet predsednice Vlade, kaj boljše. To, da smo preselili nek sektor ali neko področje v sam Kabinet predsednice Vlade ne daje avtomatičnega zagotovila za to, da se bo karkoli spremenilo. Še vedno so tukaj drugi organi, še vedno so tukaj pristojnosti drugih in mene predvsem zanima, kaj se bo na operativni ravni dogodilo na Vladi, da bo to šlo hitreje in da bo to šlo učinkoviteje in uspešneje. Zelo poenostavljeno povedano, papirji oziroma predlogi za črpanja pridejo na določeno ministrstvo in se potem pač zadržujejo te papirji na določeni mizi, določeno število ur, določeno število dni, opravljajo se različni razgovori, pripravljajo se projekti, obstajajo neke komunikacije, zapisi, izpolnjevanje obrazcev in tako naprej. In ključ za to, da bomo bolje črpali ta sredstva, je vsekakor tudi v tem, da se celotni postopki na operativni ravni izboljšajo. V kar pa dvomim, ker navsezadnje že nekaj let ugotavljamo, da ti postopki niso optimalni. Meni je žal, da danes ni tukaj tudi drugih ministrov, ki so odgovorni za to zadevo, ampak, minister ali državna sekretarka, kaj bo narejeno na operativnih postopkih za to, da se bo to učinkoviteje delalo. Ker jaz mislim, da se ne. Dela se z istimi ljudmi. Ljudje, ki so navajeni delati že 20 let ene in iste zadeve, enkrat na enem delovnem mestu, drugič na drugem delovnem mestu, zmeraj malo višje, z istimi postopki, z istim mišljenjem, podobnim mišljenjem, tukaj se dejansko nič ne spremeni.

In verjetno bi se kaj moralo in jaz mislim, da je treba tudi tukaj nekaj narediti na kadrovskem področju, da se vse skupaj ne dela samo po inerciji, ker tako se nikamor ne pride.

Drugo vprašanje, ki se mi zdi tukaj izredno pomembno, je, kako je zastoj teh sredstev v Bruslju. 185 milijonov evrov je zaustavila bruseljska administracija zaradi bojda netransparentnih postopkov in ker ni nadzora. In mene ne zadovolji takšno poročilo in kako se bo to dogajalo, da se bo to dogajalo postopoma in tako naprej, kar je govorila kolegica Jelušičeva. Mislim, da je problem tukaj resnejši in me dejansko zanima, kakšen je operativni načrt, da se to sprostí, da se ta sredstva dejansko dobi in da se prepreči to, da bodo blokirana še naslednja sredstva. Če govorimo kratkoročno. Dolgoročno pa seveda, kaj je s strateškimi projekti za obdobje 2014–2020. Enostavno nimamo strateških projektov. Zakaj jih nimamo? Po eni strani slišimo, da je tega dovolj, po drugi strani me zanima, kakšna je pomoč različnih vladnih služb za tiste projekte, ki pa bi dejansko lahko šli v to finančno perspektivo. Jaz mislim, da gre pri črpanju teh sredstev tudi po slovenskem znanem načinu za metanje polen pod noge, za fovšijo enega ali drugega, zato, da se nekaj ne naredi, namesto da bi se stremelo k temu, da se nekaj naredi. To se vleče predolgo časa in zaradi tega je na izgubi Slovenija, zaradi tega imamo manj investicij, zaradi tega imamo več nezaposlenih, zaradi tega imamo posledično večje zadolževanje, večji primanjkljaj in navsezadnje gre vse skupaj na koncu v breme državljanov in državljanek.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Marjana Kotnik Poropat, ki je sedaj ni v dvorani. Mag. Branko Grims ima besedo, ki ga ravno tako ni. Gospod Jože Tanko, tudi ne. Gospod Franc Jurša, ga ni v dvorani. Gospoda Riharda Branislja tudi ne. Pripravita naj se gospod Zvonko Lah in gospod Brane Golubovič. Izvolite, gospod Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoča, za besedo.

Še enkrat. V Slovenski demokratični stranki smo mnenja, da za izvedbo teh 11 projektov obstaja prava pot, pravi način, ki smo ga danes tu predstavili, ne samo jaz, tudi kolega Vizjak pa tudi kolegi iz drugih strank, samo če je volja na strani Vlade. Če ta volja je, potem bi moralo Ministrstvo za okolje in prostor takoj stopiti v stik s tistimi investitorji, kjer po njihovem mnenju projekti ne bodo izvedeni do konca leta 2015. Če bi tem investitorjem, tem županom predlagali fazno gradnjo in jim zagotovili na nek način, da bodo sofinancirani projekti tudi iz nove finančne perspektive v enakem obsegu, enakem odstotku, mi verjemite, da bi z veseljem temu vsi pritrdili in bi z njim podpisali novo odločbo in s tem pridobili nekaj sredstev – ne samo nekaj

sredstev, kar precej sredstev – za vključitev teh overcommitment projektov. Enako bi lahko pogledali tudi na področje prometne infrastrukture, na investicije v železnice, kjer po našem mnenju ostaja velika rezerva, za katere projekte pa ni nadomestila, ker bi morali biti projekti prijavljeni do konca 2013. Vsa ta sredstva bodo zagotavljala v enem letu začetek izvedbe vseh 11 projektov, s tem da se ti projekti potem nadaljujejo v novi finančni perspektivi. Seveda pa bi si morala Vlada, če hočemo vse te projekte, tiste, ki so na področju vodooskrbe, nekako spraviti pod streho v operativnem programu zagotoviti nekaj več sredstev, tako kot je predlagal kolega iz ljudske stranke približno 450 milijonov. To je vse možno, samo če se hoče. Seveda je pa kar nekaj operativnega dela. Dogovoriti se s temi investitorji, kateri projekti ne bodo dokončani, pri faznosti opredeliti, kje je tista meja, do kje se zgradi, do kakšne vrednosti, to pa seveda terja nek napor na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje.

Mislím, da se mora najti v vladi to razumevanje, ta volja, da se v to gre, da se reši ta evropska sredstva pred propadom oziroma pred tem, da ostanejo v Bruslju. Mislím, da je to odgovornost te vlade, veliko časa pa za ta korak nimamo, vsi skupaj. Prepričan sem, da to razumete tudi poslanci koalicije in da boste v dobrobit tiste tretjine državljanov, ki je vključena v te projekte, tudi šli v ta postopek in tako tudi izvedli.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Ali želi imeti predstavnik Vlade tudi besedo ob zaključku? Želite. Izvolite, gospod minister. Splošne razprave ali potem kasneje ob amandmajih, če želite?

Gospod Metod Dragonja ima besedo.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa. Spoštovani poslanke in poslanci, gospa predsedujoča! Diskusija pravzaprav kaže, da ni velikega razkoraka tako med predlagatelji kot pozicijo in opozicijo glede potrebe, da se kohezijska sredstva učinkovito črpajo. Glede tega je pravzaprav enotno mnenje, ker vsi se zavedamo, da je to za gospodarsko oživitvev in tudi za realizacijo številnih projektov, ki čakajo na svojo realizacijo, zelo pomembno.

Seja je sklicana z namenom, da se razpravlja o zaustavitvi črpanja kohezijskih sredstev in to je glavni problem, s katerim se v tem momentu ukvarja Vlada. Kako doseči deblokado teh sredstev, kaj je treba narediti in včeraj je bilo na Odboru za gospodarstvo to tudi v grobem predstavljeno, to predstavljeno imate tudi v gradivu in trenutno smatram, da je glavni problem Slovenije v Bruslju, da je Slovenija izgubila del svoje kredibilnosti. Kredibilnost smo pa izgubili zato, ker je bilo pri izvedbi projektov, ki so se izvajali v pretekli finančni perspektivi, odkrita vrsta pomanjkljivosti. Mislím, da je prišlo do tega, da so se pojavile poneverbe in različne napake pri večjem številu projektov – točne

številke so navedene v gradivu Vlade, mislím, da gre za več kot 30 projektov – in da je iz tega naslova treba vračati kar znatna sredstva in to je tisto, kar je pravzaprav eden od glavnih razlogov, zakaj nam je Evropska komisija ustavila črpanje in to še posebej v povezavi z določenimi pomanjkljivostmi, ki se nanašajo na izvajanje Zakona o javnih naročilih.

Mislím, da je danes diskusija tudi pokazala, da ni problem v tem, da nimamo projektov. Projektov je veliko, projekti čakajo v vrsti, problem pa je v tem, da so bili nekateri projekti ali slabo pripravljene ali pa se slabo izvajajo, zato so praktično blokirana sredstva, v stari finančni perspektivi pa pravni dokumenti, na osnovi katerih so bile podeljene pravice uporabe, ne omogočajo, da se ta sredstva vzamejo. In odgovornost v tem delu se je zahtevala. Mislím, da Vlada zdaj gleda bolj na to, da rešimo nastalo situacijo in že Vlada Republike Slovenije, ki je v letu 2012 ocenila to situacijo, je postavila način, kako ta tveganja črpanja kohezijskih sredstev zmanjšati, in odobrila dodatne pravice uporabe v višini 181 milijonov evrov in potem dodatno še 30 milijonov evrov, s čimer se predvsem znižajo tveganja pri črpanju kohezijskih sredstev.

Mnenje Vlade je, da je treba ključno usmeriti energijo v to, da zagotovimo uspešno in učinkovito izvajanje projektov in da je to pravzaprav glavni garant za to, da se bodo kohezijska sredstva uspešno lahko črpala. Ocenjujem tudi, da je pravzaprav cilj predlagateljev današnje izredne seje predvsem ta, da se predlaga dodatne pravice porabe za projekte, ki še niso bili vključeni v staro finančno perspektivo, in da pravzaprav s tem še dodatno zmanjšamo tveganja, ki so vezana na učinkovitost črpanja kohezijskih sredstev. Zato obstaja za stališče Vlade, ki takšnega predloga ni podprla, vrsto razlogov, so pa predvsem javno-finančne narave, ker Vlada ocenjuje, da je finančni vzvod, ki je bil vzpostavljen z obstoječimi z overcommitmenti, zadosten, da bo omogočil učinkovito črpanje finančne perspektive tudi po Operativnem programu ROPI, dodatno povečanje odhodkov pa bi pravzaprav povečalo proračunska tveganja, ker bi dodelitev dodatnih pravic pomenila neposredni odmik o zastavljenih javno-finančnih ciljev, predvsem kar se tiče primanjkljaja proračuna v letih 2014 in 2015. In s tem bi bilo ogroženo tudi izvajanje programa stabilnosti, ki ga je Vlada Republike Slovenije predložila Bruslju.

Nova finančna perspektiva za obdobje 2014–2020 v tem momentu še ni operativno odprta. Zato bi rad opozoril na to, da ne moremo govoriti o tem, da so sredstva že razdeljena ali da se sredstva v tem momentu delijo in da je to razlog, da Vlada nasprotuje dodatnim pravicam uporabe, ki bi se prenašale iz stare v novo finančno perspektivo. Nova finančna perspektiva je v tem momentu v usklajevanju partnerskega sporazuma in v pripravi operativnega programa,

ki je bil Evropski komisiji predložen, in ta operativni program ima več tako zvanih programskih ciljev, na osnovi katerih se bodo šele potem določile vsebinske prioritete pri nadaljnjem izvajanju kohezijske politike.

Posebej moram poudariti, da je bil v pretekli finančni perspektivi velik poudarek na okoljsko in prometno infrastrukturi, v novi finančni perspektivi bo vsebinski poudarek predvsem na razvoju podjetništva, razvoju pospeševanju inovativnosti, socialni koheziji in zaposlovanju. To se pravi, da obstaja določeno tveganje, da dodatne pravice porabe za predlaganih 11 projektov v višini 236 milijonov evrov lahko ne bi bile umeščene v novo finančno perspektivo iz kohezijskih sredstev in bi predstavljale pritisk na integralni del proračuna.

Ampak rešitev je kljub vsemu treba iskati in ena od rešitev, ki je bila predlagana in za katero smo tudi že na odboru povedali, da jo Vlada sprejema, je možnost faznosti pri izvedbi projektov. Vladna Služba za razvoj in evropsko kohezijsko politiko ima pripravljeno navodilo za fazno izvajanje projektov. S tem pa bo zagotovljena povezava stare in nove finančne perspektive in se bo ta tudi operativno lahko izvajala, vendar v okvirih in v programskih usmeritvah, ki jih bo predvidel operativni program za novo finančno perspektivo 2014–2020. In na tej rešitvi zdaj intenzivno delamo. Vlada je obljubila, da bo to navodilo in rešitve, kar se tiče faznosti, sprejela do 15. junija 2014. Na ta način ocenjujemo, da bodo problemi, ki so vezani na neučinkovito izvajanje nekaterih projektov in na možnost vstopa novih kandidatov v obstoječo perspektivo oziroma na osnovi sproščenih sredstev potem faznega izvajanja v novi perspektivi, tudi na kvaliteten način rešeni in da ta situacija ne ogroža učinkovitega in pa zadosti izdatnega črpanja kohezijskih sredstev v finančni perspektivi, ki se zaključuje. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa, gospod minister.

Besedo ima še predlagatelj mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani! Na koncu te splošne razprave, potem se bom oglasil še pri amandmajih, je le treba podčrtati, da smo danes predlagatelji opozorili, da črpanje evropskih sredstev iz pretekle finančne perspektive 2007-2013, zlasti na Operativnem programu razvoja okoljske in prometne infrastrukture, ne poteka učinkovito, saj smo v sedmih letih počrpali zgolj okoli 44 % sredstev, govorim o izplačilih iz proračuna, torej jih moramo še v nadaljnjih 21 mesecih, se pravi v nekajkrat manj časa, počrpati 56 %. Res je, da so sredstva alocirana, res je, da so pogodbe podpisane, in res je, da se na marsikateri pogodbi tudi zatika in zapleta. Tipično za to je seveda tudi zaustavitev izplačil oziroma črpanja sredstev za teh 185 milijonov, kar je minister v svojem nagovoru povedal, pri čemer se tudi

predlagatelji zavedamo te potrebe, da Vlada to zaustavitev črpanja čim prej odpravi. Ampak želimo opozoriti, da lahko pride tudi v teh 21 mesecih do blokade še kakšnih sredstev in nam nič ne pomaga, če bodo potem pol leta pred iztekom obdobja, to se pravi do konca leta 2015, odblokirana. Takrat bo prepozno. In zato je škoda, da za ta namen ne sprostimo tudi ostalih projektov, ki čakajo in imajo vsa dovoljenja in vse predpogoje za to, da se začnejo takoj izvajati.

Imamo namreč 11 okoljskih projektov, zlasti projektov vodooskrbe, da se zgradijo boljši vodovodi, in sicer na Dolenjskem, v Suhi krajini, Beli krajini, v porečju Ljubljani, na Gorenjskem. Mi se zavedamo, da so ti projekti vodooskrbe, ne glede na to, da imamo evropska sredstva, prioriteta, saj zagotavljajo zdravo pitno vodo tistim, ki je še nimajo. In četudi se zgodi, da bo za to treba plačati iz lastnih sredstev, iz integralnega dela proračuna, je bolje to, kot da imajo ljudje še nekaj let, da ne govorim desetletij, te probleme, kot jih imajo danes. Da zlasti v poletni sušnih obdobjih cevi pokajo, pijejo oporečno vodo; ker cevi pokajo, so številni stroški s popravilom teh vodovodov, da ne govorimo o 40 in več odstotnih izgubah vode v teh vodovodih. Želim torej poudariti, da četudi se Vlada odloči, da ne bo sredstva finančne perspektive 2014-2020 namenila za te vodarske projekte, da jih bo namenila drugim projektom, recimo prometne infrastrukture, bo več kot jasno, da bomo te projekte morali zgraditi, pač z integralnimi sredstvi, se pravi sredstvi državnega proračuna. Skratka, tveganja po moje ni nobenega. Povsem nobenega. Je pa tveganje, če tega ne storimo. Tveganje je, da se nam lahko kaj zalomi pri izvajanju še teh 56 % sredstev na Operativnem programu razvoja okoljske in prometne infrastrukture in da kakšnih 100 milijonov ne počrpamo, kajti teh 56 % pomeni približno 800 milijonov evrov. 800 milijonov evrov še ni plačanih. 800 milijonov evrov je veliko denarja in ne vem, kdo bo prevzel, spoštovani iz vlade, odgovornost, če se vam kaj zalomi, kar danes ne veste, in ne boste mogli v okviru obstoječih projektov in overcommitment projektov tega denarja do konca prihodnjega leta počrpati. In hkrati ne bo drugega overcommitmenta, kot ga mi sedaj predlagamo. To ni izključeno. Po mojem danes ni človeka, ki bi si upal podpisati, da se to ne bo zgodilo. Tako da smo predlagatelji predlagali rešitev za to vprašanje. In del rešitve je tudi v volji Vlade, da v okviru operativnega programa za finančno perspektivo 2014–2020 zagotovi več sredstev kot v predlogu za vodarske projekte oziroma projekte, ki zagotavljajo zdravo pitno vodo. Tu, spoštovani kolegi in kolegice, nismo želeli govoriti o preteklosti, kajti eden od poslancev je rekel, da so vse razprave za nazaj politična igra, pa je v glavnem razpravljaj za nazaj. Tu smo želeli govoriti o tem, kako tem ljudem omogočiti zdravo pitno vodo oziroma te okoljske projekte izpeljati. Naj poudarim še to,

da to niso samo projekti za zagotovitev zdrave pitne vode ljudem, to so tudi projekti za okrevanje gospodarstva, za nova delovna mesta in na koncu za učinkovito črpanje evropskih sredstev.

Žal mi je, spoštovani minister, da je res to, kar ugotavljate, da smo si vsi enotni, da je treba evropska sredstva učinkovito črpati, nismo si pa vsi enotni, kako to do konca finančne perspektive zagotoviti. Zato smo v nadaljevanju predlagali nekaj sklepov. Jaz sem vesel, da jih je koalicijska večina sicer nameravala odpraviti, vendar se je del koalicije temu uprl in smo na koncu izglasovali sklepe v smislu naših predlogov. Sem pa po drugi strani razočaran, da jih z današnjimi vloženimi amandmaji koalicije izničujete oziroma postavljate zadevo zopet v neko dvoumno mlačno ozračje, kjer pravzaprav na koncu nihče ne bo vedel, kaj smo sprejeli. In to ne bo prvič v parlamentu. Naj opozorim, da smo že imeli diskusijo na to temo na dveh parlamentarnih odborih v februarju tega leta in smo tam neke mlačne sklepe sprejeli, ki se niso izvršili, in danes je pač problem enak. Tudi če danes ne bo nekih jasnih priporočil parlamenta Vladi, se ne bo pravzaprav nič spremenilo in nič dogodilo in bomo lahko čez eno leto, ko bo verjetno že kakšna druga vlada, ugotavljali, da je zopet nekdo "zaribal", in tisti, ki so "zaribali", bodo govorili, da so vse razprave za nazaj politična igra. In tako bo šla karavana dalje, nekateri bomo pa opozarjali. Mislim, da to ni pravi način. To je igranje z ne nazadnje tudi skoraj ustavno pravico ljudi do zdrave pitne vode.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Zaključujem splošno razpravo.

Prehajamo na razpravo o točkah in vloženih amandmajih k dopolnjenemu predlogu priporočila, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda amandmajev z dne 29. aprila 2014, ki je objavljen na e-klopi.

V razpravo dajem 1. točko Dopolnjenega predloga priporočila in amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Ker ne želi, zaključujem razpravo.

Prehajamo na razpravo o 2. točki Dopolnjenega predloga priporočila in vloženih amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Ker ne želi, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 3. točko Dopolnjenega predloga priporočila in amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? (Ne.)

V razpravo dajem 4. točko Dopolnjenega predloga priporočila in amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Besedo ima mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani kolegice in kolegi!

Mislim, da je to bistven amandma in ključ do rešitve nastale situacije, če jo seveda želimo

rešiti. Imamo dve opciji. Imamo prvo opcijo oziroma varianto, po kateri sprejmemo sedanjo argumentacijo Vlade, ki je poenostavljeno rečeno sledeča: v finančni perspektivi 2007–2013 smo pravzaprav izrabili v celoti in še več obstoječe pravice porabe, zato 11 projektov, ki čakajo in so pravzaprav pripravljeni, ne moremo več odobriti, ker nimamo razpoložljivih sredstev. V finančni perspektivi 2014–2020 pa jih tudi ne moremo odobriti, zaradi tega, ker ta finančna perspektiva še ni operacionalizirana, saj nimamo potrjenega operativnega programa in tudi nimamo partnerskega sporazuma.

Še več, četudi bi to imeli sprejeto v obstoječi obliki, sredstva za vodne projekte oziroma za takšne projekte zagotavljanja vodooskrbe v predlogu operativnega programa niso v zadostni meri predvidena. Tudi v novem operativnem programu ne. Kar pomeni, da če bo operativni program sprejet v takšnem razrezu sredstev, kot je sedaj predlagan, ni šans, da se izvede teh 11 projektov, ker ni dovolj denarja za to, tudi v novi finančni perspektivi.

Zato, spoštovani, mi s tem amandmajem predlagamo, da Državni zbor priporoči Vladi, da pri pripravi operativnega programa za finančno perspektivo 2013–2020 zagotovi dovolj finančnih sredstev tudi za izvedbo projektov, ki jih je Ministrstvo za kmetijstvo in okolje v vlogi posredniškega telesa odobrilo in poslalo v potrditev organom upravljanja. To se pravi, govorim za vse tiste projekte, ki jih je Ministrstvo za okolje spoznalo za koristne, jih potrdilo in poslalo na ministrstvo oziroma zdaj verjetno na Službo Vlade za evropsko kohezijsko politiko. Se pravi, da Vlada zagotovi v operativnem programu dovolj sredstev za te projekte. Verjetno bo ta sredstva morala prerazporediti, jih bo pač morala nekje vzeti ampak, spoštovani, bistvo tega amandmaja je, ali poslanci prepoznavamo prioriteto projektov vodooskrbe kot dejansko prioriteto ali je pač to ena izmed številnih prioritete in ima pravzaprav enak pomen ali pa enako težo kot ostali projekti, recimo na železnicah ali kjer koli drugje.

In jaz mislim, da je to zelo pomembno sporočilo, ki lahko zagotovi dejansko tudi izvajanje teh projektov. Kajti potem, če se bodo res ta sredstva zagotovila v operativnem programu, je takoj možno vključiti varianto faznosti. Kajti potem ne bo imel nobeden težav, tudi te, ki že imajo potrjene projekte v celoti, da pristane na faznost, da se mu del projekta plača iz perspektive 2013–2017, del pa iz nove perspektive, če bo za vse potrjene projekte dovolj denarja. Danes pa seveda vsi, ki imajo potrjene projekte to odklanjajo, zaradi tega, ker vedo, da v novi finančni perspektivi za njih ne bo dovolj denarja. In zato je nemogoče to narediti.

Zato vas želim opozoriti, da se bo pri tem glasovanju, pri tem amandmaju pokazalo, ali smo za to ali nismo za to, da se teh 11 projektov dejansko tudi izvede vsaj v nekem doglednem času, nekaj let.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Želi. Gospod Danijel Krivec ima besedo.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica.

Tudi sam bom ta amandma podprl, kajti gre v smeri priporočil, ki smo jih včeraj tudi na odboru predlagali in to, kar je kolega Vizjak povedal, vse drži.

Bi pa rad za vse, ker vem, da večina ni poslušala razprav na današnji seji, vseeno opozoril kolege poslance, kaj ste vi zapisali v tem četrtemu sklepu, ki je bil včeraj izglasovan na Odboru za gospodarstvo. Torej, poslušajte, kaj ste napisali: "Državni zbor Republike Slovenije ugotavlja, da sistem upravljanja in izvajanja EU projektov v preteklosti ni v zadostni meri izpostavljal pravnega in uspešnega koriščenja evropskih kohezijskih sredstev, saj ni omogočil zaščite javnofinančnega interesa in s tem državnega proračuna." V nadaljevanju: "Državni zbor zato priporoča Vladi Republike Slovenije vzpostavitev takšnega sistema, ki bo preko kompetentnega organa upravljanja s sredstvi upravljal kot dober gospodar, in to tako, da bo javnofinančni interes Republike Slovenije kot tudi Evropske unije zaščiten." Kaj pa je interes Evropske unije? Da mi čim manj počrpamo. Se pravi, vi predlagate, da organiziramo organ tako, da bo pobral čim manj sredstev iz Evropske unije. Ne vem, če je to najbolj pameten sklep.

In nadalje v tem sklepu pravite: "V finančni perspektivi 2014–2020 mora partnerski sporazum temeljiti na doseganju rezultatov, ki bodo povečali dodano vrednost in zagon gospodarstva ter pripomogli k ustvarjanju novih kvalitetnih delovnih mest." Nič ne govorite o vodooskrbi, o 11 projektih plus 7, o vsem, kar ves čas zagovarjate kot nujno, o tem, da je treba to celo v ustavo zapisati. Tu se pa sprenevedate, da naj skrbimo za interes Evropske unije, da bo interes Evropske unije zaščiten. V kakšni smeri? Da čim manj počrpamo. To je interes Evropske unije. Saj očitno interes Evropske unije ni, da nam da čim več denarja. Vi želite zaščititi interes Evropske unije. Ne vem, kako boste tak sklep lahko potrdili, zato predlagam, da vseeno podprete amandma, ki je bil predlagan kot osnovno gradivo tudi za razpravo na odboru in o vsebini katerega je tudi kolega Vizjak govoril, ki govori o tem, da priporočamo, da se ti projekti prednostno umestijo, ker imajo vsi že vsa potrebna dovoljenja, ker so bila v določenih programih že potrjena tudi s strani kompetentnih organov. Vsi se zavedamo, da v tem trenutku ni dovolj sredstev, ampak Vlada ima možnost to zadevo alocirati in počrpati sredstva iz Evropske unije, ne pa tako kot vi predlagate, zaščititi interes Evropske unije. Dobesedno bi lahko napisali, da jim dajmo odpustek, zato da ni treba, da nam dajo denar. Jaz upam, da tega ne boste potrdili.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Seveda želi. Gospod minister, imate besedo.

METOD DRAGONJA: V imenu Vlade, hvala lepa.

Želel bi izraziti nasprotovanje predlaganemu amandmaju pod točko 4, ki ga je vložila poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, iz tega razloga, ker bi tako oblikovani amandma v bistvu prej judiciral tematske cilje, ki bodo opredeljeni v operativnem programu za novo finančno perspektivo in v tem delu je to dokument, ki je šele v nastajanju in potrebuje vsebinske diskusije in pa prioritete, kar se tiče tematskih ciljev.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Kot predlagatelj mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa, minister. Jaz bom pa še bolj prepričan, da je kar v redu, da smo to predlagali. Če, spoštovani minister, menite, da ste vi kot Vlada edini na tem svetu ali pa v Sloveniji poklicani, da boste določili tematske cilje nove finančne perspektive, se krepko motite. Se krepko motite. Jaz mislim, da smo tudi poslanci tisti, ki imamo pravico in ne samo pravico, temveč tudi dolžnosti, da vam povemo, kaj menimo, da je prioriteta pri urejanju v tej državi. In če vam poslanci povemo, da je prioriteta v tej državi urejanje tudi ali pa predvsem vodovodov oziroma zagotavljanje zdrave pitne vode ljudem po vsej Sloveniji na enak način ali pa v čim bolj enakomerni meri, je to naša dolžnost, ne samo pravica, kaj šele, da nam vi očitate, da mi s tem postavljamo tematske cilje. Normalno! Mi vam priporočamo, da to naredite. Mi vam seveda tega ne moremo določiti, ker spoštujemo delitev oblasti, lahko vam pa nekaj priporočamo. In, spoštovani, predlagatelji vam priporočamo, da spoštujete – mislim da kar soglasno ugotovljeno – prioriteto te države. To je pravica ljudi do zdrave pitne vode, ne pa, da gradimo vodovode po določenih delih Slovenije, da po določenih delih Slovenije izvajamo hidravlične izboljšave, skratka, delamo to, kar je treba, medtem ko so pa nekateri zapostavljeni samo zaradi tega, ker je denarja zmanjkalo. Ne zaradi tega, ker bi imeli slabe projekte, ampak zaradi tega, ker je denarja zmanjkalo. Jaz mislim, da to ni prav, ni fer in da je naša dolžnost, da vas na to opozorimo.

Gospod minister, dovolite mi še eno stvar. Vsi, ki sedimo v tem delu, smo šli na volitve, smo dobili neko zaupanje ljudi in smo dolžni to tudi vam danes in vseskozi govoriti in dopovedovati. In verjemite mi, da bom imel zelo grenak priokus, če bom iz te današnje seje odšel z tem, da mi tukaj ne smemo kaj govoriti ali pa celo vam priporočiti tematskih ciljev razdeljevanja nove finančne perspektive, ki se bodo seveda zajeli in

odrazili v operativnem programu za finančno perspektivo 2014–2020, ki je v nastajanju.

Tako da, ne samo, da je to naša pravica, jaz mislim, spoštovani kolegi, da je tudi to naša dolžnost, zato menim, da res takšno tezo, da bi mi s tem sklepom prejudicirali ali naprej definiral tematske cilje, pravzaprav zanikam. Gre za priporočilo in mislim, da gre za zelo utemeljeno in tehtno priporočilo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa

Želi še kdo razpravljati? Vidim interes za razpravo. Opiram prijavo na razpravo. Torej, gre za 4. točko dopolnjenega predloga priporočila ter vloženi amandma Poslanske skupine SDS.

Prvi ima besedo gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Gospod minister, v tem amandmaju gre za priporočilo, ki naj bi ga dal Državni zbor Vladi, da v izogib temu, da kohezijska sredstva ostanejo neporabljeni, in v izogib odgovornosti odgovornih v vladi za to, se z občinami, kjer minister za kmetijstvo in okolje ni dobil izjave podpisane, da bodo projekti končani do 2015, dogovori za faznost teh projektov, da bodo projekti lahko izvedeni, ker če ne bodo, bo treba vračati ta denar in to občinam z obrestmi. Da se pa ta sredstva porabijo s projekti overcommitmenta, ki so pripravljeni in čakajo za pričetek izvedbe. S tem amandmajem želimo samo priporočilo. Če pa vi tega ne vidite ali namerno čakate, da bo do tega prišlo, potem gre za oškodovanje države Slovenije. Sredstva, ki bodo ostala v Bruslju, ki so naša, bodo za večno izgubljena. Samo to želimo s tem in to smo nekajkrat povedali na Odboru za kmetijstvo in tudi danes tukaj. Če tega ne vidite ...

Rečeno je bilo s strani Ministrstva za finance na televiziji, v oddaji Tarča, da se ni za heciti z Evropsko unijo. Mi ne moremo obvladovati ta sredstva tako, kakor sami želimo, kakor se kdo spomni. Sredstva bodo tam ostala in nekdo bo terjal odgovornost. Če niste zmožni, se javimo nekateri, ki smo operativci, in to v enem mesecu naredimo namesto ministrstva z vsemi dokumenti od županov, samo če nam daste mandat, da lahko obljubimo tisto, kar po zakonu lahko, kar se lahko naredi, kar je tudi Evropska komisija rekla, da se lahko, da se gre lahko v faznost. Da pa operativni program in partnerski sporazum še nista sprejeta, pa ne vem, zakaj smo v tej situaciji pri takem črpanju čakali, da smo šestnajsti oddali operativni program. Šestnajsta država po vrsti. Morali bi biti prvi in do sedaj imeti to že potrjeno.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednji je prijavljen gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani, mi imamo izjemno veliko strokovnjakov v vladnih službah, ki nam stalno razlagajo, kako se nekaj ne da. Nikogar za to mizo, kjer sedi vlada, pa ni, ki bi povedal, kako se kaj da. In to je ključen problem. Nekateri so na teh evropskih sredstvih zaposleni že desetletje, nekateri celo več, nekateri opravljajo so funkcionarji, ki se ukvarjajo s črpanjem evropskih sredstev, že 5, 7 ali še več let, in še vedno se ne da. Tiste osebe, ki danes manjkajo in so prvo napisane, to sta gospod Židan in gospa Jerina, sta že nekaj dolgih let funkcionarja najvišjega ranga in na nek način tu dopovedujeta, da se nekaj ne da narediti. Vedno neke ovire, neke prepreke.

Sedaj pa samo sprašujem predstavnike Vlade. Komu je pa ta denar namenjen? Ker če se ne da za to, kar je primarni namen in za kar so izpeljani vsi postopki – do pike na i, kar zadeva Vlado – se sprašujem, komu je ta denar namenjen. Mi smo imeli primer, ko se je ta denar potrošil na nek način nenamensko, kjer je šlo ravno tako za projekte kohezije, pa je šlo za ljubljanske Stožice s prirejanjem razpisa. Najbrž bi kdorkoli tu od predstavnikov Vlade moral povedati, komu je ta denar namenjen, Bolgarom, Romunom, komu v Sloveniji? Katera je tista firma, ki bo lahko dobila ta izbran projekt, podobno kot pri optičnih povezavah in tako naprej? Ali so to ti primeri, ko se čaka do skrajnih možnosti, potem se pa na hitro naredi kratek razpis z vnaprej dogovorjenim porabnikom teh sredstev? Predlagam, da odgovorite. Vse to, kar predlagamo, je povezano z normalnim črpanjem sredstev. Vse to, kar dela Vlada, ki to normalno predvidljivo črpanje ovira, pomeni, da ima na koncu nek drug namen. Sedaj bi pa radi vedeli, kakšen je ta namen. Kdo je tisti izbranec oziroma kdo so tisti trije izbranci, ki bodo pobrali 400 milijonov evrov tik pred iztekom perspektive? Tik pred iztekom črpanja. Mi predlagamo, da gre za projekte, za katere so izpeljani čisto vsi postopki do vira. Morda je to komu v vladnih službah smešno, ampak to je kruta realnost, ki se bo najbrž zgodila, kot se je pri porabi sredstev športnega resorja, ko je minister Lukšič na hitro izpeljal in zapakiral tisti razpis tako, da je šlo 9 milijonov evrov za Stožice namesto za infrastrukturo po Sloveniji. Tu imamo isti primer. Denar namenjen infrastrukturi po Sloveniji, tudi ljubljanska občina je med temi. In potem bo najbrž nekdo nekaj rezerviral in bo odpeljal ta denar za čisto druge namene, pod krinko časovne stiske. Prosim za odgovor.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Jaz upam, da bo ta dopolnitev k 4. točki Prioritete potrjena in ti predlogi stališč tudi. Poglejte, dejstvo je, da smo v času prve Janševe vlade 2004–2008 tako

operativne programe kot tematske cilje predstavljali poslancem v Državnem zboru. Sedaj ste partnerski sporazum, kolikor vem, morali že poslati v Bruselj, pa ga niste predstavili poslancem Državnega zbora. Tudi operativne programe ne. Rekli smo, da morate pripraviti dva, ne samo enega, pa tudi nič kaj ni na vidiku, da jih boste predstavili poslancem Državnega zbora. Veste, vi na oni strani ne greste na volitve, vi ne odgovarjate ljudem. Vi se usedete na tople "zice", mi pa vam jih moramo zagotoviti z volitvami.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ne želi. Zaključujem razpravo k 4. točki.

V razpravo dajem 5. točko Dopolnjenega predloga priporočila in amandma poslanskih skupin Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov, Državlanske liste in Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Želi kdo razpravljati? Želi. Kot predlagatelj, mag. Vizjak? Kot predlagatelj, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa.

Z veliko muko, po kar nekaj prepričevanjih, smo včeraj na Odboru za gospodarstvo sprejeli amandma Poslanske skupine SDS, ki je zgolj nometehnično popravil že obstoječi tekst priporočila, ki ste ga prejeli skupaj z gradivom za to izredno sejo. S tem je bil seveda tudi zavrnjen amandma koalicije k 5. točki, pri kateri se pa sedaj ta amandma nazaj vrača in želi povoziti priporočilo, ki ga je včeraj sprejel odbor.

In kaj govori priporočilo, ki ga je včeraj sprejel odbor? Državni zbor Republike Slovenije priporoča, ne zahteva, ukazuje ali karkoli, skratka priporoča Vladi, da čim prej poveča dodatne pravice porabe iz finančne perspektive 2007–2013 in projektom na čakanju podpiše pogodbe o dodelitvi sredstev, če so izpolnjeni vsi za to potrebni pogoji ter takoj pričnejo z izvajanjem del. To se pravi, pod pogojem, da je vse v redu, da je zakonito in da ni nobenih formalnih ovir se to naredi. Skratka, mi s tem želimo dati zeleno luč tem 11 projektom, ki so pripravljene, za katero je tudi Ministrstvo za kmetijstvo ocenilo, da so pravi in jih je poslalo v potrditev Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Mi želimo s tem – seveda v kombinaciji tudi s predhodnim sklepom, da se v finančni perspektivi 2014–2020 poveča obseg pravic za ta namen – zagotoviti vsem projektom vodooskrbe, da se izvedejo in da se izvedejo iz kohezijskih sredstev pretekle in sedanje finančne perspektive. Kaj pa vi predlagate, spoštovana koalicija? Namesto tega razmeroma operativnega sklepa, ki je priporočilo, predlagate: "Državni zbor se je seznanil s stanjem področja črpanja kohezijskih sredstev na Odboru za kmetijstvo in sicer 22. aprila, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje in služba ..." Aja, vi pravzaprav pravite, da je dovolj, da ste se

seznanili s tem sklepom, da ste se seznanili s postopki na področju črpanja evropskih sredstev. Jaz mislim, da če želimo kaj narediti v prihodnje, ni dovolj, da se seznanimo z nekim poročilom za nazaj. In predlagate črpanje našega sklepa.

Spoštovani, jaz menim, da če poslanci želimo narediti kaj dobrega za te okoljske projekte, je prav, da tudi to priporočilo, ki smo ga predlagali in ki ga vi želite črtati, sprejmemo in torej ne črtamo tega priporočila.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Besedo ima magistrica Mateja Vrničar, državna sekretarka na Ministrstvu za finance.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa, gospa predsedujoča!

V zvezi s 5. točko predlaganih priporočil bi želela samo opozoriti, da realizacija tega priporočila zahteva sprejem rebalansa državnega proračuna. Dodatne pravice porabe evropskih sredstev je v skladu z Zakonom o izvrševanju proračuna brez rebalansa mogoče dodeliti samo na račun višjih prihodkov iz naslova črpanja evropskih sredstev, kar pa v danem primeru ne more biti slučaj. Torej je dodatne pravice porabe mogoče zagotoviti samo skozi rebalans državnega proračuna. Že v dosedanji razpravi pa je bilo povedano, da rezerve pri ostalih dodeljenih sredstvih iz finančne perspektive ni, ker so razdeljena sredstva stare finančne perspektive v višjem obsegu, kot pa so dejansko zagotovljena evropska sredstva. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Besedo ima mag. Andrej Vizjak kot predlagatelj, za njim gospod Danijel Krivec. Izvolite, mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Ja,

spoštovana državna sekretarka, v celoti se z vami strinjam. Ampak predlog rebalansa bi moral biti že pred nami. Saj vam je padel tudi nepremičninski davek. Ja, seveda. Ki je predvideval en specifični vir za pokrivanje izdatkov in tega vira ne bo. In roko na srce, iz formalnih razlogov bi morali že pripraviti rebalans, anulirati tiste vrste prihodkov in jih v proračunu nadomestiti s trošarinskimi prihodki in drugimi prihodki. Če smo formalno. Ker vira iz nepremičninskega davka en bo. Ne bo, če zakon ne velja. Ali bo? Jaz mislim, da ga ne bo. Kar pomeni padec nepremičninskega davka je definitivno argument za to, da se proračun, takšen, kot je sprejet v letošnjem letu, ne more izvršiti in izvajati, kajti določenega, znatnega, skoraj 200 milijonskega vira ne bo, ampak bodo drugi. Kot pravite, ste nekaj "naštrikali" pri trošarinah in podobno. Ne meni govoriti, da rebalans za to ni potreben. Jaz mislim, da je potreben. Če lahko kar tako nadomestite en 200 milijonski vir z nekimi drugimi viri in pravite, da

rebalans ni potreben potem boste lahko nadomestili tudi nekaj milijonske izdatke za kohezijska sredstva.

Zato jaz menim, da je takšno priporočilo tudi vam priporočilo, ko boste sestavljali rebalans. Da je korektno, se strinjam z vami. In če vam danes Državni zbor to priporoča in boste to čez ene mesec ali dva ali pa čez štirinajst dni prinesli v parlament, verjetno ne bo problemov, ker boste rekli: Poglejte, poslanci, to ste nam priporočali, mi smo se z vami strinjam in to je to. In ti projekti bodo izvedeni.

In še enkrat, mi zaokroženo gledano govorimo o prerazporejanju kohezijskih sredstev znotraj dveh finančnih perspektiv in znotraj enega operativnega programa razvoja OP ROPI. Mi v seštevku gledano ne govorimo o povečanju pravic porabe preko vsega, ampak samo o konkretnih prioritetah, da se to pač tam zgodi. Skratka, mi dolgoročno, srednjeročno gledano države ne zadolžujemo dodatno, nič ne povečujemo obsega projektov in za to potrebnih finančnih sredstev, temveč samo povemo, da je teh 11 projektov tudi prioriteta in da se poiščejo viri na drugih področjih istega operativnega programa oziroma istega področja, tudi za te projekte.

Tako da, težko bomo poslušali o tem, da povzročamo tukaj neke javnofinančne nesprejemljive posledice, v povezavi z zlatim fiskalnim pravilom, kar smo že danes v nekajkrat slišali, temveč želimo samo jasno povedati, kaj so prioritete v tej državi. Jaz mislim, da je parlament dolžan priporočati Vladi glede prioritete, sicer pa ne vem, kaj sploh počnemo v tej državi.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Mateja Vrničar ima besedo.
Boste za tem?
Gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo.

Tudi sam tega amandmaja, da se ta točka priporočil črta, ne bom podprl. Mislim, da je bilo včeraj na razpravi na odboru jasno argumentirano, zakaj je takšno priporočilo smiselno in ste ga koalicijski poslanci tudi podprli in ne vem, zakaj ponovno amandma, ki naj priporočilo v tej smeri črta.

Vsi smo včeraj ugotavljali, da je treba imeti določene projekte, ki lahko v nekem trenutku nadomestijo tudi izpad sedanjih projektov in teh 11 "ready to go" to omogoča in to je tudi velika varovalka za državo, da res počrpa ta sredstva. Ne vem, zakaj bi bilo treba tako smiselno priporočilo črtati iz teh celotnih priporočil glede izplačil kohezijskih sredstev. Tako da upam, da boste tako kot na odboru vseeno razmislili o tem, kaj v tej službi, ki jo imate, počnete. In ne zatiskali si oči pred dejstvi, ki jih je treba izpolniti. In omogočili konec koncev tudi tisto, kar je ministrstvo in vse službe do sedaj, vsem tem občinam, ki so sledile njihovim

navodilom, na nek način priporočalo in jim tudi skozi dokumente izkazovalo. Mislim, da bi bilo nekorektno in nespodobno, da se jim zdaj na nek način odpovemo. In da priznamo, da smo dve leti ali pa še več vse te občine zavajali z lažnimi obljubami. Ne vem, kako imate ostali poslanci obraz, da to naredite. In vsaj to, da sprejmemo priporočila ministrstvu, Vladi in ostalim, da resno razmislijo o rešitvah, pa mislim, da je naša dolžnost, tako kot je bilo povedano.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Mateja Vrničar ima besedo.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa.

Še enkrat, nesporno je, da lahko Državni zbor Vladi priporoča tudi, da naj pripravi rebalans proračuna, vendar o tem danes še ni bilo govora, da bi bil zaradi teh priporočil le-ta potreben in se mi zdi, da je potrebno, da poslanci pred odločanjem veste, kaj kakšno priporočilo pomeni.

Kar se tiče vaše ocene, da bi bil rebalans potreben zaradi drugačne strukture prihodkov, kot so bili načrtovani ob sprejetju proračuna, naj opozorim, da se pri pripravi proračuna na prihodkovni strani pripravi ocena prihodkov. In če dejansko realizacija prihodkov kot celote, ne po posameznem viru, odstopa od predvidenega obsega s proračunom, je treba pripraviti rebalans proračuna. Če pa se tekom leta pri izvrševanju spreminja struktura prihodkov, da je več enega davka, manj drugega davka, rebalans seveda zaradi tega ni potreben, zato izražam moje nestrinjanje z vašo oceno prej, da bi zaradi razveljavitve davka na nepremičnine morali nujno pripraviti rebalans.

Še enkrat pa v zvezi s pravicami porabe. Vi, gospod Vizjak, ste govorili o pravicah porabe iz stare oziroma nove finančne perspektive, jaz pa, ko govorim o pravicah porabe, govorim o pravicah porabe, ki so določene z letnim proračunom in ne glede na to, ali gre za sredstva stare ali nove finančne perspektive, posamezna ministrstva oziroma proračunski uporabniki lahko porabljajo sredstva zgolj v okviru pravic porabe, ki so jim določene s sprejetim proračunom. In če bi se dogovorili za rebalans in ne bi hkrati tudi povečali nekega vira za te dodatne pravice porabe, to pomeni seveda dodaten deficit. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Andrej Vizjak kot predlagatelj.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Ja, saj, spoštovana državna sekretarka, meni je žal, da morava midva pravzaprav na nek način tukaj polemizirati o proračunu in tehnikalijah, ampak nimate prav.

Glejte, padec nepremičninskega davka ni povzročil samo prerazporeditev na

prihodkovni strani, vsaj tako smo mi poslanci slišali koalicijo in vlado. Vlada je zelo jasno povedala, da bo seveda del finančnih učinkov padlega nepremičninskega davka poiskala s trošarinami in tako naprej, del pa tudi na odhodkovni strani. Rekli ste, da boste za 50 milijonov zategnili zavode, da boste počistili neproduktivne odhodke oziroma ne vem, kako ste nam to povedali, ampak povedali ste, da boste del teh sredstev, okoli 50 milijonov, eno četrtino padlega nepremičninskega davka, kompenzirali tudi na odhodkovni strani. Ste to rekli? Jaz vaše kimanje smatram kot potrditev, kar pomeni, da ni res, kar ste prej povedali, da samo prerazporejate strukturo prihodkovne strani, ampak jo tudi delno kompenzirate z odhodkovno stranjo, kar pomeni, da imate za kakih 50 milijonov več denarja, kolikor ga načrtujete porabiti na odhodkovni strani. Ker vi načrtujete privarčevati 50 milijonov, ki jih imate zdaj na odhodkovni strani imate. Še argument več, da imate pravico, to se pravi finančne obsege – sicer na drugih postavkah – in to ne povečuje deficita. Povečuje ga samo, če se prihodkovna stran bistveno ne bi izšla po vaših načrtih. Torej, rebalans bi bil, to oba dobro veva, potreben in korekten zaradi padca nepremičninskega davka, da se zelo jasno povedo posledice na obeh straneh proračuna, tako prihodkovni kot odhodkovni strani, kje se bo skompenziralo teh 200 milijonov evrov. In če je tu volja, da tudi za kakih 50 milijonov ali ne vem koliko povečamo deficit za infrastrukturne projekte, ki so vložek v prihodnost, recimo vodooskrbo, oprostite, jaz mislim, da bomo veliko prej našli za to soglasje, kot da pojemo teh 50 milijonov evrov. Jaz imam največji problem, ko se mi zadolžujemo za tekoče odhodke. Nimam pa takega problema, ko imamo v mislih črpanje evropskih sredstev in ko imamo take pomembne projekte, kot je vodooskrba tam, kjer je to neurejeno. Zato jemljite to naše sporočilo tudi kot del tega sporočila in ne iskati nekih formalističnih razlogov, zakaj kaj kje ni možno.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Jože Tanko ima besedo.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

V prejšnji obrazložitvi sem dejal, da prihajajo v imenu Vlade v Državni zbor predstavniki, ki povedo, zakaj se nekaj ne da. Gospa Vraničarjeva je povedala, da bi v primeru sprejema priporočila, kot je predlagan, bil potreben rebalans. Zdaj pa sprašujem naslednje. Postopek sprejema rebalansa v Državnem zboru povzroči tisoč evrov stroškov, sprememba prinese pa v državni proračun 240 milijonov evrov. Torej, je rebalans razlog za to, da tega ne storimo? Če bi Vlada nastopila proaktivno, tako kot bi morala, bi morala pridi s takšnim predlogom v Državni zbor, s predlogom rebalansa, da te zadeve kompenziramo. Ne pa,

da se izgovarja na rebalans proračuna. Če je to edini razlog, potem povem odkrito zdaj vsem, niti besede ne bomo spregovorili ob rebalansu, če boste prinesli to spremembo, da bo izboljšala črpanje evropskih sredstev. Vendar vi to veste in tega ne storite. Zakaj ne? Lahko rečejo, da je to na nek način birokratski kretenezem, ki stane državo 240 milijonov evrov v tem primeru. Predlagam, da sprejmete to priporočilo in da pridete z rebalansom proračuna, ki bo saniral to neumnost, ki je birokratska ovira za to, da se sredstva ne črpajo.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Mag. Mateja Vraničar ima najprej, besedo potem mag. Andrej Vizjak.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Še enkrat. Prvič, jaz se nisem opredeljevala ne za in ne proti priporočila ali amandmaja. Drugič, nisem rekla, da je priporočilo nekorektno zaradi tega, ker je treba za njegovo realizacijo pripraviti rebalans, ampak sem vas želela samo obvestiti, kakšni so potrebni ukrepi za to, da se priporočilo izvrši.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Imate repliko, gospod Tanko? Ne. Mag. Andrej Vizjak kot predlagatelj.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovana državna sekretarka, nedavno oziroma meni se zdi, da danes, sem v medijih prebral, da si lahko država obeta približno 150 milijonov evrov iz naslova koncesije za podeljene frekvence Simobilu, Tušmobilu in Telekomu. In me zanima, ali je ta prihodek državnega proračuna v proračunu in ali se vam ne zdi pametno tak denar naložiti v investicije, ki generirajo višjo kakovost življenja in dodano vrednost tej državi.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod Jože Tanko, želite besedo? Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

To, kar je povedala gospa Vraničar, je na nek način tragedija te države, ko birokratski aparat odloča o tem, ali bomo šli v rebalans proračuna ali ne, ali bomo lahko počrpali dodatne vire, ki so na razpolago, ali ne. Točno o tem zdaj govorimo. Točno o tem. In mi je prav žal, da imamo Vlado, ki ni pripravljena prinesiti rebalansa proračuna, lahko izključno na tej točki, da bomo dosegli ta učinek, o katerem govorimo. Lahko pridete z rebalansom proračuna samo na tej postavki, ne na tistem, kar vas muči, ampak samo s to postavko, da bomo počrpali to, kar je namen te seje Državnega zbora in to Državnega zbora in Vlade ne stane tisoč evrov, ker je to bagatelna sprememba proračuna 2014 in 2015, da se to naredi. In državni uradniki ter celo funkcionarji postavljajo birokratsko prepreko, da bi izboljšali črpanje državnih sredstev. To je gospodje za interpelacijo ministra, če se to dogaja. In tudi Vlade na koncu. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, mag. Andrej Vizjak, kot predlagatelj.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Jaz nisem dobil odgovora, pa bi ga le rad. Jaz mislim in sem prepričan, da državna sekretarka ve odgovor na moje vprašanje. 150 milijonov evrov ni drobiž. Ali je državni proračun v letošnjem letu med prihodki štel to koncesijo za podelitev frekvenc operaterjem in v kolikšni meri je to predvideno v proračunu? Torej, samo to vprašanje.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, mag. Mateja Vraničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR: V proračunu, ki ga je Državni zbor sprejemal lani jeseni, ta znesek ni vključen. Tako kot sem rekla že prej, na prihodkovni strani se ob pripravi proračuna pripravi ocena prihodkov po posameznih možnih virih. Kaj dejansko pride, kateri prihodki se dejansko realizirajo, je razvidno tekom leta, vendar ti dodatni prihodki ne pomenijo, da je mogoče brez rebalansa povečati odhodke. Odhodki so maksimirani na tistem nivoju, ki je določen s sprejetim proračunom, gledano v globalu. Pa s tem ne zavračam možnosti, da se rebalans pripravi, samo govorim, kakšna so dejstva.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, mag. Andrej Vizjak, kot predlagatelj.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani kolegi, temeljni razlog, zakaj vlada zavrača amandmaje, je odpadel. Temeljni razlog je bil, da denarja ni. Zdaj smo izvedeli, da je nek dodatni, nenačrtovan vir v višini 150 milijonov evrov prišel iz naslova koncesij za podelitev frekvenc operaterjem mobilne telefonije. Glejte, jaz ne vem, za kaj drugega porabiti ta denar, kot za prioritete koristne investicije v tej državi, kot je izboljšanje vodooskrbe, za projekte, ki jih Ministrstvo za okolje, pristojno ministrstvo vašega ministra ali pa recimo temu vseh dosedanjih okoljskih ministrov, šteje kot dobre, perspektivne, prioritete projekte, ki jih je treba narediti. Povezani so tudi z zdravjem ljudi, čeprav nimamo zdravstvenega ministra ali pa ministrice. Torej, ali je to pravzaprav a priori nasprotovanje predlogom opozicije, kajti zdaj pa res več nimate niti vsebinskega razloga. Nič ne bomo povečevali deficita, ker imamo vir, ki ga nismo načrtovali, ki presega to, kar mi predlagamo, vsaj v enem letu. In tako kot je rekel šef naše poslanske skupine, boste imeli v tem delu rebalans sprejet v eni minuti, ker verjetno ga ni heroja tu, če boste vi tako tudi odločili, da bo nasprotoval taki rešitvi, da se vzame iz koncesij in se da za vodarske projekte oziroma projekte izboljšanje vodooskrbe. Te projekte, ki so "ready to" go, pa tudi, spoštovana državna sekretarka, če se jutri zakoplje, se ne da pokuriti 150 milijonov evrov, ker tisti, ki je kdaj

kakšno lopato v rokah držal in kakšne bagerje gledal, ko delajo, ve, kaj se da narediti in kakšne so možne mesečne situacije, tudi če se dela noč in dan. Je pač treba imeti kar nekaj operative takoj na voljo, delati močno in imeti srečo z vremenom in še s čim, da se seveda tudi realizacija zgodi in plača v letošnjem letu.

Jaz se z vami strinjam, da je potreben rebalans, ampak jaz smatram rebalans kot neko tehnikalijo, ki sledi odločitvam v tem državnem zboru. Saj ne nazadnje tudi rebalans mi sprejemamo, vi pa ga predlagate. In sploh ne vidim v tem neke ovire, zato da to naredimo, ampak kot neko logično nadaljevanje sprejetja tega sklepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Še je želja po razpravi. Gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Zdaj če je rebalans ovira, če je denar na razpolago, potem je samo vprašanje, za koga se ta denar čuva. To sem vprašal v eni od predhodnih razprav in bi, spoštovani gospod minister, zdaj ste vi najvišji predstavnik vlade tukaj, prosil za vaš odgovor. Za koga se čuva omenjeni denar? Ker se noče niti sprejeti odprave birokratske ovire, če je to rebalans, niti ne aktivirati sredstev, ki so na razpolago. Torej, komu je to namenjeno, če ne tem projektom? Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Ugotavljam, da ne želi nihče več razpravljati, zato je zaključujem razpravo k 5. točki.

V razpravo dajem 6. točko Dopolnjenega predloga priporočila in vloženi amandma poslanskih skupin PS, SD, DL in DeSUS. Želi kdo razpravljati? Če ne želi, zaključujem razpravo k 6. točki.

V razpravo dajem 7. točko Dopolnjenega predloga priporočila in vloženi amandma poslanskih skupin PS, SD, DL in DeSUS. Želi kdo razpravljati? Želi. Besedo ima mag. Andrej Vizjak kot predlagatelj in potem gospod Danijel Krivec.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani kolegi, saj meni je res žal in jaz upam, da tega ne bomo delali prepogosto v tem parlamentu, da bomo pravzaprav opravljali naloge Vlade. Mi smo namreč s temi priporočili poskusili usmeriti Vlado, kako rešiti nastali problem. Nismo samo rekli, da je problem treba rešiti, ker to smo že rekli pred dvema mesecema, pa se ni nič zgodilo.

In ponavadi dostikrat slišimo od Vlade, češ saj vi samo nekaj priporočate ali pa nam nekaj nalagate, to se ne da narediti. In mi smo Vladi pravzaprav predlagali konkretni recept, kako rešiti obstoječe projekte na vodarskem

področju in teh novih 11 projektov, ki so "ready to go", da se vsi naredijo. In smo pravzaprav ugotovili, da je to možno narediti samo tako, da se tudi obstoječi projekti izvajajo fazno, delno iz perspektive 2007–2013 in delno iz perspektive 2014–2020. In da se tudi teh 11 projektov, ki čakajo, podobno začne izvajati. In zato to naše sedmo priporočilo govori, da Državni zbor predlaga Vladi, da projektom, kjer ni možno, da bi bili zaključeni do konca leta, omogoči razdelitev na faznost, in sicer na prvi del, ki bi bil financiran z denarjem iz finančne perspektive 2007–2013, in na drugi del, financiran iz finančne perspektive 2014–2020.

Skratka, ta sklep in tisti prej, da se v finančni perspektivi 2014–2020 zagotovi dovolj sredstev, da se vsi končajo, je pravzaprav pot in način, kako je volk sit in krava cela. In zdaj smo slišali, da imate tudi denar za to, letos že, da ne govorim o naslednjem letu – 150 milijonov evrov, spoštovani, za frekvence, hvala bogu, da telefoniramo ali pa telefonirajo tako veliko, da so operaterji pripravljene tolako plačati za te frekvence. In to je vir državnega proračuna, ki je na voljo.

In še enkrat, spoštovani, za kaj je ta vir boljše in bolj koristno porabiti kot za takšne investicije, ki ne samo, da vplivajo na zagotavljanje zdrave pitne vode našim ljudem, temveč tudi na zagona gospodarstva in nova delovna mesta.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod Danijel Krivec ima besedo.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala.

Tudi sam ne razumem te pobude, da se to priporočilo črta, kajti to priporočilo je bilo celo usklajeno s Skupnostjo občin in z Združenjem občin in kot možna rešitev potrjeno celo s strani Ministrstva za okolje in prostor. Da je to res, je tudi predlog, ki ga je minister Židan podal na odboru za kmetijstvo in okolje. Tam je predlagal v sklepu, ki je bil čez dva dni s sklepom Vlade anuliran, da se vse odobrene projekte preveri s stališča faznosti in tako naprej. To je predlog ministra Židana, enak predlog je podan tudi iz naše strani in je bil na odboru tudi sprejet. Vi pa ponovno to črtate. Neumna je pa vaša obrazložitev, pa jo bom prebral, kajti verjamem, da tudi župani to poslušajo.

Vi v obrazložitvi, zakaj je treba to priporočilo o faznosti črtati – navkljub, kot sem rekel, usklajenosti z ZOS in SOS in z Ministrstvom za okolje in prostor – pravite, in to je višek cinizma: "Državni zbor ugotavlja, da je delitev projektov v faznost že sedaj možna, a le v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi." Dobro jutro, to ste že vse naredili in pojedli svoje besede! In pravite: "Vlada Republike Slovenije ne more sama deliti projektov v faznost." Krasna obrazložitev. Mislim, to pa je sprenevedanje s strani koalicije in zavajanje županov, ki jih sicer ni več na tribuni, verjetno pa poslušajo. Navkljub vsem dogovorom, ki so jih imeli z ministrstvom in z

vsemi službami, kjer jim je bilo tudi obljubljeno, da je faznost možna, vi to gladko negirate in se sprenevedate, da je vse to že možno narediti, ampak da Vlada sama tega ne more narediti.

Jaz vam priporočam, da naš predlog podprete in da umaknete ta amandma, da se ta točka črta, ker boste s tem naredili največ dobrega za te projekte.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Jaz se pridružujem besedam prejšnjega govornika. Povem pa, da bomo v Slovenski demokratični stranki preverili te projekte in če bomo ugotovili, da bodo sredstva res ostala, da se ne bodo počrpala in da se projekti ne bodo dokončali, bomo poskušali tudi proti ministru za okolje in prostor zahtevati odgovornost tukaj v parlamentu.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Zaključujem razpravo k 7. točki dopolnjenega predloga priporočila.

Prehajamo na odločanje o vloženih amandmajih. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Prehajamo na odločanje o vloženem amandmaju Poslanske skupine SDS k 1. točki Dopolnjenega predloga priporočila. Želi kdo obrazložiti glas? Ne želi. Prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Glasovanje poteka. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 35.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 35.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 2. točki Dopolnjenega predloga priporočila. Želi kdo obrazložiti glas? Če ne želi, prehajamo na odločanje.

Glasujemo. Glasovanje poteka. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 32.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 32.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 3. točki Dopolnjenega predloga priporočila. Želi kdo obrazložiti glas pred glasovanjem? Ne želi. Prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 34.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 34.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 4. točki Dopolnjenega predloga priporočila. Želi kdo obrazložiti glas? Kot predlagatelj? V imenu Poslanske skupine SDS? Mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani!

Oglašam se samo pri bistvenih, res najbolj bistvenih amandmajih, ki gledajo naprej. Se pravi, kako tem 11 projektom, ki so bili potrjeni s strani Ministrstva za kmetijstvo in okolje in seveda zaradi omejitve pravic porabe zavrnjeni s strani organov upravljanja, omogočiti zeleno luč za pričetek izvedbe. Torej, mi s tem amandmajem predlagamo priporočilo Vladi, da preveri, katere občine so tiste, ki jim zaradi slabe realizacije dodeljenih projektov do konca leta 2015 ne bo uspelo počrpati denarja, in da se ta denar prerazporedi na projekte, ki čakajo, in se seveda s tem da tudi zelena luč tem projektom, ki čakajo. In še bolj pomemben je drug del priporočila Vladi, da Vlada pri pripravi operativnega programa za finančno perspektivo 2014–2020 v operativnem programu zagotovi dovolj sredstev, da se končajo vsi vodarski projekti, ki tečejo, in ti novi, ki dobijo zeleno luč na podlagi prvega odstavka tega priporočila. Ta četrti sklep v kombinaciji s sedmim priporočilom, ki govori o faznosti, omogoča, da se izvedejo vsi vodarski projekti z evropskimi sredstvi, seveda delno na račun drugih projektov, saj bo potreba za te vodarske projekte zagotoviti večjo pravico porabe, kot je v predlogu operativnega programa doslej.

To utemeljujemo z dvema temeljnima razlogoma, ker mislimo, da sta vodooskrba in zdrava pitna voda prva prioriteta v tej državi in jaz mislim, da imajo vsi državljani te države pod enakimi pogoji pravico do zdrave pitne vode. Drug argument pa je tudi ta, kar je bilo danes tudi že ugotovljeno, da denar za to je, seveda ga je treba tehnično še ustrezno urediti v okviru proračuna oziroma rebalansa proračuna. In ni, spoštovani, nikakršnega vsebinskega razloga, razen enega, in sicer, da so ta sredstva novega operativnega programa že vnaprej popredalčkana v skladu z interesi posameznih ministrov mimo vednosti večine izmed nas.

Torej, spoštovani, prosim za podporo k temu amandmaju, ki jasno postavi prioritete in seveda tudi da napotek, kako alocirati sredstva v operativnem programu finančne perspektive 2014–2020.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti glas? Ne. Potem prehajamo na glasovanje. Torej, glasujemo k 4. točki Dopolnjenega predloga priporočila ter vloženem amandmaju k tej točki.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 36, proti 29.

(Za je glasovalo 36.) (Proti 29.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin PS, SD, DL in DeSUS k 5. točki Dopolnjenega predloga priporočila. Želi kdo obrazložiti glas? Mag. Andrej Vizjak v imenu Poslanske skupine SDS.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani! Ta v bistvu amandma koalicije črta izvedbo prej sprejetega sklepa. Namreč, prej sprejeto priporočilo omogoča, da se nemudoma tudi prične s temi projekti, ki so zdaj na čakanju, in 5. sklep pravzaprav priporoča Vladi, da poveča dodatne pravice porabe iz finančne perspektive in projektom na čakanju podpiše pogodbo o dodelitvi, če so izpolnjeni vsi pogoji za to. To je zelo pomembno. Vsi pogoji, ne da bi karkoli brez predhodno odobrenih dodatnih pravic in tako naprej.

Skratka, želimo vam povedati, da bi bilo črtanje tega po mojem tudi črtanje nekega napotka, kako izvršiti že sprejeto priporočilo.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Želi še kdo obrazložiti glas? Ne želi. Prehajamo na odločanje k vloženemu amandmaju k 5. točki Dopolnjenega predloga priporočila.

Glasujemo. Glasovanje poteka. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 36.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 36.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin PS, SD, DL in DeSUS k 6. točki dopolnjenega predloga priporočila. Želi kdo obrazložiti glas? V imenu Poslanske skupine Nove Slovenije gospod Jožef Horvat. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Spoštovani gospod minister, državne sekretarke, kolegice in kolegi!

Poslanska skupina Nove Slovenije bo nasprotovala amandmaju sedanje koalicije. Poglejte, ta amandma je nerazumen. Jaz res lepo prosim za 10 sekund razmisleka. Zakaj? Mi smo že naredili vajo, s katero smo pravzaprav sprejeli podoben sklep ali pa podobno odločitev, in sicer 25. 3. na Odboru za zadeve Evropske unije in zavezali Vlado s sklepom št. 2, da naredi proračunske prerazporeditve in zagotovi sredstva in tako dalje in tako dalje. In potem, zanimivo, naslednji dan, 26. marca, je Vlada upoštevala – vsaka čast – upoštevala sklep tega odbora in naredila te proračunske prerazporeditve, da je lahko gospod minister Dejan Židan, moj rojak, po Sloveniji podpisoval sofinancerske pogodbe. Ampak to je bil samo en korak. Ampak ta amandma je pravzaprav nekaj podobnega. Zdaj, če koga moti, da tukaj piše 35 milijonov ampak glejte, piše tudi to, da država dobi nazaj v proračun 40 milijonov, kar je finančni učinek plus 5 milijonov. In ne pozabiti, morda bo črni scenarij glede zaustavljenih 185 milijonov. Kaj to pomeni? To pomeni, da moramo teh 11 projektov, o katerih smo pravzaprav celi dan govorili, dejansko potisniti naprej.

Lepo prosim za razmislek. Ta amandma sedanje koalicije ni dober. Torej, črta 6. točko ali pa 6.

sklep, ki je bil sprejet na odboru. Naj spomnim še enkrat, podoben sklep, ko je šlo za denar, za zagotovitev lastne udeležbe, smo sprejeli na Odboru za zadeve Evropske unije in naslednji dan je Vlada na korespondenčni seji naš sklep realizirala. Rezultat glasovanja na odboru je bil, govorim po spominu, 10 proti nič. Seveda ima tudi v Odboru za zadeve EU koalicija večino.

Lepo prosim za nasprotovanje temu amandmaju koalicije k 6. točki. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti glas? Če ne želi, prehajamo na odločanje k vložnemu amandmaju k 6. točki Dopolnjenega predloga priporočila.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 34.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 34.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin PS, SD, DL in DeSUS k 7. točki Dopolnjenega predloga priporočila. Želi kdo obrazložiti glas? Mag. Andrej Vizjak v imenu Poslanske skupine SDS.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa.

Tudi to 7. priporočilo govori o tem, kako omogočiti izvedbo vseh projektov, ki zagotavljajo boljšo vodooskrbo, konkretno seveda omogočajo začetek izvedbe teh 11 projektov. Govorimo namreč o faznosti. Ta odpira možnost faznosti oziroma priporoča Vladi, da gre v to. Spoštovana vlada, jaz sem prepričan, da ne bi smelo biti problema niti z enim županom, kjer se izvaja sedanjih 49 okoljskih projektov, da pristane na faznost in na spremenjeno pogodbo, saj je županu čisto vseeno, s katere finančne perspektive se bo financiral konkretni okoljski projekt v njegovi občini, ali iz sedanje finančne perspektive ali pa iz nove finančne perspektive, važno je, da se bo financiral pod istimi pogoji in z isto dinamiko in v istih finančnih okvirih kot doslej. To je za župana pomembno. In jaz ne vidim res nobenega razloga, da župani na to ne bi pristali. Skratka, sklep je povsem izvedljiv, le malo napora je, če se ne znate pogajati, smo vam tukaj tudi na voljo za pomoč in verjamem, da boste to lahko uspešno naredili.

Seveda zato v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke nasprotujemo črtanju tega konkretnega amandmaja oziroma tega našega priporočila, saj priporočilo govori, da se projektom, kjer ni možno, da bi bili zaključeni do konca leta, dodeli faznost, da so pač narejeni v tej finančni perspektivi do tiste faze, kot je pač možno zgraditi, in v prihodnji finančni perspektivi do konca. To se pravi, s tem ne želimo, da se tisti projekti, ki jih je možno dokončati zdaj, nekako zavlačujejo ali raztegujejo, ampak samo, da se seveda razdelijo projekti v faze, zaključijo optimalno in s

tem tudi omogočimo projektom, ki čakajo, da se začnejo delati.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine SLS gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Gospod minister, državni sekretarki in sodelavci, kolege in kolegi!

V poslanski skupini bomo nasprotovali temu, da se črta 7. predlog sklepa oziroma 7. sklep. Jaz sem že prej uvodoma govoril o tem, da je zelo podoben sklep sprejel Odbor za kmetijstvo in okolje pred približno enim tednom, kjer je apeliral na to, da se najde način, da se tam, kjer ni možno dokončati posameznih projektov v celoti, poišče možnost fazne izgradnje s funkcionalno fazo, funkcionalno ureditvijo in ne kar tako, da se en dan kar prekine, ampak kjer se razdeli v verjetno dve funkcionalno obvladljivi enoti, torej v dve funkciji nekega projekta, ki vsaka za sebe tudi funkcionira. In pa da se tisti drugi del seveda prenese v naslednjo finančno perspektivo. Tak sklep je bil soglasno sprejet na Odboru za kmetijstvo in okolje, tak sklep je celo predlagal minister mag. Dejan Židan in jaz ne vidim nobenega razloga, da bi danes, čez en teden – mislim, da bo celo šele jutri en teden – mislili kaj bistveno drugače. Je pa ta sklep tak, da omogoča izgradnjo vseh teh objektov, namenjenih za preskrbo s čisto pitno vodo.

Kot rečeno, v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo nasprotovali amandmaju, da se ta 7. sklep črta. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti glas v svojem imenu? Gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Tudi sam bom temu amandmaju nasprotoval. Iz predloga koalicije se vidi, da gre za popolno razsulo med predstavniki Vlade, ki hodijo na seje odborov. Podpredsednik Vlade na enem odboru obljubi eno, njegova koalicija v Državnem zboru zadeve ruši. Predstavnica oziroma državna sekretarka Ministrstva za finance govori o težavah pri rebalansu proračuna, da so to velike ovire. Skratka, gospa, ponujamo tudi strokovno pomoč pri izvedbi rebalansa, če je to taka ovira, in vam bomo pomagali tudi te operativne programe udejanjiti v praksi.

Skratka, ne samo, da bomo temu predlogu nasprotovali, nudimo vam tudi strokovno pomoč pri operacionalizaciji teh zadev. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti glas v svojem imenu? Gospod Mirko Brulc. Se opravičujem, gospod Srečko Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Saj sva se prej dogovorila. Sva rekla par nepar, kdo od naju bo govoril, da ne govoriva oba, tako kot nekateri z nasprotni strani.

Amandma bom seveda podprl. Mislim, da je gospod Tanko – pa se mu zahvaljujem za ta zadnji ekskurz oziroma za obrazložitev glasu – povedal, v čem je bilo bistvo današnje razprave. V tem, da se govori najslabše, najgrše o Vladi, kakršnakoli je, ker je točno to povedal. Povedal je, kakšno je razmerje znotraj Vlade, povedal je, kakšno je razmerje znotraj koalicije. In to je bil pravzaprav današnji namen te razprave in seveda tudi te točke dnevnega reda. Ko sem slišal, da bo vmes še tudi kakšna interpelacija, sem pa res bil začuden, ker bi to bila pa prva v tem mandatu.

Še enkrat, amandma bom podprl. Mislim, da je treba skrbeti za državo in poiskati rešitev, ki je zakonita, možna in ne dela dodatnih težav. In to je bilo današnje zagotovilo, zato še enkrat, gospod Tanko, hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Prehajamo na glasovanje o vložnem amandmaju k 7. točki Dopolnjenega predloga priporočila.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 31.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 31.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo glasovanje o amandmajih. Prehajamo na odločanje o Dopolnjenem predlogu priporočila v celoti. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev sprejetih na seji matičnega delovnega telesa oziroma seji Državnega zbora predlog priporočila neuskladen.

Želi kdo pred glasovanjem obrazložiti glas? Mag. Andrej Vizjak v imenu Poslanske skupine SDS.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani kolegi!

Kljub temu, da je bila več kot polovica priporočil, ki smo jih predlagatelji predlagali v sprejem Državnemu zboru, zavrnjenih in povoženih s strani koalicije, bomo v Slovenski demokratični stranki ta priporočila podprli. Predvsem zaradi enega ključnega temeljnega priporočila, to je priporočilo št. 4. Priporočilo št. 4 namreč priporoča Vladi, da nemudoma starta tudi s temi 11 projekti, ki čakajo in da v finančni perspektivi 2014–2020 zagotovi zadosten obseg sredstev za projekte, ki so v teku, in te projekte, ki čakajo.

Skratka, parlament je s priporočilom št. 4 dal jasen signal Vladi, kaj je za narediti. Del operacionalizacije tega konkretnega poročila je

tudi sklep 5 pa bil bi tudi sklep 7, vendar ste sklep 7 črtali, sklep 5 niste črtali, ampak želim vam povedati, da sta bila sklepa 5 in 7 zgolj tehnika, kako izvesti priporočilo pod številko štiri. Zato menim, da je bistvo tega, kar smo danes želeli, ne to, da mi kažemo na neko operativno pomanjkljivo, če sem zelo vljuden, sposobno Vlado, temveč da povemo, kaj naprej s temi okoljskimi projekti, ki čakajo oziroma, za katere bi bilo prav, da so tudi startani in izvedeni, kar se da hitro. In še enkrat, priporočilo št. 4 omogoča, da se tudi ti projekti, ki čakajo, začnejo takoj, da Državni zbor to priporoča Vladi. Državni zbor tudi priporoča Vladi, da je za okoljske projekte treba povečati sredstva, da bodo vsi projekti narejeni.

In jaz upam, spoštovani kolegi, toplo upam, da bo enkrat za spremembo Vlada spoštovala priporočila parlamenta.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Želi še kdo? Želi. V imenu Poslanske skupine SLS, gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa.

Naj na koncu poudarim, da bomo seveda poslanci Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke podprli te sklepe, tiste, ki so bili z amandmaji obdržani ali dopolnjeni. Tudi zaradi tega, ker seveda ugotavljamo, da sta bili razprava, ki je potekala že nekajkrat na odborih – mislim da vsaj trikrat v letošnjem letu – in pa današnja razprava nujno potrebni tudi za to, da se v resnici zavemo, kakšen je problem črpanja evropskih sredstev oziroma kakšen je problem realizacije tega, za nas, za državo izjemno pomembnega projekta. Konec koncev nam kot edina še zdrava sredstva ostajajo praktično ta evropska sredstva, vse drugo nam gre nekako slabo. In zaradi tega mora biti skrb zagotovo vseh, ne samo v Vladi, tudi vseh v slovenskih občinah in še posebno zagotovo tudi naša skrb, skrb poslank in poslancev Državnega zbora, da temu posvečamo več pozornosti, kot smo jo najbrž neprimerno posvečali premalo v preteklih letih. Mogoče bi bila situacija boljša danes, če bi temu v vseh koalicijah posvečali večjo pozornost.

Iz tega razloga bomo poslanci naše poslanske skupine predlog sklepov podprli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Nove Slovenije mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Spoštovani kolegi in kolegice!

Naj v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije povem, da bo poslanska skupina oblikovana priporočila podprla. Močno si želimo in upamo, da bodo ta priporočila, ki smo jih v današnji razpravi in tudi v dveh odborih v preteklosti

izoblikovali, pripomogla k temu, da bodo vendarle denar dobili tisti, ki imajo projekte pripravljene in jih lahko začnejo izvajati takoj in da bomo denar odvzeli tistim, ki ne morejo narediti nič in bi to pomenilo, da bi denar ostal v evropski blagajni, kar bi bilo nesmiselno.

Bili bi res neumni, če se ne bi potrudili in naredili vsega, da vendarle poiščemo rešitve, kako lahko ta evropski denar vendarle počrpamo. Ker če bi iskali odgovore zakaj se nekaj ne da, potem bi prispevali k temu, da se povzroča gospodarska škoda, ker so občine toliko in toliko vložile v pripravo teh projektov, ker danes stoji vsa gradbena operativa in ker tudi ničesar ne bi pripomogli k temu, da ponovno pomagamo gradbenemu sektorju.

Kot sem dejal, Poslanska skupina Nove Slovenije bo v upanju, da se stvari izboljšajo pri črpanju evropskih sredstev, omenjena priporočila podprla.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti glas? Če ne, potem prehajamo na odločanje o priporočilu v celoti.

Glasujemo. Glasovanje poteka. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 40, proti 1.

(Za je glasovalo 40.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je priporočilo v celoti sprejeti. Zaključujem to točko dnevnega reda.

Zaključujem tudi 62. izredno sejo Državnega zbora. Lepo pozdravljeni!

Seja se je končala 29. aprila 2014 ob 16.11.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BEVK, SAMO	24
BOGOVIČ, FRANC	12
BREZNIK, FRANC	38
BRULC, MIRKO	20

D

DRAGONJA, METOD	41, 44
-----------------------	--------

F

FICKO, BRANKO	35
---------------------	----

H

HAN, MATJAŽ	7
HOČEVAR, MAG. KATARINA	25
HORVAT, JOŽEF	23, 51
HROVAT, ROBERT	23
HRŠAK, IVAN	14

J

JELUŠIČ, DR. LJUBICA	36
----------------------------	----

K

KERT, ANDREJA	10
KRIVEC, DANIJEL	35, 44, 47, 50

L

LAH, ZVONKO	17, 40, 45, 50
LISEC, TOMAŽ	32

M

MEH, SREČKO	10, 28, 30, 31, 53
-------------------	--------------------

P

PAVLIŠIČ, MARKO	11
POTRAŤA, MAG. MAJDA	39
PRESEČNIK, JAKOB	22, 52, 53
PUKŠIČ, FRANC	26, 45

S

SIMČIČ, IVAN	34
SMODIŠ, BRANKO	33, 34

Š

ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	40
----------------------------	----

T

TANKO, JOŽE	6, 7, 45, 48, 49, 52
TONIN, MAG. MATEJ	15, 53

V

VIZJAK, MAG. ANDREJ	7, 21, 29, 31, 34, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 51, 52, 53
VOGRIN, IVAN	32

VRANIČAR, MATEJA	46, 47, 48, 49
Ž	
ŽNIDAR, LJUBO	26

LEGENDA

- PS PS – Poslanska skupina Pozitivna Slovenija**
- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS DL – Poslanska skupina Državljska lista**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SLS – Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke**
- PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije**
- PS NS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**
- NeP – Nepovezani poslanec**